

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“, БЕОГРАД

**КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЗА ГОДИНУ ЗАВРШЕНУ 31. ДЕЦЕМБРА 2023.
И ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА**

Садржај

Извештај независног ревизора	1 - 7
Консолидовани биланс стања	
Консолидовани биланс успеха	
Консолидовани извештај о осталом резултату	
Консолидовани извештај о променама на капиталу	
Консолидовани извештај о токовима готовине	
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	

Извештај независног ревизора

Акционару Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Београд

Наше мишљење

По нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји дају истинит и објективан приказ, по свим материјално значајним аспектима, консолидоване финансијске позиције Акционарског друштва Електропривреда Србије, Београд (у даљем тексту „Матично Друштво“) и његових зависних друштава (заједно у даљем тексту „Група“) на дан 31. децембра 2023. године, и његове консолидоване финансијске успешности и консолидованих токова готовине за годину завршену на тај дан у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије.

Предмет ревизије

Консолидовани финансијски извештаји Групе укључују:

- консолидовани биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2023. године;
- консолидовани биланс успеха за годину завршену на тај дан;
- консолидовани извештај о осталом резултату за годину завршену на тај дан;
- консолидовани извештај о променама на капиталу за годину завршену на тај дан;
- консолидовани извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан; и
- напомене уз консолидоване финансијске извештаје, које садрже преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији Републике Србије. Наше одговорности у складу са тим законом су детаљније описане у одељку извештаја који је насловљен Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Независност

Ми смо независни у односу на Групу у складу са Међународним Етичким Кодексом за Професионалне Рачуновође (укључујући Међународне Стандарде Независности) издатим од стране Одбора за Међународне Етичке Стандарде за Рачуновође (ИЕСБА Кодекс) и усвојеним од стране Коморе овлашћених ревизора у Републици Србији. Испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са ИЕСБА Кодексом усвојеним од стране Коморе овлашћених ревизора у Републици Србији.

Наш ревизијски приступ

Преглед

- Материјалност Групе: 4.570.566 хиљада динара (у даљем тексту “РСД”), што представља 1% прихода за годину завршену 31. децембра 2023.
- Ревизија је извршена у 5 зависних друштава која се налазе на територији три државе.
- Тим ангажован на ревизији Групе извршио је ревизију свих зависних друштава. У свим зависним друштвима ревизију смо вршили или ми или друштва која су чланице РwС мреже.
- Обимом ревизије обухваћено је 100% прихода Групе и 100% апсолутне вредности резултата пре опорезивања за Групу.
- Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине
- Тест умањења вредности некретнина, постројења и опреме

При конципирању ревизије утврдили смо ниво материјалности и проценили ризике од материјално значајних грешака у консолидованим финансијским извештајима. Посебну пажњу посветили смо случајевима који предвиђају субјективну процену руководства, као што су нпр. материјално значајне рачуноводствене процене које укључују утврђивање претпоставки и узимање у обзир неизвесних будућих догађаја од стране руководства. Као и код сваке ревизије, пажњу смо посветили ризику од заобилажења интерне контроле од стране руководства, што између осталог укључује, разматрање да ли постоје докази о пристрасности који представљају ризик од постојања материјално значајних грешака насталих услед проневере.

Материјалност

На обим наше ревизије утицала је примена нивоа материјалности. Ревизија је конципирана на начин да се стекне разумно уверење да консолидовани финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Погрешни искази могу настати услед проневере или грешке. Погрешни искази се сматрају материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу консолидованих финансијских извештаја.

На основу нашег професионалног просуђивања, дефинисали смо одређене квантитативне критеријуме материјалности, као и ниво материјалности за консолидоване финансијске извештаје, узете у целини, као што је приказано у табели ниже. Поменуто нам је, уз квалитативне факторе, помогло да дефинишемо обим ревизијског ангажовања, као и природу, временски оквир и опсег ревизијских поступака, као и да извршимо процену ефеката погрешних исказа, уколико постоје, појединачно или збирно, на консолидоване финансијске извештаје, узете у целини.

Материјалност Групе	РСД 4.570.566 хиљада
Како смо одредили материјалност	1% прихода за годину завршену 31 децембра 2023.
Образложење за примењену основу за одређивање материјалности	Одлучили смо да материјалност треба да буде одређена на основу прихода. Ова основа је репрезентативнији показатељ пошто су остали показатељи, као што је консолидовани добитак пре опорезивања, под значајним утицајем промене цене електричне енергије. За стопу од 1% смо се одредили јер је унутар прихватљивих квантитативних критеријума који се користе за профитно оријентисана друштва у овом индустријском сектору.

Са лицима овлашћеним за управљање постигли смо договор о обавештавању лица овлашћених за управљање о свим погрешним исказима већим од РСД 228.528 хиљада идентификованим у току ревизије, као и о погрешним исказима мањим од наведеног износа који, према нашем мишљењу, утичу на квалитет извештавања.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период. Ова питања су разматрана у контексту ревизије консолидованих финансијских извештаја у целини и у формирању нашег мишљења о њима, и за које нисмо изнели издвојено мишљење.

Кључна ревизијска питања	Како смо приступили кључним ревизијским питањима
<p>Процена резервисања за потребе обнављања природних богатстава</p> <p>Резервисање за потребе обнављања природних богатстава обелодањено је у напомени 33 уз финансијске извештаје; а значајне рачуноводствене политике и значајне рачуноводствене процене садржане су у напомени 3.6 и напомени 3.18.</p> <p>Обрачун резервисања за потребе обнављања природних богатстава захтева значајно просуђивање руководства због сложености поступка процене будућих трошкова, дисконтне стопе и рачности обавеза.</p> <p>Рекултивација земљишта на коме се налазе депоније шљакe и пепела у термоелектранама Костолац, Колубара, Морава, Никола Тесла А и Никола Тесла Б (у даљем тексту термоелектране) је активност у настанку, стога постоје ограничени упоредни подаци који би служили за потребе процене будућих трошкова. Поменути фактори утичу на утврђивања тачног износа резервисања,</p>	<p>Прегледали смо процену руководства о исказаним резервисањима на дан 31. децембар 2023. године. Прегледом је обухваћено разумевање законских и изведених обавеза у погледу обнављања природних богатстава, и то на основу процене корисног века употребе средства и трошка за рекултивацију.</p> <p>Обавили смо следеће поступке ревизије:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проценили смо квалификације и стручност екстерног експерта ког је ангажовало руководство; - Утврдили смо и проверили претпоставке везане за трошкове који имају највећи утицај на резервисања, и то путем прегледа процене достављене од стране екстерног експерта; - Ангажовали смо интерне експерте да оцене оправданост дисконтне стопе примењене на претпоставке везане за резервисање и да упореде стопу са стопама на државне обвезнице Републике Србије за слични период;

који је материјално значајан за биланс стања Групе.

Током 2023. године руководство је ангажовало екстерног експерта да процени трошак рекултивације земљишта на коме се налазе депоније шљаке и пепела у термоелектранама. Као резултат ове процене руководство је обрачунало резервисање и признало га на дан 31. децембра 2023. године.

Руководство врши преглед резервисања за потребе обнављања природних богатстава на годишњем нивоу. Преглед од стране руководства обухвата и анализу ефеката промена у законској регулативи Републике Србије, очекиваног приступа руководства у обнављању природних богатстава, процену трошкова, дисконтне стопе, рочност обавеза као и ефекат промене девизних курсева.

Тест умањења вредности некретнине, постројења и опреме у припреми

Видети напомену 3.14 (значајне рачуноводствене политике), напомену 3.17 (значајне рачуноводствене процене) и напомену 24 (некретнине, постројења и опрема).

На дан 31.децембра 2023. године некретнина, постројења и опрема узета у лизинг и некретнина, постројења и опрема у припреми Групе износе РСД 174.062.532 хиљаде.

Руководство процењује на сваки датум извештавања сталну имовину, укључујући и некретнине, постројења и опрему у припреми да ли постоје индиције да средства нису на локацији и у стању неопходном да би била у функционалној приправности која је била очекивана у моменту почетног признавања и где се значајан напредак у припреми односно изградњи није догодио већ дужи временски период и где је тренутно непознат статус даље изградње или се неће наставити даље улагање услед физичке и/или технолошке застарелости.

Ако постоје индиције, Група разматра обезвређење таквих инвестиција. Група је за пословну 2023. годину идентификовала знаке, интерног и екстерног карактера, које могу да доведу до умањења средства у припреми а која су обелодањена у напомени 24.

- Извршили смо проверу математичке тачности коришћених модела;

- Извршили смо проверу потпуности података, и то путем њиховог упоређивања са другим нефинансијским информацијама и ревизијским поступцима извршеним везано за некретнине, постројења и опрему;

- Извршили смо проверу анализе осетљивости коју је припремило руководство за главне претпоставке (дисконтна стопа и процена трошкова). Проверили смо математичку тачност анализе;

- Прегледали смо обелодањивања у финансијским извештајима.

Током ревизије теста обезвређења спровели смо следеће поступке ревизије:

- Извршили смо проверу потпуности података укључених у преглед некретнина постројења и опреме у припреми и то путем њиховог упоређивања са другим финансијским информацијама и ревизијским поступцима извршеним везано за некретнине, постројења и опрему;

- На бази узорка смо тестирали тачност података укључених у преглед некретнина постројења и опреме у припреми а који се односе на набавке и активације током године.

- На бази узорка смо тестирали оправданост тренутног статуса за некретнине, постројења и опреме које су у припреми дуже од три године;

- Присуствовали смо састанцима са руководством на којима су разматране некретнине, постројења и опрема које су у припреми дуже од три године и за које постоје индикатори обезвређења;

- Прегледали смо обелодањивања у финансијским извештајима.

Како смо прилагодили обим ревизије Групе

Прилагодили смо обим ревизије са циљем да обезбедимо примену довољних поступака за потребе изражавања мишљења о консолидованим финансијским извештајима, узетим у целини, при чему смо водили рачуна о структури Групе, рачуноводственим процесима и системима контрола, као и сектору привреде у коме Група послује.

Приликом дефинисања обима ревизије Групе, утврдили смо природу и обим посла који ће бити спроведен у зависним друштвима, као и на консолидованом нивоу. У свим зависним друштвима ревизију смо вршили или ми или друштва која су чланице PwC мреже.

Наш приступ приликом утврђивања обима ревизије Групе састоји се од три корака, а зависна друштва која испуњавају један или више доле наведених критеријума се сматрају онима која спадају у обим ревизијског тестирања:

- 1) Значајан допринос, већи од 15%, на резултат пре опорезивања, приход, односно укупну имовину. Код ових зависних друштава ревизија се врши у пуном обиму;
- 2) Постојање материјално значајног ризика, било на нивоу зависног друштва, узетог у целини, или, пак, на нивоу појединачних ставки у финансијским извештајима. Ово се односи на позиције у финансијским извештајима код којих постоји ризик од материјално значајних погрешних исказа, утврђених у току фазе планирања ревизије; или
- 3) Најзначајнија друга зависна друштва која нам неопходна за свеобухватност ревизијских поступака на нивоу појединачних ставки у финансијским извештајима, или у сврху спровођења нестандартних ревизијских процедура.

На основу овог процеса идентификовано је пет зависних друштава на територији три државе која су, према нашем мишљењу, захтевала пун обим ревизије. Поменута зависна друштва заједно остварују 100% прихода и 100% апсолутног резултата пре опорезивања Групе.

Извештавање о осталим информацијама укључујући консолидовани Годишњи извештај о пословању

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају консолидовани Годишњи извештај о пословању (који не укључује консолидоване финансијске извештаје и извештај ревизора о њима).

Наше мишљење о консолидованим финансијским извештајима се не односи на остале информације.

У вези са нашом ревизијом консолидованих финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације наведене горе, и при томе размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и консолидованих финансијских извештаја или наших сазнања стечених током ревизије, или на други начин, представљају материјално погрешна исказивања.

У вези са консолидованим Годишњим извештајем о пословању, спровели смо такође процедуре у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије. Ове процедуре укључују разматрање да ли консолидовани Годишњи извештај о пословању садржи обелодањивања која се захтевају Законом о рачуноводству Републике Србије.

На основу процедура спроведених током ревизије, по нашем мишљењу:

- консолидовани Годишњи извештај о пословању састављен је у складу са захтевима Закона о рачуноводству Републике Србије; и
- информације наведене у консолидованим Годишњем извештају о пословању, за финансијску годину за коју се припремају консолидовани финансијски извештаји, су конзистентне са консолидованим финансијским извештајима.

Додатно, на основу знања и разумевања пословања Групе и њеног пословног окружења, стеченог током обављања ревизије, од нас се захтева да саопшtimo у извештају уколико закључимо да постоји материјално погрешно приказивање у консолидованом Годишњем извештају о пословању. У том смислу, не постоји ништа што би требало да саопшtimo у извештају.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије, и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему консолидованих финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале било услед проневере или грешке.

При састављању консолидованих финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Групу или да обустави пословање или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Групе.

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да консолидовани финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед проневере или грешке, и издавање ревизорског извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверења, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Законом о ревизији Републике Србије увек открити материјално погрешне исказе, ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед проневере или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу консолидованих финансијских извештаја.

Као део ревизије коју обављамо у складу са Законом о ревизији Републике Србије, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у консолидованим финансијским извештајима, насталих услед проневере или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке који су прикладни за те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат проневере је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што проневера може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Групе.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, доносимо закључак о томе да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у консолидованим финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да

модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Група престане да послује у складу са начелом сталности.

- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја консолидованих финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, као и да ли су у консолидованим финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.
- Прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа о финансијским информацијама друштва, односно о пословним активностима унутар Групе, са циљем да изразимо мишљење о консолидованим финансијским извештајима. Ми смо одговорни за усмеравање, надзор и извршење ревизије Групе. Такође, ми смо искључиво одговорни за наше ревизијско мишљење.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије, значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Такође, достављамо лицима овлашћеним за управљање изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтевима у погледу независности и да ћемо их обавестити о свим односима и осталим питањима за која може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и где је то могуће, о повезаним мерама заштите.

Од питања која су саопштена лицима овлашћеним за управљање, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно обелодањивање о том питању или када, у изузетно ретким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне последице буду веће него користи од такве комуникације.

Лиценцирани овлашћени ревизор који је ангажован као кључни ревизорски партнер на пројекту ревизије, након које ревизор издаје Извештај независног ревизора је Миливоје Нешовић.

Миливоје Нешовић
Лиценцирани овлашћени ревизор
PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Београд, 21. јун 2024. године

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 20053658

Шифра делатности 3511

ПИБ 103920327

Назив Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд

Седиште БЕОГРАД (СТАРИ ГРАД), БАЛКАНСКА 13

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		872.800.503	853.778.903	833.647.317
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	24	7.864.707	9.223.829	12.606.283
010	1. Улагања у развој	0004		0	0	0
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005	24	6.733.291	8.933.348	10.476.183
013	3. Гудвил	0006		0	0	0
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007	24	1.131.416	290.481	2.130.100
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008		0	0	0
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	24	861.632.603	840.983.119	817.427.106
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	24	316.931.406	325.748.756	322.794.489
023	2. Постројења и опрема	0011	24	341.118.874	358.091.487	370.151.709
024	3. Инвестиционе некретнине	0012	24	344.787	343.080	354.908
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013	24	174.062.532	143.448.577	105.949.339
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014	24	77.681	79.210	106.978
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015	24	20.808.212	7.403.866	5.992.767
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016	24	8.289.111	5.868.143	12.076.916
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017	24	473.826	539.560	502.441
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	25	2.829.367	3.032.395	3.111.487

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019	25	317.884	285.833	290.795
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020		0	27.984	27.984
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021		0	0	0
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022		0	0	0
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023	25	1.861.908	2.136.924	2.350.992
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024		0	0	0
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартije од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025		0	0	0
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026		0	0	0
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	25	649.575	581.654	441.716
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028		0	0	0
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029		0	0	0
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057+ 0058)	0030		189.134.884	131.391.226	125.855.173
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	26	47.051.584	36.390.449	32.371.862
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032	26	37.395.423	29.926.711	26.359.707
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033	26	5.248.591	3.161.638	2.295.414
13	3. Роба	0034	26	538	1.553	1.749
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035	26	4.256.437	3.287.666	1.745.586
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036	26	150.595	12.881	1.969.406
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037	26	754.736	0	163.509
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	27	87.364.929	63.991.772	62.823.538
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039	27	87.165.432	63.777.491	62.622.573
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040	27	31.809	9.293	74.417

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041		0	0	0
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042		0	0	0
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043	27	167.688	204.988	126.548
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	28	13.111.943	14.124.370	13.845.705
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	28	12.850.790	10.595.515	9.934.951
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046	28	0	2.383.078	3.750.495
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047	28	261.153	1.145.777	160.259
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	29	361.932	304.716	248.307
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049		0	0	0
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050		0	0	0
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051	29	295.924	258.961	212.486
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052		0	0	0
235	5. Хртије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053		0	0	0
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054		0	0	0
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055		0	0	0
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056	29	66.008	45.755	35.821
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	30	37.125.145	14.145.781	13.469.299
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	31	3.364.615	2.434.138	2.932.953
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		1.061.935.387	985.170.129	959.502.490
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	41	246.807.255	261.361.449	250.042.706
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	32	632.156.004	524.665.695	601.395.260
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	32	365.105.090	360.895.339	360.532.532
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403		0	0	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404		0	0	0
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	32	46.839	45.653	45.400
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	32	443.360.187	445.707.223	447.666.415
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407	32	5.679.537	3.016.678	3.006.281
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408	32	112.293.618	0	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		0	0	0
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410	32	112.293.618	0	0
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411		0	0	0
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412	32	282.970.193	278.965.842	203.842.806
350	1. Губитак ранијих година	0413	32	282.970.193	206.212.284	188.286.747
351	2. Губитак текуће године	0414	32	0	72.753.558	15.556.059
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		175.077.215	151.517.819	130.748.888
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	33	40.136.721	37.036.831	37.965.081
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417	33	18.804.518	12.474.516	14.972.214
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418		0	0	0
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419	33	21.332.203	24.562.315	22.992.867
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	34	134.940.494	114.480.988	92.783.807
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421	34	80.500	80.500	80.500
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422		0	0	0
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423		0	0	0
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424	34	25.329.524	30.653.861	21.168.498
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425	34	109.530.208	83.746.627	71.533.476
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426		0	0	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427	34	262	0	1.333
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428		0	0	0
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	23	63.810.176	66.191.537	68.370.071
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430	35	8.673.270	8.826.018	8.575.955
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		182.218.722	233.969.060	150.412.316
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432		0	0	0
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433		41.160.512	51.875.264	54.422.372
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434		0	0	3.070
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435		0	0	0
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436	36	10.577	13.217	62.458
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437	36	19.434.756	22.019.769	24.399.792
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438	36	21.715.179	29.842.278	29.957.052
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439		0	0	0
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440		0	0	0
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	37	306.239	450.944	1.047.637
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	38	65.087.882	94.732.237	72.802.015
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443	38	57.228	182.611	23.477
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444		0	0	0
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445	38	49.180.004	73.175.531	52.476.787
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446	38	13.053.090	18.522.777	18.201.995
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447		0	0	0
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448	38	2.797.560	2.851.318	2.099.756
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	39	70.867.338	84.855.135	20.667.031

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450	39	33.353.102	71.484.418	8.228.221
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451	39	19.777.147	13.370.717	12.438.810
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452	39	17.737.089	0	0
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453		0	0	0
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	40	4.796.751	2.055.480	1.473.261
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455		0	0	0
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		1.061.935.387	985.170.129	959.502.490
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	41	246.807.255	261.361.449	250.042.706

у _____
 дана _____ 20__ године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 20053658

Шифра делатности 3511

ПИБ 103920327

Назив Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд

Седиште БЕОГРАД (СТАРИ ГРАД), БАЛКАНСКА 13

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		498.478.924	358.516.446
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	6	14.838.286	1.307.464
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003	6	4.103	3.690
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004	6	14.834.183	1.303.774
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	6	442.218.360	352.173.224
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006	6	442.134.965	352.087.004
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007	6	83.395	86.220
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008	7	1.477.300	1.085.150
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		2.092.881	866.400
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010		0	0
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	8	37.752.510	2.994.950
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012	9	99.587	89.258
	B. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		364.965.661	420.209.537
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014		1.332.383	5.516.570
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	10	215.222.833	285.394.008
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	11	50.082.319	46.753.057
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017	11	39.474.745	36.855.157
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018	11	6.922.656	6.842.568
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019	11	3.684.918	3.055.332
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	12	36.996.370	35.936.265
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021	13	3.378.594	1.989.473
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	14	31.213.593	24.685.186
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	15	6.951.340	2.073.294
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	16	19.788.229	17.861.684

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		133.513.263	0
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026		0	61.693.091
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	17	12.773.335	8.187.046
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028	17	1.392.795	1.004.247
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029	17	6.106.706	4.115.159
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030	17	5.240.396	3.036.955
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031	17	33.438	30.685
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	18	7.309.965	8.481.438
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033	18	0	0
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034	18	5.923.487	3.924.151
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035	18	838.149	4.363.363
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036	18	548.329	193.924
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037		5.463.370	0
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038		0	294.392
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039	19	1.108.128	614.056
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	20	5.177.477	8.008.262
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	21	1.691.753	2.144.299
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	22	8.942.894	7.688.856
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		514.052.140	369.461.847
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		386.395.997	444.388.093
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		127.656.143	0
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046		0	74.926.246
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047		0	0
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		0	0
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		127.656.143	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			74.926.246
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	23	17.743.886	5.847
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052		0	0
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	23	2.381.361	2.178.535
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054		0	0
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		112.293.618	0
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			72.753.558
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057		30.577	0
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058		112.263.041	0
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059		0	2.813
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060		0	72.750.745
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061		0	0
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062		0	0

У _____
 дана _____ 20 _____ године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 20053658

Шифра делатности 3511

ПИБ 103920327

Назив Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд

Седиште БЕОГРАД (СТАРИ ГРАД), БАЛКАНСКА 13

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001		112.293.618	0
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002		0	72.753.558
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003		0	0
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004		0	0
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005		0	857.108
	б) губици	2006	32	2.655.590	0
	3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2007		0	0
	б) губици	2008		0	0
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2009		0	0
	б) губици	2010		0	0
	2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011		0	0
	б) губици	2012	32	6.014	5.091

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добиси	2013		0	0
	б) губици	2014		0	0
336	4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добиси	2015		0	0
	б) губици	2016		0	0
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добиси	2017		0	0
	б) губици	2018	32	1.367	4.954
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		0	847.063
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		2.662.971	0
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		0	0
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022		0	0
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023		0	847.063
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024		2.662.971	0
	V. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		109.630.647	0
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026		0	71.906.495
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027		109.630.647	71.906.495
	1. Приписан матичном правном лицу	2028		109.609.546	71.903.682
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029		21.101	2.813

у _____

дана _____ 20 _____ године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 20053658

Шифра делатности 3511

ПИБ 103920327

Назив Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд

Седиште БЕОГРАД (СТАРИ ГРАД), БАЛКАНСКА 13

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)	АОП	Остали основни капитал (рн 309)	АОП	Уписани а неуплаћени капитал (група 31)	АОП	Емисиона премија и резерве (рн 306 и група 32)
			2		3		4		5
1.	Стање на дан 01.01. ____ године	4001	360.461.085	4010	71.447	4019	0	4028	45.400
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002	0	4011	0	4020	0	4029	0
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 1+2)	4003	360.461.085	4012	71.447	4021	0	4030	45.400
4.	Нето промене у ____ години	4004	362.807	4013	0	4022	0	4031	253
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4005	360.823.892	4014	71.447	4023	0	4032	45.653
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006	0	4015	0	4024	0	4033	0
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 5+6)	4007	360.823.892	4016	71.447	4025	0	4034	45.653
8.	Нето промене у ____ години	4008	4.281.198	4017	-71.447	4026	0	4035	1.186
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4009	365.105.090	4018	0	4027	0	4036	46.839

Позиција	ОПИС	АОП	Рев. рез. и нер. доб. и губ. (група 33)	АОП	Нераспоређени добитак (група 34)	АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле
	1		6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4037	444.660.134	4046	0	4055	203.718.241	4064	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038	0	4047	0	4056	124.565	4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4039	444.660.134	4048	0	4057	203.842.806	4066	
4.	Нето промене у ____ години	4040	-1.969.589	4049	0	4058	75.123.036	4067	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4041	442.690.545	4050	0	4059	278.965.842	4068	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042	0	4051	0	4060	0	4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4043	442.690.545	4052	0	4061	278.965.842	4070	
8.	Нето промене у ____ години	4044	-5.009.895	4053	112.293.618	4062	4.004.351	4071	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4045	437.680.650	4054	112.293.618	4063	282.970.193	4072	

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) ≥ 0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) < 0
			10		11
1.	Стање на дан 01.01. _____ године	4073	601.519.825	4082	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074	0	4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 1+2)	4075	601.395.260	4084	
4.	Нето промене у _____ години	4076	0	4085	
5.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 3+4)	4077	524.665.695	4086	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 5+6)	4079	524.665.695	4088	
8.	Нето промене у _____ години	4080		4089	
9.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 7+8)	4081	632.156.004	4090	

у _____
 дана _____ 20 _____ године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 20053658

Шифра делатности 3511

ПИБ 103920327

Назив Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд

Седиште БЕОГРАД (СТАРИ ГРАД), БАЛКАНСКА 13

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	432.975.655	292.133.831
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	415.798.171	285.387.455
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	14.895.062	3.683.710
3. Примљене камате из пословних активности	3004	981.871	1.192.632
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	1.300.551	1.870.034
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	354.740.962	290.249.297
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	206.566.009	84.841.643
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	18.549.814	98.599.400
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	52.028.272	48.363.038
4. Плаћене камате у земљи	3010	3.644.832	2.141.595
5. Плаћене камате у иностранству	3011	3.002.871	1.244.785
6. Порез на добитак	3012	1.311.512	4.334.620
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	69.637.652	50.724.216
8. Остали одливи из пословних активности	3014	0	0
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	78.234.693	1.884.534
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016	0	0
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	734.584	350.593
1. Продаја акција и удела	3018	1.415	0
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019	565	24.584
3. Остали финансијски пласмани	3020	112.867	136.772
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021	619.737	189.237
5. Примљене дивиденде	3022	0	0
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	53.543.437	58.030.154
1. Куповина акција и удела	3024	0	0
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	53.430.046	57.676.322

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Остали финансијски пласмани	3026	113.391	353.832
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027	0	0
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	52.808.853	57.679.561
V. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029	30.377.241	97.650.962
1. Увећање основног капитала	3030	0	0
2. Дугорочни кредити у земљи	3031	6.748.410	36.183.512
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032	23.475.412	1.575.627
4. Краткорочни кредити у земљи	3033	0	1.671
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034	0	0
6. Остале дугорочне обавезе	3035	0	0
7. Остале краткорочне обавезе	3036	153.419	59.890.152
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	32.602.025	41.053.045
1. Откуп сопствених акција и удела	3038	0	0
2. Дугорочни кредити у земљи	3039	14.609.037	29.372.332
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040	15.086.752	11.560.344
4. Краткорочни кредити у земљи	3041	0	3.070
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042	0	0
6. Остале обавезе	3043	2.896.681	53.387
7. Финансијски лизинг	3044	9.555	63.857
8. Исплаћене дивиденде	3045	0	55
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046	0	56.597.917
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	2.224.784	0
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	464.087.480	390.135.386
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	440.886.424	389.332.496
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050	23.201.056	802.890
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051	0	0
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	14.145.781	13.469.299
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	3.016	853
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	224.708	127.261
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	37.125.145	14.145.781

у _____

дана _____ 20 _____ године

Законски заступник

**АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
БЕОГРАД**

**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје
31. децембар 2023. године**

САДРЖАЈ	Страна
Консолидовани финансијски извештаји:	
Консолидовани биланс успеха	1 – 2
Консолидовани извештај о осталом резултату	3
Консолидовани биланс стања	4 – 6
Консолидовани извештај о променама на капиталу	7
Консолидовани извештај о токовима готовине	8
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	9 – 105

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
У хиљадама динара

	Напомене	2023.	2022. <i>Кориговано</i>
Пословни приходи			
Приходи од продаје робе	6	14.838.286	1.307.464
Приходи од продаје производа и услуга	6	442.218.360	352.173.224
Приходи од активирања учинака и робе	7	1.477.300	1.085.150
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа		2.092.881	866.400
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа			-
Остали пословни приходи	8	37.752.510	2.994.950
Приходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске)	9	99.587	89.258
		498.478.924	358.516.446
Пословни расходи			
Набавна вредност продате робе		(1.332.383)	(5.516.570)
Трошкови материјала, горива и енергије	10	(215.222.833)	(285.394.008)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	11	(50.082.319)	(46.753.057)
Трошкови амортизације	12	(36.996.370)	(35.936.265)
Расходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске)	13	(3.378.594)	(1.989.473)
Трошкови производних услуга	14	(31.213.593)	(24.685.186)
Трошкови резервисања	15	(6.951.340)	(2.073.294)
Нематеријални трошкови	16	(19.788.229)	(17.861.684)
		(364.965.661)	(420.209.537)
Пословни добитак/(губитак)		133.513.263	(61.693.091)
Финансијски приходи			
Финансијски приходи из односа са матичним, зависним и осталим повезаним лицима	17	1.392.795	1.004.247
Приходи од камата	17	6.106.706	4.115.159
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле	17	5.240.396	3.036.955
Остали финансијски приходи	17	33.438	30.685
		12.773.335	8.187.046
Финансијски расходи			
Расходи камата	18	(5.923.487)	(3.924.151)
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле	18	(838.149)	(4.363.363)
Остали финансијски расходи	18	(548.329)	(193.924)
		(7.309.965)	(8.481.438)
Добитак /(губитак) из финансирања		5.463.370	(294.392)
Приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	19	1.108.128	614.056
Расходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	20	(5.177.477)	(8.008.262)
Остали приходи	21	1.691.753	2.144.299
Остали расходи	22	(8.942.894)	(7.688.856)
Укупни приходи		514.052.140	369.461.847
Укупни расходи		(386.395.997)	(444.388.093)
Добитак /(губитак) из редовног пословања пре опорезивања		127.656.143	(74.926.246)

(наставља се)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА (наставак)
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
У хиљадама динара

	Напомене	2023.	2022. <i>Кориговано</i>
Добитак /(губитак) пре опорезивања		127.656.143	(74.926.246)
Порез на добитак			
Порески расход периода	23	(17.743.886)	(5.847)
Одложени порески приходи периода	23	2.381.361	2.178.535
НЕТО ДОБИТАК /(ГУБИТАК)		112.293.618	(72.753.558)
Нето добитак/(губитак) који припада матичном правном лицу		112.263.041	(72.750.745)
Нето добитак/(губитак) који припада учешћима без права контроле		30.577	(2.813)

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

Потписано у име Групе:

Душан Живковић
Генерални директор

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
У хиљадама динара

	<u>Напомене</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Нето резултат из пословања			<i>Кориговано</i>
Нето добитак/(губитак)		112.293.618	(72.753.558)
Остали свеобухватни добитак или губитак			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања	32	(2.655.590)	857.108
		(2.655.590)	857.108
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
Добици или губици по основу прерачуна консолидованих финансијских извештаја иностраног пословања	32	(6.014)	(5.091)
Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат	32	(1.367)	(4.954)
		(7.381)	(10.045)
Остали бруто свеобухватни добитак/(губитак)		(2.662.971)	847.063
Одложени порески приход/(расход) на остали свеобухватни добитак или губитак периода		-	-
Нето остали свеобухватни добитак/(губитак)		(2.662.971)	847.063
УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК /(ГУБИТАК)		109.630.647	(71.906.495)
Укупан нето свеобухватни добитак/(губитак) приписан матичном правном лицу		109.609.546	(71.903.682)
Укупан нето свеобухватни добитак/(губитак) приписан учешћима без права контроле		21.101	(2.813)

Напомене на наредним странама
 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2023. године
У хиљадама динара

	<u>Напомене</u>	<u>31. децембар 2023.</u>	<u>31. децембар 2022.</u> <i>Кориговано</i>	<u>1. јануар 2022.</u> <i>Кориговано</i>
АКТИВА				
Стална имовина				
Нематеријална имовина				
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	24	6.733.291	8.933.348	10.476.183
Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	24	<u>1.131.416</u>	<u>290.481</u>	<u>2.130.100</u>
		<u>7.864.707</u>	<u>9.223.829</u>	<u>12.606.283</u>
Некретнине, постројења и опрема				
Земљиште и грађевински објекти	24	316.931.406	325.748.756	322.794.489
Постројења и опрема	24	341.118.874	358.091.487	370.151.709
Инвестиционе некретнине	24	344.787	343.080	354.908
Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	24	174.062.532	143.448.577	105.949.339
Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	24	77.681	79.210	106.978
Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи		20.808.212	7.403.866	5.992.767
Аванси дати страним лицима за некретнине, постројења и опрему	24	<u>8.289.111</u>	<u>5.868.143</u>	<u>12.076.916</u>
		<u>861.632.603</u>	<u>840.983.119</u>	<u>817.427.106</u>
Биолошка средства	24	<u>473.826</u>	<u>539.560</u>	<u>502.441</u>
		<u>473.826</u>	<u>539.560</u>	<u>502.441</u>
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања				
Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	25	317.884	285.833	290.795
Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	25	-	27.984	27.984
Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	25	1.861.908	2.136.924	2.350.992
Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	25	<u>649.575</u>	<u>581.654</u>	<u>441.716</u>
		<u>2.829.367</u>	<u>3.032.395</u>	<u>3.111.487</u>
Обртна имовина				
Залихе				
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	26	37.395.423	29.926.711	26.359.707
Недовршена производња и готови производи	26	5.248.591	3.161.638	2.295.414
Роба	26	538	1.553	1.749
Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	26	4.256.437	3.287.666	1.745.586
Плаћени аванси страним лицима за залихе и услуге	26	<u>150.595</u>	<u>12.881</u>	<u>1.969.406</u>
		<u>47.051.584</u>	<u>36.390.449</u>	<u>32.371.862</u>
Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања	26	<u>754.736</u>	-	<u>163.509</u>
Потраживања по основу продаје				
Потраживања од купаца у земљи	27	87.165.432	63.777.491	62.622.573
Потраживања од купаца у иностранству	27	31.809	9.293	74.417
Остала потраживања по основу продаје	27	<u>167.688</u>	<u>204.988</u>	<u>126.548</u>
		<u>87.364.929</u>	<u>63.991.772</u>	<u>62.823.538</u>
Остала краткорочна потраживања				
Остала потраживања	28	12.850.790	10.595.515	9.934.951
Потраживања за више плаћен порез на добитак	28	-	2.383.078	3.750.495
Потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса	28	<u>261.153</u>	<u>1.145.777</u>	<u>160.259</u>
		<u>13.111.943</u>	<u>14.124.370</u>	<u>13.845.705</u>

(наставља се)

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ, БЕОГРАД

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА (наставак)

На дан 31. децембра 2023. године

У хиљадама динара

	Напомене	31. децембар 2023.	31. децембар 2022. <i>Кориговано</i>	1. јануар 2022. <i>Кориговано</i>
Краткорочни финансијски пласмани				
Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	29	295.924	258.961	212.486
Остали краткорочни финансијски пласмани	29	66.008	45.755	35.821
		361.932	304.716	248.307
Готовина и готовински еквиваленти	30	37.125.145	14.145.781	13.469.299
Краткорочна активна временска разграничења	31	3.364.615	2.434.138	2.932.953
УКУПНА АКТИВА		1.061.935.387	985.170.129	959.502.490
Ванбилансна актива	41	246.807.255	261.361.449	250.042.706
ПАСИВА				
Капитал				
Основни капитал	32	365.105.090	360.895.339	360.532.532
Резерве		46.839	45.653	45.400
Позитивне ревалоризационе резерве и нереализовани добици по основу финансијских средстава и других компоненти осталог свеобухватног резултата	32	443.360.187	445.707.223	447.666.415
Нереализовани губици по основу финансијских средстава и других компоненти осталог свеобухватног резултата	32	(5.679.537)	(3.016.678)	(3.006.281)
Нераспоређени добитак		112.293.618	-	-
Нераспоређени добитак текућег периода		112.293.618	-	-
Губитак		(282.970.193)	(278.965.842)	(203.842.806)
Губитак ранијих година	32	(282.970.193)	(206.212.284)	(188.286.747)
Губитак текуће године	32	-	(72.753.558)	(15.556.059)
		632.156.004	524.665.695	601.395.260
Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе				
Дугорочна резервисања				
Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених	33	18.804.518	12.474.516	14.972.214
Остала дугорочна резервисања	33	21.332.203	24.562.315	22.992.867
		40.136.721	37.036.831	37.965.081
Дугорочне обавезе				
Обавезе које се могу конвертовати у капитал	34	80.500	80.500	80.500
Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	34	25.329.524	30.653.861	21.168.498
Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	34	109.530.208	83.746.627	71.533.476
Остале дугорочне обавезе	34	262	-	1.333
		134.940.494	114.480.988	92.783.807
Дугорочна пасивна временска разграничења		-	-	-
Одложене пореске обавезе	23	63.810.176	66.191.537	68.370.071
Дугорочни одложени приходи и примљене донације	35	8.673.270	8.826.018	8.575.955
Краткорочна резервисања и краткорочне финансијске обавезе				
Краткорочне финансијске обавезе				
Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним правним лицима у земљи		-	-	3.070
Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	36	10.577	13.217	62.458
Обавезе по основу кредита од домаћих банака	36	19.434.756	22.019.769	24.399.792
Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	36	21.715.179	29.842.278	29.957.052
		41.160.512	51.875.264	54.422.372
Примљени аванси, депозити и кауције	37	306.239	450.944	1.047.637

(наставља се)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА (наставак)

На дан 31. децембра 2023. године

У хиљадама динара

	<u>Напомене</u>	<u>31. децембар 2023.</u>	<u>31. децембар 2022.</u> <i>Кориговано</i>	<u>1. јануар 2022.</u> <i>Кориговано</i>
Обавезе из пословања				
Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	38	57.228	182.611	23.477
Обавезе према добављачима у земљи	38	49.180.004	73.175.531	52.476.787
Обавезе према добављачима у иностранству	38	13.053.090	18.522.777	18.201.995
Остале обавезе из пословања	38	2.797.560	2.851.318	2.099.756
		<u>65.087.882</u>	<u>94.732.237</u>	<u>72.802.015</u>
Остале краткорочне обавезе				
Остале краткорочне обавезе	39	33.353.102	71.484.418	8.228.221
Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода	39	19.777.147	13.370.717	12.438.810
Обавезе по основу пореза на добитак	39	17.737.089	-	-
		<u>70.867.338</u>	<u>84.855.135</u>	<u>20.667.031</u>
Краткорочна пасивна временска разграничења	40	4.796.751	2.055.480	1.473.261
УКУПНА ПАСИВА		<u>1.061.935.387</u>	<u>985.170.129</u>	<u>959.502.490</u>
Ванбилансна пасива	41	<u>246.807.255</u>	<u>261.361.449</u>	<u>250.042.706</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
У хиљадама динара

	Компоненте капитала					Компоненте осталог резултата	Укупан капитал
	Основни капитал	Остали основни капитал	Резерве	Нераспоређени добитак	Губитак	Ревалоризационе резерве и нереализовани губици и добици	
Почетно стање на дан 1. јануар 2022. године	360.461.085	71.447	45.400	-	(203.718.241)	444.660.134	601.519.825
Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	-	-	-	-	(124.565)	-	(124.565)
Кориговано почетно стање на дан 1. јануар 2022.	360.461.085	71.447	45.400	-	(203.842.806)	444.660.134	601.395.260
Нето промене у 2022. години	362.807	-	253	-	(75.123.036)	(1.969.589)	(76.729.565)
Стање на дан 31. децембар 2022. године	360.823.892	71.447	45.653	-	(278.965.842)	442.690.545	524.665.695
Нето промене у 2023. години	4.281.198	(71.447)	1.186	112.293.618	(4.004.351)	(5.009.895)	107.490.309
Стање на дан 31. децембар 2023. године	365.105.090	-	46.839	112.293.618	(282.970.193)	437.680.650	632.156.004

Напомене на наредним странама
 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
У хиљадама динара

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Токови из пословних активности		
Приливи готовине из пословних активности	432.975.655	292.133.831
Продаја и примљени аванси у земљи	415.798.171	285.387.455
Продаја и примљени аванси у иностранству	14.895.062	3.683.710
Примљене камате из пословних активности	981.871	1.192.632
Остали приливи из редовног пословања	1.300.551	1.870.034
Одливи готовине из пословних активности	354.740.962	290.249.297
Исплате добављачима и дати аванси у земљи	206.566.009	84.841.643
Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	18.549.814	98.599.400
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	52.028.272	48.363.038
Плаћене камате у земљи	3.644.832	2.141.595
Плаћене камате у иностранству	3.002.871	1.244.785
Порез на добитак	1.311.512	4.334.620
Одливи по основу осталих јавних прихода	69.637.652	50.724.216
Нето прилив/(одлив) готовине из пословних активности	78.234.693	1.884.534
Токови готовине из активности инвестирања		
Приливи готовине из активности инвестирања	734.584	350.593
Продаја акција и удела	1.415	-
Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	565	24.584
Остали финансијски пласмани	112.867	136.772
Примљене камате из активности инвестирања	619.737	189.237
Одливи готовине из активности инвестирања	53.543.437	58.030.154
Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	53.430.046	57.676.322
Остали финансијски пласмани	113.391	353.832
Нето прилив/(одлив) готовине из активности инвестирања	(52.808.853)	(57.679.561)
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи готовине из активности финансирања	30.377.241	97.650.962
Дугорочни кредити у земљи	6.748.410	36.183.512
Дугорочни кредити у иностранству	23.475.412	1.575.627
Краткорочни кредити у земљи	-	1.671
Остале краткорочне обавезе	153.419	59.890.152
Одливи готовине из активности финансирања	32.602.025	41.053.045
Дугорочни кредити у земљи	14.609.037	29.372.332
Дугорочни кредити у иностранству	15.086.752	11.560.344
Краткорочни кредити у земљи	-	3.070
Остале обавезе	2.896.681	53.387
Финансијски лизинг	9.555	63.857
Исплаћене дивиденде	-	55
Нето прилив/(одлив) готовине из активности финансирања	(2.224.784)	56.597.917
Свега прилив готовине	464.087.480	390.135.386
Свега одлив готовине	440.886.424	389.332.496
Нето прилив готовине	23.201.056	802.890
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	14.145.781	13.469.299
Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине	3.016	853
Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине	224.708	127.261
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	37.125.145	14.145.781

Напомене на наредним странама
 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, Београд, Балканска 13 (у даљем тексту „Матично друштво“ или „Друштво“) основано је ради обезбеђивања услова за редовно и сигурно снабдевање електричном енергијом тарифних купаца на територији Републике Србије Одлуком Владе Републике Србије о оснивању јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије 05 број 023-396/2005-1 („Службени гласник РС“, број 12/2005) у форми јавног предузећа под пословним именом Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд.

Влада Републике Србије донела је Закључак о прихватању Полазних основа за реорганизацију ЈП „Електропривреда Србије“ 05 број 023-784/2012 од 16. новембра 2012. године и Закључак о прихватању Програма реорганизације Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ 05 број: 023-15149/2014 од 27. новембра 2014. године, којим је утврђена неопходност промене правне форме у акционарско друштво, јасна правна, организациона и финансијска подела делатности од општег интереса од тржишних делатности, као и постизање максималне ефикасности пословања.

Дана 6. априла 2023. године Влада Републике Србије је донела Одлуку број 023-1457/2023 о промени правне форме Матичног друштва из јавног предузећа у нејавно акционарско друштво под пуним пословним именом Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, Београд. Наведена промена је регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије дана 13. априла 2023. године Решењем Агенције за привредне регистре број БД 36389/2023.

Оснивач и једини акционар Матичног друштва је Република Србија, а права оснивача остварује Влада Републике Србије. Основни капитал Друштва је 100% акцијски капитал и подељен је на 36.510.509 обичних акција са правом гласа, појединачне номиналне вредности од 10.000,00 динара. Све обичне акције издате су и у власништву су оснивача.

Даље, Влада је 6. априла 2023. године донела Одлуку број 023-3090/2023 о изменама и допунама оснивачког акта Матичног друштва и Статут Друштва.

Управљање је организовано као дводомно, а органи Матичног друштва су:

- Скупштина – Закључком Владе Републике Србије 24 број 119-3415/2023 од 25. априла 2023. године, Оснивач је именовано овлашћеног представника у Скупштини Друштва. Овлашћени представник Оснивача именован је на период од четири године;
- Надзорни одбор - чланове надзорног одбора именује Скупштина, на период до четири године. Надзорни одбор је именован Одлуком Скупштине од 8. јуна 2023 године ; и
- Извршни одбор - Извршни одбор има седам извршних директора, од којих је један Генерални директор и именује их Надзорни одбор на период до четири године. Вршилац дужности директора Друштва наставља да обавља функцију вршиоца дужности Генералног директора акционарског друштва, односно извршни директори Друштва настављају да врше функцију извршних директора у оквиру Извршног одбора.

На дан 31. децембар 2023. године Матично друштво је једини оснивач следећих привредних друштава:

1. Привредног друштва за трговину електричном енергијом „ЕПС Трговање“ д.о.о. са седиштем у Љубљани, Тиволска цеста број 48, Република Словенија, за обављање делатности трговине електричном енергијом.
2. Привредног друштва за трговину електричном енергијом „Електросевер“ д.о.о. са седиштем у Северној Митровици, Филипа Вишњића бб, Косово и Метохија, за обављање делатности трговине електричном енергијом и услуге дистрибуције електричне енергије. Привредно друштво „Електросевер“ д.о.о. је основано Одлуком Надзорног одбора Друштва број 12.01.19169/3-2016 од 20. јануара 2016. године на коју је Влада Републике Србије дала сагласност Решењем бр. 05 број 023-923/2016 од 11. фебруара 2016. године. Регистрација је извршена дана 7. новембра 2018. године.
3. Привредног друштва за производњу електричне енергије „Моравске хидроелектране“ д.о.о. са седиштем у Београду, Царице Милице 2. Привредно друштво је основано сходно закљученом Меморандуму о разумевању са RWE Generation Hydro, Савезна Република Немачка (RWE AG), а уз сагласност Владе Републике Србије (Закључак 05 број 018-7493/2009 од 13. новембра 2009. године). Циљ оснивања привредног друштва „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд је изградња система хидроелектрана на реци Велика Морава који се састоји од најмање 5 (пет) хидроелектрана укупне снаге од око 150 MW. Упис ПД „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд у регистар код надлежног органа извршен је дана 23. августа 2011. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ (наставак)

Поред наведеног, Матично друштво има учешћа у капиталу следећих зависних правних лица:

1. 71,90% удела у привредном друштву за извођење грађевинских радова у рударској инфраструктури и експлоатацију неметала „Колубара - Грађевинар“ д.о.о., Лазаревац, Јанка Стајчића 1, по основу конверзије потраживања Друштва у основни капитал у складу са Унапред припремљеним планом реорганизације „Колубаре - Грађевинар“ д.о.о., Лазаревац дана 14. децембра 2017. године,
2. 51% удела у привредном друштву „Хидроелектроенергетски систем Горња Дрина“ д.о.о., Фоча, Немањина број 19, Република Српска приступањем члана и повећањем капитала друштва, и то дана 19. новембра 2020. године уписом у Регистар пословних субјеката Окружног привредног суда у Требињу.

Друштво је оснивач и три јавна предузећа са територије Косова и Метохије и то: Јавног предузећа за производњу термоелектричне енергије ТЕ „Косово“, Обилић, Јавног предузећа за производњу, прераду и транспорт угља ПК „Косово“, Обилић и Јавног предузеће за дистрибуцију електричне енергије „Електрокосмет“, Приштина, над којим од јуна 1999. године нема административну и управљачку контролу. Акте о оснивању јавних предузећа за обављање енергетских делатности са седиштем на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија, Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ усагласиће са законом, одлукама и прописима којима се уређују услови и начин обављања енергетских делатности у року од три месеца од дана када се стекну услови за усклађивање њихове организације, рада и пословања са тим прописима.

Делатност

Усвајањем новог Закона о енергетици крајем 2014. године, област енергетике у домаћем законодавству је хармонизирана са одредбама Трећег енергетског законодавног пакета Европске уније, чиме је настављен процес увођења конкуренције у електроенергетски сектор у Србији, како би се повећала ефикасност сектора кроз дејство тржишних механизма у производњи и снабдевању електричном енергијом, задржавајући при томе економску регулацију делатности преноса и дистрибуције електричне енергије као природних монопола. Енергетске делатности обављају и други привредни субјекти (правна лица или предузетници) под условом претходног прибављања одговарајуће лиценце Агенције за енергетику Републике Србије.

Обављање делатности Матичног друштва уређено је Законом о енергетици („Сл. гласник РС“ бр. 145/14, 95/18 – др. закон 40/21, 35/23 - др. закон и 62/23), Законом о рударству и геолошким истраживањима („Сл. гласник РС“ бр. 101/15, 95/18 – др. закон и 40/21), Законом о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије (Сл. гласник РС бр. 40/21) и другим материјалним прописима.

Претежна делатност Матичног друштва је производња електричне енергије – шифра делатности 3511. Поред претежне делатности Матично друштво обавља друге делатности: трговина електричном енергијом, производња, прерада и транспорт угља, производња паре и топле воде у комбинованим процесима и др. До промене правне форме основна делатност Јавног предузећа "Електропривреда Србије" била је снабдевање електричном енергијом – шифра делатности 3514 - трговина електричном енергијом.

Делатност производње и комерцијалног и гарантованог снабдевања електричном енергијом Матично друштво обавља у огранцима, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре:

- Огранак ХЕ ЂЕРДАП, Трг Краља Петра 1, Кладово,
- Огранак ДРИНСКО-ЛИМСКЕ ХЕ, Трг Душана Јерковића 1, Бајина Башта
- Огранак ТЕНТ, Богољуба Урошевића-Црног 44, Обреновац,
- Огранак ТЕ-КО КОСТОЛАЦ, Николе Тесле 5-7, Костолац,
- Огранак ПАНОНСКЕ ТЕ-ТО, Булевар Ослобођења 100, Нови Сад,
- Огранак РБ КОЛУБАРА, Светог Саве 1, Лазаревац,
- Огранак ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ, Масарикова 1-3, Београд,
- Огранак ЕПС Снабдевање, Масарикова 1-3, Београд.

Матично друштво поседује лиценцу за обављање делатности снабдевања електричном енергијом број 312-137/2015-Л-I од 23. децембра 2015. године са роком важења десет година и лиценцу за обављање енергетске делатности јавног снабдевања електричном енергијом број 312-149/2016-Л-I од 25. августа 2016. године са роком важења до избора гарантованог снабдевача, а најдуже десет година.

За извештајни период, Влада РС одредила је Матично друштво за резервног снабдевача електричном енергијом крајњих купаца који немају право на јавно снабдевање и то решењима, како је обелодањено у напмени 6.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ (наставак)

Цена резервног снабдевања обухвата цену електричне енергије и трошкове балансирања система, а не обухвата трошкове приступа систему, накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије и накнаде за унапређење енергетске ефикасности. Цена резервног снабдевања утврђује се на годишњем нивоу по унапред одређеној формули.

Поред наведеног, Матично друштво поседује лиценцу за обављање и следећих делатности:

Енергетска делатност	Број решења	Датум решења	Време важења
Складиштење нафте, деривата нафте и биогорива	311.02-121/2016-Л-I	26.01.2017.	10 година
Комбинована производња електричне и топлотне енергије	312-120/2016-Л-I	10.02.2017.	30 година
Производња електричне енергије	312-119/2016-Л-I	10.02.2017.	30 година
Трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником	311.02-74/2021-Л-I	27.12.2021.	10 година

Скраћено пословно име Матичног друштва је: ЕПС А.Д., Београд.

Матични број је 20053658.

Порески идентификациони број је 103920327.

На дан састављања ових финансијских извештаја, ЕПС АД, Београд, као контролно друштво и његова зависна привредна друштва чине ЕПС групу (у даљем тексту: „Група“).

На дан 31. децембра 2023. године Група је имала 19.857 запослених радника (31. децембра 2022. године: 20.481 запосленог радника).

Активима Оснивача којима се усваја Програм реорганизације Матичног друштва, поред осталог, дефинисан је и поступак успостављања права својине на производним објектима, односно другим непокретностима на којима се може успоставити право својине Матичног друштва. У периоду након прихватања Програма реорганизације Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Оснивач је дао сагласност да се Матичном друштву, као уписани носилац права коришћења на објектима и посебним деловима објеката (пословне зграде, помоћне зграде, магацини, гараже и други, објекти за производњу електричне енергије и објектима у функцији објеката за производњу електричне енергије) и земљишту на којем су изграђени, може уписати као власник у катастру непокретности у складу са Законом о јавној својини („Сл. гласник РС“ бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 - др. закон, 108/16, 113/17, 95/18), Законом о енергетици и другим материјалним прописима којим се уређују стварна права на непокретностима. Очекује се доношење аката о успостављању одговарајућег права предузећа на непокретностима на којима се не може успоставити право својине у складу са Законом о јавној својини, а неопходне су за обављање енергетске и рударске делатности Матичног друштва.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Обим и основи консолидације

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје Матичног друштва ЕПС АД, Београд и следећих зависних правних лица у земљи и иностранству:

	% учешћа	
	2023.	2022.
„ЕПС Трговање“ д.о.о. Љубљана, Република Словенија	100%	100%
„Електросевер“ д.о.о. Северна Митровица, Косово и Метохија	100%	100%
„Колубара - Грађевићина“ д.о.о. Лазаревац	71,90%	71,90%
„Хидроелектроенергетски систем Горња Дрина“ д.о.о., Фоча, Република Српска	51%	51%
„Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд	100%	49%

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Обим и основи консолидације (наставак)

Консолидовани финансијски извештаји припремљени су по принципу потпуне консолидације уз исказивање мањинског интереса у консолидованим финансијским извештајима који се односи на зависна правна лица у чијем капиталу Матично друштво учествује са мање од 100%.

Консолидовани финансијских извештаји за 2023. годину први пут обухватају и финансијске извештаје правног лица „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд над којим је Група стекла контролу током 2023. године (напомена 25).

Сви износи трансакција и салда који су настали из међусобних пословних односа матичног и зависних друштава елиминисани су приликом консолидације.

За потребе састављања консолидованих финансијских извештаја, финансијски извештаји зависних друштава „ЕПС Трговање“ д.о.о. Љубљана и „ХЕС Горња Дрина“ д.о.о., Фоча, исказани у функционалним валутама зависних друштава (EUR односно BAM), прерачунати су у извештајну валуту Матичног друштва (Динар), тако што су средства и обавезе прерачунати по званичном средњем курсу на дан биланса стања, а приходи и расходи по просечном курсу у току године. Настале курсне разлике се признају као посебна компонента капитала у оквиру резерви по основу прерачуна финансијских извештаја у инострану валуту.

2.2. Основе за састављање и презентацију консолидованих финансијских извештаја

Консолидовани финансијски извештаји Групе укључују консолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2023. године, консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о осталом резултату, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Консолидовани финансијски извештаји Групе за период од 01. јануара 2023. године до 31. децембра 2023. године презентовани су у форми предвиђеној Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 73/2019 и 44/2021 – др. закон) и Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ број 89/2020).

Признавање и процењивање позиција консолидованих финансијских извештаја извршено је у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извештавања, чији је превод утврђен решењем Министра финансија број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године („Службени гласник РС“ бр. 123/2020) и који су званично објављени у Републици Србији, осим у делу директног преноса ревалоризационих резерви на нераспоређену добит када некретнине, постројења и опрема престају да се признају, сходно Правилнику о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ број 89/2020), као и у складу са другом применљивом законском и подзаконском регулативом у Републици Србији. Наведени превод Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извештавања примењује се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Група је у састављању ових консолидованих финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике образложене у напомени 3.

Консолидовани финансијски извештаји Групе су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових консолидованих финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења Комитета за тумачење међународних стандарда финансијског извештавања, али исти нису преведени и званично усвојени у Републици Србији:

- Измене и допуне реферисања на концептуални оквир у МСФИ стандардима (издато у марту 2018. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Измене и допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ и МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“ – дефиниција материјалности (издато у октобру 2018. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Измене и допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације“ – дефиниција пословања (бизниса) издато у октобру 2018. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Ревидирани оквир за финансијско извештавање – измене и допуне објављене у марту 2018. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Реформа референтне каматне стопе (фаза 1) – измене МСФИ 7, МСФИ 9 и МРС 39, (измене објављене у септембру 2019. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Измене и допуне МСФИ 16 „Лизинг“ – погодности одобрене закупцима услед Ковид-19 пандемије (измене објављене у мају 2020. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јуна 2020. године);
- Реформа референтне каматне стопе (фаза 2) – измене МСФИ 4, МСФИ 9, МСФИ 7, МСФИ 16 и МРС 39, (измене објављене у августу 2020. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године);
- Измене МСФИ 3 „Пословне комбинације“ - ажурирање реферисања на концептуални оквир (издате у мају 2020. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Измене и допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ – приливи од продаје пре намераване употребе средстава у изградњи (издате у мају 2020. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Измене и допуне МРС 37 „Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства“ – штетни уговори, трошкови испуњења уговора (издате у мају 2020. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Годишња унапређења МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16, МРС 41) настала као резултат пројекта циклуса побољшања стандарда за период од 2018. до 2020. године издата у мају 2020. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- МСФИ 17 „Уговори за осигурање“ – ревидиран и издат током 2017. године као комплетан стандард (иницијално, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године – изменама и допунама од 25. јуна 2020. године, Одбор за међународне рачуноводствене стандарде је донео одлуку да одложи примену овог стандарда за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године), укључујући измене и допуне за почетну примену МСФИ 17 и повезане измене и допуне МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ за презентацију упоредних података;
- Измене и допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – иницијатива за промену обелодањивања рачуноводствених политика укључујући и измене МСФИ Тумачења у пракси 2 „Процена материјалности“ (издате у фебруару 2021. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године);
- Измене и допуне МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“ – дефиниција рачуноводствене процене, измене донете у фебруару 2021. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године);

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)

- Измене и допуне МРС 12 „Порези из добитка“ – одложени порези у вези са имовином и обавезама које проистичу из појединачне трансакције, измене донете у мају 2021. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године);
- Допуне МРС 12 „Порези из добитка“ – међународна пореска реформа увођења глобалног минималног пореза (модел правила другог пореског стуба – „Pillar Two Model Rules“) донете у мају 2023. године (на снагу су ступиле одмах, примењују се на годишње финансијске извештаје за 2023. годину код календарске фискалне године; за годишње извештавање које се разликује од календарске фискалне године, допуне су на снази од 31. марта 2024. године).

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- Измене и допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ и МРС 28 „Улагања у придружена друштва и заједничке ентитете“ – Продаја или пренос средстава без накнаде између инвеститора и његовог придруженог друштва или заједничког ентитета (измене донете у септембру 2014. године, почетак примене одложен је на неодређено време);
- Измене и допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – класификација обавеза на дугорочне и краткорочне обавезе које имају посебне услове (“covenants”) по уговорима о кредиту (издате у јануару 2020. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2024. године);
- Измене и допуне МСФИ 16 „Лизинг“ - процењивање обавеза за лизинг у трансакцијама продаје и повратног лизинга (издате у септембру 2022. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2024. године);
- Допуне МСФИ 7 „Извештај о новчаним токовима“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ – обелодањивање финансијских аранжмана са добављачима (издате у мају 2023. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2024. године);
- Допуне МСР 21 „Ефекти промена девизних курсева“ - недостатак разменљивости – неконвертибилност валуте (издате у августу 2023. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2025. године).

2.5. Начело сталности пословања

Консолидовани финансијски извештаји су припремљени у складу са начелом сталности пословања које подразумева да ће Група наставити да послује у догледној будућности.

2.6. Упоредни подаци

2.6.1 Корекције почетног стања

Корекције почетног стања приказане су у напомени 5. За ефекте корекције грешке Група је извршила усклађивање упоредних података у приложеним консолидованим финансијским извештајима за 2022. годину.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање консолидованих финансијских извештаја извршено је у складу са општим рачуноводственим начелима, заснованим на мерењу по историјској вредности (набавној вредности) уз накнадну процену свих релевантних догађаја који утичу на стање имовине и обавеза на дан састављања финансијских извештаја.

Основне рачуноводствене политике примењене код састављања ових консолидованих финансијских извештаја наведене су у даљем тексту.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.1. Приходи

Група је претежно ангажована на пословима производње и снабдевања електричне енергије различитим категоријама крајњих купаца. Поред тога, Група такође генерише приходе од продаје угља, топлотне енергије, других производа као и од пружања услуга.

Приход се признаје када Група испуни обавезу извршења по уговору са купцем преносом добара и услуга, односно када купац стекне контролу над добрима и услугама.

За свако дистинктивно добро или услугу по уговору обавеза извршења по уговору са купцем испуњава се:

- у току времена:
  1. када купац истовремено прима и троши користи које настају из извршења уговора,
  2. када купац има могућност да контролише стварање добара или пружање услуга док се имовина ствара или повећава,
  3. када се добра и услуге које Група пружа не могу користити на алтернативни начин и Група има оствариво право на исплату накнаде за извршење обавеза до одређеног датума, а на основу мерења постигнутог напретка у извршавању уговора,
- у једном тренутку у времену, када купац стекне контролу над имовином.

Приход се одмерава по цени трансакције која представља накнаду коју Група очекује да ће имати у замену за пренос имовине, не рачунајући износ наплаћен у корист трећих лица (ПДВ и др.), као и попусте, рабате, бонусе, снижења и сл., ако је уговорена променљива накнада или ако исто произилази из уобичајених пословних пракси Групе.

Цена трансакција се алоцира на сваку појединачну обавезу извршења уговора (или дистинктивно добро или услугу). Промена цена трансакције по испуњењу извршења по уговору признају се као приход или смањење прихода, у периоду у којем је дошло до промене цена трансакција.

Наплата унапред и примљени аванси (наплата накнаде пре него што предузеће изврши пренос добара и услуга по уговору) не признају се као приход, односно признају се као обавеза.

У случају да уговор са купцем садржи значајну компоненту финансирања (уговори чија се цена трансакције разликује од цене да је купац платио готовином исто добро или услугу), свака разлика се признаје као ефекат финансирања (приход или расход од камате).

У случају да период од преноса обећаних добара и услуга по уговору до тренутка када купац плати та добра и услуге је до годину дана или мање, не врши се корекција цене трансакције.

Приходи од продаје електричне енергије се признају у периоду када је електрична енергија испоручена по цени трансакције не рачунајући износ наплаћен у корист трећих лица (ПДВ, акцизу, накнаду за енергетску ефикасност и др.) и одобрене попусте који произилазе из уобичајених пословних пракси Групе (напомена 6).

Група одобрава попусте и рабате купцима, како исказане на факури тако и накнадно одобрене. Попуст се третирају као варијабилна накнада и појединачно се процењују приликом закључивања уговора и поново се процењују на датум промета.

3.2. Ефекти промена курса валута

На крају сваког извештајног периода учинци промена курса признају се:

- за монетарне ставке по средњем курсу на дан извештавања у корист прихода и расхода,
- за немонетарну имовину које се мери по фер вредности израженој у странијој валути по средњем курсу на дан када је фер вредност утврђена,
- за немонетарну имовину исказану по историјском трошку (набавној вредности) по средњем курсу на датум трансакције.

Датум трансакције у сврхе утврђивања девизног курса који се користи приликом почетног признавања повезане имовине, расхода или прихода (или неког његовог дела) је датум на који ентитет врши почетно признавање немонетарне имовине или немонетарне обавезе која произилази из плаћања или примања аванса. Ако постоји више плаћања или, примања аванса, датум трансакције се одређује за свако плаћање или примање аванса.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Ефекти промена курсева валута (наставак)

Изузетно, став 2. ове тачке се не примењује када се повезана имовина, расход или приход почетно признаје по фер вредности или по фер вредности накнаде плаћене или примљене на датум који није датум почетног признавања немонетарне имовине или немонетарне обавезе која произилази из аванса.

Курсне разлике настале по основу измирења монетарних ставки или код превођења монетарних ставки по курсевима различитим од оних по којима је вршено превођење код почетног признавања током датог периода или у претходним финансијским извештајима признају се у добитку или губитку периода у ком су настали, осим у случајевима када монетарне ставке представљају део нето инвестиције предузећа у иностранству.

Курсне разлике настале на монетарним ставкама које чине део нето инвестиције извештајног ентитета у инострано пословање (монетарна ставка која представља потраживање или обавезу према иностраном пословању – дугорочна потраживања или зајмове, чије измирење се нити планира нити је вероватно да ће се исто десити у догледној будућности) се признају у добитку или губитку у појединачним финансијским извештајима иностраног пословања. У консолидованим финансијским извештајима који обухватају инострано пословање овакве курсне разлике се иницијално признају у осталом укупном резултату и пребацују се из капитала у добитак или губитак приликом отуђења нето инвестиције.

3.3. Заједнички аранжмани и пословне комбинације

Заједнички аранжман је уговорни аранжман у којем две или више страна имају заједничку контролу.

Заједничка контрола је уговором договорена подела контроле над аранжманом, која постоји само када одлуке о релевантним активностима захтевају једногласну одлуку страна које деле контролу.

Активности за које уговором није предвиђено успостављање заједничке контроле не сматрају се заједничким аранжманом.

На основу структуре и правне форме аранжмана и услова које су се стране договориле, учесник признаје заједничке аранжмане као:

- заједничко пословање, ако стране које имају заједничку контролу над аранжманом имају права на имовину и одговорност за обавезе које се односе на аранжман;
- заједнички подухват, ако стране које имају заједничку контролу над аранжманом имају права на нето имовину аранжмана.

У заједничком пословању учесник у заједничком пословању признаје:

- своју имовину, укључујући и своје учешће у имовини која је у заједничком власништву,
- своје обавезе, укључујући и свој део у обавезама које су преузете,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања, укључујући свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања, и
- своје расходе, укључујући свој део у свим расходима који су заједнички настали.

Учесник у заједничком подухвату признаје свој удео у заједничком подухвату као учешће користећи метод удела.

Трансакције и пословни догађаји у којем стицалац добија контролу над једним или више пословања обухватају се као пословне комбинације.

У случају пословних комбинација у којој учествују чланице ЕПС Групе које су под заједничком контролом, појединачни финансијски извештаји правног лица који наставља да постоји не садрже упоредиве информације друштва које престаје да постоји.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања су камате и други трошкови који настају у вези са позајмљивањем средстава.

Трошкови позајмљивања могу обухватати:

- трошкове камата израчунате коришћењем методе ефективне камате,
- камате у вези са финансијским лизингом, и
- курсне разлике настале по основу позајмљивања у иностраној валути, у износу до ког се сматрају кориговањем трошкова камате.

Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању, изградњи или производњи средстава које се квалификује, и који би били избегнути да није учињен издатак за средство, капитализују се као део набавне вредности. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход у периоду у коме су настали.

Средство које се квалификује је средство којем је обавезно потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу или продају.

3.5. Накнаде запосленима

Накнаде запосленима су сви видови користи које Група даје запосленима на основу закона, општег акта и уговора о раду.

Накнада запосленима признаје се као расход у току рачуноводственог периода када је запослени радио и као обавеза, по одбитку сваког износа који је већ исплаћен.

Група обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са општим актима Друштва, тј. преузетој обавези да исплати:

- отпремнине приликом одласка у пензију у износу од 3 зараде запосленог коју је остварио или коју би остварио за месец који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина или троструке просечне зараде Матичног друштва односно привредног друштва у оквиру Групе, или у износу утврђеном законом, (ако је то за запосленог повољније), и
- јубиларне награде за 10, 20, 30, 35 и 40 година непрекидног рада у Матичном друштву односно привредном друштву у оквиру Групе у износу од 1, 2, 3, 3.5 и 4 исплаћене просечне зараде код послодавца за претходних дванаест месеци.

Очекивани трошкови накнада запосленима се разграничавају током периода запослења. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу применом метода кредитирања пројектоване јединице. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа које одговарају приносу на обвезнице и државне записе Републике Србије исказане у динарима и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

Свако повећање/смањење садашње вредности обавеза по основу дефинисаних примања запослених по престанку радног односа, због промена у актуарским (демографским и финансијским) претпоставкама, односно поновног одмеравања нето обавезе, признаје се као актуарски добитак или губитак у извештају о укупном осталом резултату, односно као посебна ставка капитала.

3.6. Резервисања

Резервисања се признају када Група има обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се формирају у износу који одговара најбољој процени руководства на датум биланса стања у погледу издатака који ће настати да се такве обавезе измире. Уколико је ефекат временске вредности новца значајан, резервисања се дисконтују применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава ризик специфичан за ту обавезу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Резервисања (наставак)

Судски спорови

Резервисања за судске спорове и остала резервисања се признају: када Група има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Руководство је уверено да не може доћи до материјално значајних корекција у односу на тренутно исказана резервисања по напред наведеном основу.

Обнављање природних богатстава

Резервисања за обнављање природних богатстава, односно довођење непокретности – земљишта у првобитно стање (рекултивација) признају се у износу који представља процену трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса, засноване на важећим законима, која је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације.

3.7. Државна давања, додељивања и помоћ

Државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса Групи по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Групе. Она искључују оне облике државне помоћи који се не могу у разумној мери вредносно исказати као и трансакције са државом које се не могу разликовати од уобичајених пословних трансакција ентитета.

Државна давања повезана са средствима признају се у билансу стања као одложен приход.

Државна додељивања признају се као приход у периоду неопходном да се она повежу са односним трошковима за чије накнађивање су предвиђена и то:

1. додељивања повезана са средствима која се амортизују у висини обрачунате амортизације,
2. додељивања средстава која се не амортизују током периода када настају трошкови везани за испуњење обавеза,
3. додељивања која се примају као део финансијске или пореске помоћи у периоду када се испуне постављени услови,
4. додељивања која се примају као надокнаде за расходе или губитке који су већ настали или ради хитне финансијске помоћи без даљих трошкова по том основу у периоду када су средства примљена, као ванредна ставка уз обавезно обелодањивање.

Уколико настану околности које доведу до отплате додељивања, отплата додељивања исказује се на терет разграниченог прихода проистеклог из додељивања. У мери у којој је отплата већа од разграниченог прихода или уколико нема разграниченог прихода отплата се одмах признаје као расход.

Државна помоћ представља мере државе са намером пружања економске користи специфичне Групи, за које се не може поуздано утврдити вредност, као и трансакције са државом које се не могу разликовати од уобичајених пословних трансакција Групе (савети, обезбеђење гаранције и сл.).

3.8. Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит правних лица важећим у Републици Србији. Текући порез на добитак, за извештајни период, по стопи од 15% се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у билансу успеха коригован у складу са пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година почев од 2010. године, односно десет година за губитке који су настали до 2010. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Порези и доприноси (наставак)

Одложени порез на добитак

Одложене пореске обавезе признате су у висини будућих обавеза пореза на добитак произашлих из разлика књиговодствене вредности некретнина, постројења и опреме и њихове вредности која се признаје у пореском билансу.

Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају износе плаћене за порезе на имовину и друге јавне приходе који се плаћају у складу са републичким и општинским прописима.

3.9. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема почетно се мере по набавној вредности. Компоненте набавне вредности су: фактурна вредност добављача умањена за све рабате садржане у рачуну, увозне дажбине и друге јавне приходе, који се не рефундирају, као и сви други директно приписани трошкови неопходни за довођење тог средства на локацију и у стање функционалне приправности.

Резервни делови који су намењени замени неког дела за ограничени број признатих средстава и чији су трошкови замене тог дела значајни у односу на књиговодствену вредност тог средства признају се као посебне ставке опреме, ако испуњавају дефиницију некретнина, постројења и опреме.

Накнадна улагања у средство повећавају књиговодствену вредност средстава ако издаци настају као резултат доградње средстава, замене неког дела или сервисирања, осим свакодневног одржавања, ако је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим улагањима притицати у друштво и ако се набавна вредност улагања у то средство може поуздано одмерити. Добици или губици који проистекну из отуђења или расходовања некретнина, постројења и опреме утврђују се као разлика између очекиваних нето прилива од продаје и књиговодствене вредности ставке кориговане за ревалоризационе резерве, ако су претходно формиране за конкретно средство, и признају се у билансу успеха.

Средства за истраживање и процењивање минералних ресурса се класификују као материјална или нематеријална у складу са природом стечених средстава, која се почетно вреднују по набавној вредности, а накнадно како је наведено у овој тачки и тачки 3.13. Обрачун амортизације истих, као и признавање и одмеравања надокнадивог износа ових средстава врши се како је наведено у тачкама 3.11., 3.13. и 3.14.

После почетног признавања некретнине, постројења и опреме, а које служе за обављање енергетске и рударске делатности, се исказују по ревалоризованом износу који представља њихову фер вредност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вредности и то за следеће класе средстава:

- грађевински објекти хидроелектрана,
- грађевински објекти термоелектрана,
- грађевински објекти за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом,
- грађевински објекти рудника угља,
- привредно пословне зграде, осим управних и других зграда за вршење канцеларијских послова, угоститељства и туризма,
- опрема хидроелектрана,
- опрема термоелектрана,
- опрема за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом,
- опрема рудника угља,
- резервни делови који су намењени замени неког дела и чији су трошкови замене тог дела значајни у односу на књиговодствену вредност тог средства,
- бродови и остала опрема речне и језерске пловидбе,
- вучна возила и остала опрема за железнички саобраћај на шинама,
- транспортна средства за обављање енергетске делатности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Некретнине, постројења и опрема (наставак)

По ревалоризационој вредности, након почетног признавања, исказују се и:

- земљиште било које врсте и намене коришћења,
- управне и друге зграде или издвојени делови зграда у којима се обављају канцеларијски и административни послова,
- објекти и опрема која служи за обаљање прерађивачке, грађевинске и инжењерске делатности, делатности телекомуникација и поправке и монтаже машина и опреме,
- линијски инфраструктурни објекти,
- зграде угоститељства и туризма, осим некретнина које су класификоване као инвестиционе некретнине.

Такође, некретнине, постројења и опрема зависних правних лица чија регистрована претежна делатност није енергетска делатност после почетног признавања исказују се по ревалоризованом износу у случају да се иста користе за обављање делатности која је наведена у оснивачким актима зависних друштава.

Фер вредност некретнина, постројења и опреме је цена која би се добила за продају имовине или била плаћена за пренос обавеза у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања.

Технике процене фер вредности, које се користе, доследно се примењују и то:

- тржишни приступ, за земљиште, управне и друге зграде за вршење канцеларијских послова, угоститељства и туризма,
- трошковни приступ (садашњи трошак замене), за остала средства.

Ревалоризација некретнина, постројења и опреме врши се уколико постоје индиције које указују да се књиговодствена вредност значајно разликује од фер вредности на дан биланса стања, а обавезно једном у периоду од 3 до 5 година.

Моторна возила одређена законом којим се уређује безбедност саобраћаја на путевима као путничко возило, друга транспортна средства, опрема за уређење и одржавање канцеларијских и других просторија, станова који не служе обављању регистроване делатности и остала опрема и алат и инвентар чији је рок употребе дужи од једне године, исказују се по набавној вредности после почетног признавања.

3.10. Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је некретнина (земљиште или објекат - или део објекта или обоје) коју Група држи у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вредности капитала или и једног и другог.

Инвестициона некретнина се почетно мери по набавној вредности или цени коштања, која обухвата набавну цену и све издатке који се могу директно приписати.

У књиговодствену вредност постојеће инвестиционе некретнине признају се трошкови замене у време када је тај трошак настао, ако је вероватан прилив економске користи и ако се набавна вредност може поуздано одмерити.

Након почетног признавања, инвестициона некретнина мери се по набавној вредности или цени коштања умањеној за укупан износ исправке вредности по основу амортизације и укупан износ обезвређивања.

За потребе обелодањивања, врши се одмеравање фер вредности инвестиционих некретнина.

Инвестиционе некретнине се амортизују у току њиховог корисног века употребе применом методе пропорционалног отписивања, односно методом једнаких годишњих квота у процењеном корисном веку употребе за сваку ставку инвестиционих некретнина.

Инвестиционе некретнине престају да се признају по отуђењу или када се инвестициона некретнина трајно повуче из употребе и не очекује се било која економска корист од отуђења исте.

Свака разлика између нето прихода од отуђења и књиговодствене вредности инвестиционих некретнина признаје се као добитак или губитак у билансу успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Амортизација некретнина, постројења и опреме

Некретнине, постројења и опрема се амортизују у току њиховог корисног века употребе, применом методе пропорционалног отписивања, односно методом једнаких годишњих стопа у процењеном корисном веку употребе. Изузетно, земљишта, која укључују и трошкове демонтаже, уклањања и обнове признати као посебно средство, односно део постојећег средства амортизују се применом функционалног метода, односно расходи се признају када су трошкови амортизације засновани на очекиваном коришћењу или учинцима (током периода у ком су користи стечене настајањем ових трошкова).

Амортизационе стопе за најзначајније групе некретнина, постројења и опреме су следеће:

	<u>Стопа (%)</u>
Грађевински објекти термоелектрана	1,25% - 20%
Грађевински објекти хидроелектрана	0,89% - 5,15%
Грађевински објекти копова	1,06% - 20%
Привредно пословне зграде	0,65% - 3,09%
Остали грађевински објекти укључујући инвестиционе некретнине	0,91% - 6,67%
Опрема термоелектрана	1,35% - 20%
Опрема хидроелектрана	0,14% - 20%
Опрема рудник угља	2,04% - 20%
Транспортна средства	0,11% - 16,67%
Опрема за уређење и одржавање канцеларијских и других просторија	10,00% - 20,00%
Остала непоменута опрема	<u>12,50% - 20,00%</u>

Корисни век употребе и метод амортизације средства преиспитују се периодично о чему одлуку доноси надлежни орган. Преиспитивање корисног века обавезно се врши за средства чија ће књиговодствена вредност у целини бити амортизована у наредној пословној години, и уколико се очекивања разликују од претходних процена.

Ефекат промене корисног века употребе средства признаје се као приход или расход за текући и будуће периоде.

3.12. Лизинг

На дан настанка уговора Група процењује да ли уговор представља уговор о лизингу, односно да ли садржи елементе лизинга. Уговор је уговор о лизингу, односно садржи елементе лизинга уколико се њиме уступа право контроле над коришћењем одређене имовине током датог периода у замену за накнаду.

На датум почетка лизинга, сваки лизинг:

- у односу на пренос ризика и користи повезаних са власништвом над имовином, лизинг се класификује као финансијски или пословни,
- у односу на период трајања уговора о лизингу, лизинг се класификује као краторочни или дугорочни (који са првим даном трајања лизинга има трајање преко 12 месеци),
- се класификује као лизинг мале вредности, у случају да је предмет лизинга имовина чија вредност износи 500 хиљада динара или мање.

У току трајања уговора о лизингу врши се поновно преиспитивање периода трајања лизинга у случају настанка значајних догађаја или значајних промена околности над којима корисник лизинга има контролу и које утичу на реалну вероватноћу да ће корисник лизинга искористити/неће искористити неку од опција коју није/јесте узео у обзир приликом почетног утврђивања периода лизинга.

Група у својству корисника лизинга

Од првог дана лизинга, Група као корисник лизинга признаје у извештају у финансијској позицији:

- имовину са правом коришћења одвојено од остале имовине, и
- обавезе по основу лизинга одвојено од осталих обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Лизинг (наставак)

На датум почетка лизинга, имовина са правом коришћења одмерава се по набавној вредности која укључује почетно одмерене обавезе, сва плаћања по основу лизинга извршена на дан или пре првог дана лизинга умањена за све примљене подстицаје, све почетне директне трошкове које је узроковао корисник лизинга и процењене трошкове демонтаже и уклањања имовине која је предмет лизинга, осим ако ти трошкови нису настали за потребе производње залиха.

Обавеза по основу лизинга, на први дан трајања лизинга, одмерава се по садашњој вредности свих плаћања у вези са лизингом која нису извршена на тај дан. Садашња вредност свих плаћања утврђује се дисконтовањем по каматној стопи садржаној у лизингу или, ако се каматна стопа у лизингу не може идентификовати, по инкременталној каматној стопи позајмљивања. Након првог дана трајања лизинга, камата на обавезу по основу лизинга и свако варијабилно плаћање које није укључено у одмеравање обавезе по основу лизинга за период у коме настаје догађај или услов који узрокује плаћања, признаје се у билансу успеха.

Имовина са правом коришћења накнадно се одмерава по набавној вредности, осим у случају да се ради о класама некретнина, постројења и опреме из тачке 3.9 прибављена у послу финансијског лизинга, који се накнадно одмеравају по ревалоризованом износу.

Обрачун амортизације имовине са правом коришћења врши се праволинијски и то од првог дана трајања:

- до краја корисног века имовине, у случају да се уговором о лизингу преноси власништво на крају трајања лизинга или је извесно да ће опција откупа бити искоришћена,
- до краја корисног века имовине или до истека периода лизинга, који је ранији, у свим осталим случајевима.

У случају краткорочног лизинга или лизинга који се односи на имовину мале вредности сва плаћања признају се као расход на праволинијској основи током трајања лизинга.

Група у својству даваоца лизинга

На први дан трајања лизинга, имовина која је предмет финансијског лизинга признаје се као потраживање у износу који је једнак нето инвестирању у дати лизинг.

Нето инвестирање у лизинг из става 1. једнако је бруто инвестирању дисконтовано по каматној стопи садржаној у лизингу и укључује сва фиксна плаћања, умањена за све подстицаје који ће бити плаћени у вези са лизингом, варијабилна плаћања која зависе од одређеног индекса или стопе, све гарантоване резидуалне вредности, цену коришћења опције откупа уколико постоји реална вероватноћа да ће корисник лизинга искористити ту опцију и казне за раскид уговора, уколико трајање лизинга показује да је корисник лизинга искористио ту опцију.

Финансијски приходи признају се на основу модела који одражава константну периодичну стопу приноса на нето инвестирање током целог периода трајања лизинга у случају финансијског лизинга.

У случају да се Група јавља као произвођач или посредник предмета финансијског лизинга, врши се признавање:

- прихода, који представља фер вредност имовине која је предмет лизинга или, ако је нижа, садашњу вредност плаћања лизинга дисконтовано по тржишној каматној стопи,
- трошкова продаје, који представља набавну или књиговодствену вредност имовине која је предмет лизинга, уколико се разликују, умањену за садашњу вредност негарантоване резидуалне вредности, и
- добитка или губитка од продаје у складу са тачком 3.1.

Плаћање по основу пословног лизинга признаје се као приход на праволинијској основи или на некој другој систематској основи у случају када она боље репрезентује образац по којем се смањује корист од имовине. Почетни директни трошкови настали у вези са добијањем пословног лизинга додају се у књиговодствену вредност имовине која је предмет пословног лизинга и признају се као расход током трајања лизинга на истој основи као и приход од лизинга.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина почетно се мери по набавној вредности. Након почетног признавања нематеријална улагања се признају по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења.

Нематеријална имовина са ограниченим корисним веком се амортизује у току њеног корисног века употребе, применом методе праволинијског отписа. Процењени век трајања и амортизационе стопе за најзначајније групе нематеријалне имовине, осим ако другачије не произилази из уговорног права коришћења, су следеће:

	Година	стопа %
Улагања у развој	5	20%
Патенти, лиценце и слична права	5	20%
Остала нематеријална права	5	20%

Амортизациони период и метод амортизације се проверавају на крају сваког обрачунског периода. Корекција трошка амортизације признаје се као расход у билансу успеха за текући и будући период.

Нематеријална имовина са неограниченим корисним веком се не амортизује. Ова имовина се тестира на умањење вредности на годишњем нивоу или кад год постоје назнаке да је дошло до умањења вредности нематеријалне имовине.

3.14. Умањење вредности имовине

Вредност средстава је умањена када књиговодствена вредност премашује износ који се може надокнадити коришћењем тог средства.

На дан састављања сваког биланса стања врши се процењивање постојања било каквих назнака да је вредност средства умањена.

Без обзира да ли постоје назнаке о умањењу вредности врши се тестирање нематеријалне имовине са неограниченим роком трајања и нематеријалне имовине која још није у употреби на умањење вредности једном годишње. У случају да је предметна имовина почетно призната у току извештајног периода тестирање на умањење вредности врши се пре истека извештајног периода.

Уколико постоје назнаке да вредност неког средства може бити умањена, проверава се преостали корисни век трајања, метод амортизације или резидуална вредност средства и врши се кориговање у складу са стандардом који важи за то средство, иако се не признаје губитак од умањења вредности тог средства.

Надокнадив износ средстава или јединице која генерише готовину је фер вредност умањена за трошкове отуђења или употребна вредност, у зависности која је од ових вредности већа.

Уколико постоје било какве назнаке о томе да је вредност неког средства умањена, надокнадива вредност се процењује за појединачно средство. Уколико није могуће проценити надокнадив износ за појединачно средство, утврђује се надокнадив износ за јединицу која генерише готовину, а којој то средство припада.

3.15. Залихе

Залихе се мере по набавној вредности или цени коштања, односно нето остваривој вредности ако је она нижа. Набавна вредност обухвата куповну цену, увозне дажбине и друге порезе који се не рефундирају, транспортне, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати стицању залиха, умањеној за трговачке попусте, рабате и друге сличне ставке.

Нето остварива вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања умањена за процењене трошкове завршетка производње и процењене неопходне трошкове продаје.

Процена нето оствариве вредности, као износа који може да се поврати, врши се на појединачној основи, осим ако није другачије наведено.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.15. Залихе (наставак)

Основни и помоћни материјал који се користи у производњи не отписује се испод цене коштања, односно набавне цене ако се очекује да ће се готови производи, у којима ће они бити садржани, продавати по цени коштања или изнад ње.

У случају да је цена коштања готових производа већа од нето оствариве цене готових производа врши се процена нето оствариве вредности залиха на репрезентативном узорку применом метода трошка замене (поновне набавке). Уколико се утврди да постоји обезвређивање залиха, израчунавање обезвређивања за све ставке залиха врши се пројектовањем резултата добијених на узорку на целокупне залихе.

При процени нето оствариве вредности резервних делова врши се уважавање свих чинилаца који су специфични за Матично друштво и привредна друштва у саставу ЕПС групе (пре свега сврха држања залиха, околности везаних за набавку по поруџбини, коришћења за планирана сервисирања, цену готових производа и сл.).

Износ било ког отписа залиха до висине њихове нето оствариве вредности признаје се као расход у периоду у којем је настао отпис или губитак.

Када више не постоје околности које су раније условиле свођење залиха испод набавне вредности/цене коштања или када постоје докази о повећању нето оствариве вредности услед промењених економских околности, отписани износ се враћа кроз биланс успеха, тако да нова књиговодствена вредност одговара набавној вредности/цени коштања или промењеној набавној вредности у зависности која је нижа.

Обрачун излаза (утрошка) залиха признаје се по методи просечне пондерисане цене. Алат и ситан инвентар отписују се једнократно приликом стављања у употребу.

Залихе недовршене производње и готових производа мере се по цени коштања, односно нето остваривој цени ако је нижа. Цена коштања залиха недовршене производње и готових производа обухвата трошкове који се директно односе на јединице производње и индиректне (фиксне и варијабилне) трошкове који настају при производњи готових производа и не укључује неуобичајено високе износе утрошеног материјала, рада или других производних трошкова, трошкове складиштења, осим ако нису неопходни у производном процесу следеће фазе, опште административне трошкове који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање, трошкове продаје и трошкове позајмљивања.

3.16. Финансијски инструменти

Почетно признавање

Финансијска средства и финансијске обавезе признају се када Група постане једно од уговорних страна коришћењем рачуноводственог обухватања на датум измирења, односно:

- признавање се врши на датум када се средство преноси Групи или када Група испоручује средство и
- престаје да се признаје на датум када је извршена испорука средстава од стране Групе (испуњењем уговорене обавезе, отказивањем или истеком).

Финансијска средства, осим потраживања по основу продаје, и финансијске обавезе, почетно се признају по њиховој фер вредности увећаној или умањеној, у случају финансијског средства или финансијске обавезе који се не одмеравају по фер вредностима кроз биланс успеха, за трошкове трансакције који се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе. Свака разлика између фер вредности и цене трансакције признаје се као добитак или губитак у случају да је фер вредност доказана на котираном тржишту или је заснована на техници процене која користи податке само са уочљивих тржишта, а у свим другим случајевима, приликом почетног одмеравања врши се кориговање за одлагање разлике, а одложена разлика фер вредности и цене трансакције признаје се као добитак или губитак само уколико она настаје из промене у фактору (укључујући и време) коју би учесници на тржишту узели у обзир приликом одређивања цене средстава и обавеза.

Потраживања по основу продаје признају се по њиховој цени трансакције.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.16. Финансијски инструменти (наставак)

Престанак признавања финансијских инструмената

Финансијско средство престаје да се признаје када уговорна права на новчане токове од финансијског средства престану да важе или када Група пренесе финансијско средство и тај пренос се квалификује за престанак признавања.

Пренос финансијског средства врши се само када Група пренесе уговорна права на примање токова готовине од финансијског средства или задржава права на примање, али преузима обавезу да исплаћује токове готовине једном или више прималаца.

При престанку признавања финансијског средства и финансијских обавеза у целини, односно дела финансијских инструмената, разлика између њихове књиговодствене вредности (одмерене на датум престанка признавања) и добијене накнаде (укључујући и свако ново добијено средство умањено за сваку нову преузету обавезу), односно плаћене надокнаде, укључујући и сва пренета неготовинска средства или преузете обавезе, признаје се у билансу успеха. На датум престанка признавања финансијског средства који се одмерава по фер вредности кроз остали укупни резултат, сваки претходно признати кумулативни добитак или губитак у осталом укупном резултату преноси се из капитала у биланс успеха.

Класификација и накнадно одмеравање финансијских инструмената

Класификација

За потребе накнадног одмеравања, на дан почетног признавања финансијска средства класификују се у једну од три категорије:

- 1) финансијска средства која се одмеравају по амортизованој вредности,
- 2) финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат, и
- 3) финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Финансијско средство ће се одмеравати по амортизованој вредности ако су оба следећа услова задовољена и ако исто није класификовано као средство које се вреднује по фер вредности кроз биланс успеха:

- средство се држи у оквиру пословног модела чији је циљ држање средства са намером прикупљања уговорних новчаних токова,
- уговорни услови финансијског средства резултирају на дате датуме у новчаним токовима који су искључиво плаћања главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Финансијско средство ће се одмеравати по фер вредности кроз остали укупни резултат ако су оба следећа услова задовољена и ако исто није класификовано као средство које се вреднује по фер вредности кроз биланс успеха:

- средство се држи у оквиру пословног модела чији циљ је остварен и кроз наплату уговорних новчаних токова и кроз продају финансијског средства, и
- уговорни услови финансијског средства резултирају на дате датуме у новчаним токовима који су искључиво плаћања главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Приликом почетног признавања учешћа у капиталу која се не држе ради трговања, Група може да се неопозиво определи за приказивање накнадних промена по фер вредности у оквиру осталог укупног резултата. Такво опредељење се врши на појединачној основи, за свако учешће посебно.

Сва финансијска средства која се не одмеравају по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупни резултат, као што је горе описано, одмеравају се по фер вредности кроз биланс успеха. Ово обухвата и финансијска средства која се држе ради трговања, којим се управља и чији учинак се мери на основу фер вредности, а која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха. Додатно, Група може неопозиво да определи финансијско средство које иначе задовољава захтеве да се одмерава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупни резултат, као средство по фер вредности кроз биланс успеха ако се на тај начин елиминира или значајно смањује рачуноводствена неусаглашеност која би иначе настала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.16. Финансијски инструменти (наставак)

Група класификује финансијске обавезе по амортизованој вредности за потребе накнадног одмеравања, осим за следеће:

- финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха,
- финансијске обавезе које настају када се трансфер финансијског средства не квалификује за престанак признавања или се примењује приступ сталног учешћа,
- уговоре о финансијским гаранцијама,
- обавезе обезбеђивања зајма по каматној стопи нижој од тржишне,
- потенцијалне накнаде које признаје стицалац у пословној комбинацији на коју се примењује МСФИ 3.

Накнадно одмеравање финансијских средстава и обавеза

Након почетног одмеравања, финансијска средства се одмеравају:

- по амортизованој вредности, у случају да се финансијско средство држи у оквиру модела чији је циљ наплата уговорених токова готовине и уговорени су услови отплате главнице и камате на неизмирени износ главнице на назначени датум,
- по фер вредности кроз остали укупни резултат, уколико се средство држи у оквиру пословног модела чији циљ се постиже наплатом уговорених токова готовине и продајом средстава и уговорени су услови отплате главнице и камате на неизмирени износ главнице на назначени датум,
- по фер вредности кроз биланс успеха, сва финансијска средства осим финансијских средстава који се накнадно одмеравају по амортизованој вредности и по фер вредности кроз остали укупни резултат, а финансијске обавезе по амортизованој вредности или по фер вредности кроз биланс успеха.

У случају модификације уговорених токова готовине финансијског средства, а који немају за резултат престанак признавања финансијског средства, врши се поновно израчунавање бруто књиговодствене вредности финансијског средства уз признавање добитка или губитка у билансу успеха.

Финансијски пласмани и потраживања

Учешће у капиталу зависних привредних друштава, учешће у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима обухватају се у консолидованим финансијским извештајима Групе применом методе набавне вредности.

У сврхе накнадног одмеравања, финансијска средства и то:

- учешће у капиталу осталих правних лица, друге хартије од вредности са карактеристикама уговорених токова готовине и продаје, класификују се као финансијска средства одмерена по фер вредности кроз остали укупан резултат,
- дугорочни пласмани зависним и осталим повезаним правним лицима у земљи и у иностранству, дугорочни пласмани у земљи и иностранству, хартије од вредности и остали дугорочни финансијски пласмани са карактеристикама уговорених токова готовине, класификују се као финансијска средства одмерена по амортизованој вредности.

Изузетно, у случају да нису доступне скорије информације (недостатак котираних цена инструмената капитала на активном тржишту) у довољној мери за одмеравање фер вредности или ако постоји широк распон могућих одмеравања фер вредности и набавна вредност представља најбољу процену фер вредности у том распону, учешће у капиталу осталих правних лица накнадно се одмерава по набавној вредности.

Краткорочна потраживања и пласмани одмеравају се по цени трансакције, која представља износ накнаде које предузеће очекује да ће имати право у замену за пренос обећаних добара и услуга купцу, не укључујући износе наплаћене у име трећих страна.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.16. Финансијски инструменти (наставак)

За потребе мерења након почетног признавања, финансијски инструменти се класификују у следеће категорије:

- финансијска средства и финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха (која се држе ради трговања),
- финансијска средства која су расположива за продају,
- инвестиције које се држе до доспећа,
- зајмови (кредити) и потраживања који су потекли од стране Групе и који се не држе ради трговања и деривате.

Накнадно одмеравање недеривативних финансијских средстава је засновано на њиховој класификацији приликом почетног признавања. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена.

Недеривативна финансијска средства Групе укључују кредите и потраживања и финансијска средства расположива за продају.

Остали дугорочни пласмани

Учешћа у капиталу других правних лица и остали дугорочни пласмани иницијално се обухватају по методи набавне вредности. После почетног признавања мере се по:

- фер вредности, уколико се држе ради трговања или су расположиви за продају, а који имају котирану тржишну вредност на активном тржишту,
- по набавној вредности, уколико се држе ради трговања или су расположиви за продају, а који немају котирану тржишну вредност на активном тржишту,
- амортизованој вредности, уколико имају фиксни рок доспећа,
- набавној вредности, уколико немају фиксни рок доспећа.

Свака разлика, повећање или смањење, између исказаног износа и накнадног мерења признаје се као посебна ставка капитала, за инструменте који су расположиви за продају и који имају котирану тржишну вредност на активном тржишту, осим у случају постојања објективних доказа о умањењу, када се свака разлика признаје у билансу успеха. Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења осталих финансијских инструмената признаје се као добитак или губитак у периоду у ком је настала.

3.17. Умањење вредности финансијских средстава

На сваки датум извештавања, врши се одмеравање резервисања за губитке за финансијске инструменте, осим у случају потраживања из пословања, у износу:

- који је једнак очекиваним кредитним ризицима током века трајања финансијског инструмента, ако се кредитни ризик значајно повећао у односу на почетно признавање,
- у износу који одговара дванаестомесечним очекиваним кредитним губицима, у случају да се кредитни ризик финансијског инструмента није значајно повећао у односу на почетно признавање.

Износ промене у очекиваним кредитним губицима, на датум извештавања, признаје се као добитак или губитак у билансу успеха и то индиректним кориговањем бруто књиговодствене вредности преко рачуна исправке вредности финансијског средства, осим у случају финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз укупни остали резултат. Свако умањење вредности финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат признаје се у осталом укупном резултату до престанка признавања истог средства или док се исто не рекласификује, осим добитака или губитака по основу умањења вредности и курсних разлика.

Максимални период који се узима у обзир приликом одмеравања очекиваних кредитних губитака је максимално уговорени период, укључујући опцију продужавања, осим у случају зајмова и неповучених обавеза када се узима у обзир период у којем је Група изложена кредитном ризику, чак иако је тај период дужи од максимално уговореног периода. За обавезе по зајмовима и уговоре о финансијској гаранцији, датум од када Група постаје страна у неопозивој обавези се сматра датумом почетног признавања за сврхе тестирања на умањење вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.17. Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

Одмеравање очекиваних губитака од финансијских инструмената врши се на појединачној основи или на заједничкој основи, ако финансијски инструменти имају заједничке карактеристике кредитног ризика.

Процена резервисања за очекиване кредитне губитке потраживања од купаца за промет електричне енергије врши се по следећим групама потраживања, осим ако није другачије наведено, која настају по основу:

- 1) комерцијалног снабдевања,
- 2) резервног снабдевања,
- 3) гарантованог снабдевања и то за подгрупе:
  1. потраживања од правних лица (вирманци), и
  2. потраживања од домаћинства.

Процена наплативости потраживања, врши се по групама и подгрупама кроз употребу матрице резервисања применом коефицијената резервисања. Исти се рачунају на бази историјских података о кредитним губицима и периодично ажурирају како би одражавали кредитне губитке.

Стопе кредитних губитака се обрачунавају посебно за следеће сегменте потрошача:

- домаћинства (подсегмент формиран на основу географског подручја: Београд, Нови Сад, Крагујевац, Краљево и Ниш),
- мали купци (подсегмент формиран на основу географског подручја: Београд, Нови Сад, Крагујевац, Краљево и Ниш),
- комерцијални потрошачи, и
- резервно снабдевање групе потрошача.

У табели која следи су приказане примењене стопе губитака по сегментима потрошача за обрачун очекиваних кредитних губитака на дан 31. децембра 2023. године:

Гарантовано снабдевање

Број дана у кашњењу	% очекивани кредитни губици (распон)	
	Домаћинства	Мали потрошачи
Недоспело	0,57% - 3,37%	1,65% - 5,23%
1 – 30	1,91% - 10,35%	4,01% - 10,88%
31 – 60	3,39% - 14,44%	5,60% - 16,03%
61 – 90	5,07% - 18,92%	6,74% - 20,74%
91 – 180	7,41% - 24,14%	7,49% - 26,18%
181 – 270	24,24% - 43,33%	9,69% - 45,81%
271 +	59,31%	59,31%

Комерцијално и резервно снабдевање

Број дана у кашњењу	% очекивани кредитни губици (редовна потраживања)	
	Резервно снабдевање	Комерцијални потрошачи
Недоспело	11,46%	2,12%
1 – 30	16,19%	7,28%
31 – 60	42,19%	20,63%
61 – 90	54,93%	33,15%
91 – 180	60,41%	39,71%
181 – 270	68,81%	54,59%
271 – 360	77,74%	68,90%
361 +	89,07%	87,53%

За обрачун очекиваних кредитних губитака утужених потраживања од купаца на комерцијалном и резервном снабдевању, на дан 31. децембра 2023. године, коришћене су стопе од 87,53% и 89,07% респективно, док стопа очекиваних кредитних губитака потраживања од купаца у поступку реорганизације, у стечају или ликвидацији износи 100%.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.17. Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

Потраживања од купаца, без обзира којој групи потраживања припадају, а чија потраживања са стањем на дан процене износе 200 и више милиона динара процењују се појединачно.

Изузетно, потраживања од купаца у поступку реорганизације (унапред припремљени план реорганизације), у стечају или ликвидацији, без обзира на висину дуга могу се процењивати и појединачно.

Примењене стопе губитака по сегментима потрошача за обрачун очекиваних кредитних губитака на дан 31. децембра 2022. године биле су следеће:

Гарантовано снабдевање

Број дана у кашњењу	% очекивани кредитни губици (распон)	
	Домаћинства	Мали потрошачи
Недоспело	0,63% - 4,01%	1,82% - 5,97%
1 – 30	2,10% - 11,55%	4,62% - 10,91%
31 – 60	3,70% - 16,46%	6,47% - 16,25%
61 – 90	5,45% - 21,17%	7,84% - 21,52%
91 – 180	7,87% - 25,95%	8,72% - 26,56%
181 – 270	25,29% - 44,40%	11,07% - 46,20%
271 +	62,62%	62,62%

Комерцијално и резервно снабдевање

Број дана у кашњењу	% очекивани кредитни губици (редовна потраживања)	
	Резервно снабдевање	Комерцијални потрошачи
Недоспело	7,25%	1,07%
1 – 30	10,52%	4,07%
31 – 60	27,95%	12,81%
61 – 90	38,85%	24,01%
91 – 180	43,84%	30,76%
181 – 270	54,48%	44,78%
271 – 360	77,75%	64,18%
361 +	92,69%	90,56%

За обрачун очекиваних кредитних губитака утужених потраживања од купаца на комерцијалном и резервном снабдевању, на дан 31. децембар 2022. године, коришћена је стопа од 90,56% и 92,69%, док стопа очекиваних кредитних губитака потраживања од купаца у поступку реорганизације, у стечају или ликвидацији износи 100%.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

Амортизација и стопа амортизације

Процена корисног века трајања имовине, опреме и нематеријалних улагања заснива се на историјском искуству на сличним средствима, као и на предвиђеном техничком напретку и променама у економским и индустријским факторима. Адекватност процене преосталог века трајања основних средстава се анализира једном годишње на основу тренутних предвиђања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ (наставак)

Утврђивање фер вредности некретнина, постројења и опреме

Ставке некретнина, постројења и опреме Матичног друштва које су намењене обављању енергетске делатности, непокретности, као и некретнине, постројења и опрема зависних привредних друштва чија регистрована претежна делатност није енергетска делатност, у случају да се иста користе за обављање делатности која је наведена у оснивачком акту зависних привредних друштва (напомена 3.9.), одмеравају се по фер вредности за сврхе финансијског извештавања. Приликом процене фер вредности ових ставки Група користи уочљиве податке са тржишта у мери у којој су они доступни и ангажује треће стране овлашћене процењиваче ради процене вредности.

Умањење вредности нефинансијске имовине

Као што је обелодањено у напомени 3.14., Група процењује на сваки датум извештавања да ли постоје било какве назнаке да је вредност неког средства умањена.

Група је за пословну 2022. годину идентификовала следеће назнаке, интерног и екстерног карактера, које могу да доведу до умањења средства:

- Група је у билансу успеха исказала пословни и нето губитак у 2022. и 2021. години;
- Светска енергетска криза започета током јесени 2021. године проузроковала је раст цена угља и природног гаса. Тренд повећања цена природног гаса, електричне енергије и нафте у другој половини 2021. године, ескалирао је током 2022. године;
- Нижи обим експлоатације угља у Огранку РБ Колубара и хаварија у производним постројењима Огранка ТЕ Никола Тесла, крајем 2021. године, довели су до смањење производње електричне енергије што је условило потребу за већим увозом електричне енергије по ценама које су значајно биле веће у односу на прошлу годину што је повратно имало значајан утицај на погоршање перформанси пословања Друштва;
- Цена електричне енергије по којима Матично друштво продаје крајњим купцима на гарантованом и комерцијалном снабдевању су биле предмет регулисања и ограничавања од стране Владе Републике Србије током целе 2022. године и исте су биле знатно ниже у односу на тржишне цене по којима је Матично друштво набављало електричну енергију;
- Услед свих негативних економских трендова и општег погоршања макроекономских показатеља у земљи и свету (пораст цена енергената, пораст инфлације, поремећаји у ланцима снабдевања, пад привредне активности и сл.) дошло је до пораста тржишних каматних стопа у односу на раније периоде, што је имало утицаја на утврђивање надокнадиве вредности средстава преко пораста дисконтне стопе за обрачун вредности у употреби и последичног смањења исте, што такође може да доведе до појаве умањења вредности средстава.

Због свега горенаведеног, Група је спровела тестирања потенцијалног обезвређења средстава на дан 31. децембар 2022. године и утврдила да је употребна вредност, односно надокнадиви износ средстава виша од књиговодствене вредности услед чега нема основа за обезвређење нефинансијске имовине Групе, осим за део нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у припреми, по ком основу је признат губитак по основу умањења вредности у билансу успеха за 2022. годину у укупном износу од 1.545.597 хиљада динара (напомене 13 и 24).

На дан 31. децембар 2023. године Група је, такође, извршила анализу интерних и екстерних индикатора потенцијалног обезвређења некретнина, постројења, опреме и нематеријалне имовине. У вези са екстерним показатељима обезвређења, осим дугорочног тренда кретања цена електричне енергије, Група је разматрала и следеће макроекономске показатеље: пројектовани раст бруто друштвеног производа до 2028. године; остварење циљане стопе инфлације у Републици Србији; кретање референтне каматне стопе Народне Банке Србије; утицај ЦБАМ уредбе, коју је ЕУ донела у мају 2023. године, на пословање Групе у будућем периоду; и тржиште некретнина и опреме. На основу извршене анализе назнака из екстерних и интерних извора информација. Група је закључила да током 2023. године није дошло до значајних промена било које врсте које би указивале на значајне промене вредности укупних средстава Групе, те да нема назнака умањења вредности некретнина, постројења и опреме Групе.

Изузетак су средства у припреми која се односе на пројекат изградње Термоелектране "Колубара Б", који показује назнаке умањења вредности по ком основу које је признат губитак по основу умањења вредности у билансу успеха за 2023. годину у укупном износу од 2.129.167 хиљада динара (напомене 13 и 24).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ 31. децембар 2023. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ (наставак)

Дугорочна резервисања за трошкове обнављања природних богатстава

Дугорочна резервисања по основу трошкова обнављања природних богатстава односе се, највећим делом, на резервисања за коначну рекултивацију земљишта на коме се налазе депоније шљаке и пепела у термоелектранама Костолац и Никола Тесла. Процене по овом основу захтевају просуђивање руководства у погледу висине обавеза за рекултивацију земљишта која ће настати у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања резервисања. Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса стања засноване на важећим законским прописима, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и пратеће регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова. У напомени 33. обелодањени су ефекти промене кључних параметра резервисања за коначну рекултивацију земљишта на коме се налазе депонија шљаке и пепела, а који се односе на дисконту стопу и век трајања депоније.

Резервисања за судске спорове

Генерално, резервисања су у значајној мери подложна проценама. Група процењује вероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја и врши процену износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Група поштује начело опрезности приликом процене, с обзиром да постоји велика доза неизвесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процена.

Резервисање за очекиване кредитне губитке

МСФИ 9 уводи модел „очекиваних кредитних губитака“ који је усмерен ка будућности. То захтева значајно просуђивање у погледу начина на који промене економских фактора утичу на очекиване кредитне губитке који се утврђују на бази пондерисане вероватноће.

Модел „очекиваног кредитног губитка“ се примењује на финансијска средства која се одмеравају по амортизованом вредности и дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат, али не и на инвестиције у власничке инструменте.

Бенефиције запослених

Садашња вредност обавеза за отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде утврђује се актуарском проценом. Актуарска процена подразумева коришћење претпоставки везаних за дисконтну стопу, предвиђени раст зарада, стопу смртности и флукуацију запослених. При одређивању одговарајуће дисконтне стопе руководство Групе полази од каматне стопе која би била еквивалента стопи на државне обвезнице Републике Србије. Стопа смртности је базирана на јавно доступним таблицама морталитета. Будући раст зарада базиран је на очекиваним стопама инфлације.

Фер вредност

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Група примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Групе је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Групе врши процену ризика и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Групе, износи у овим консолидованим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

5. КОРЕКЦИЈА ПОЧЕТНОГ СТАЊА

а) Ефекти корекција на биланса стања

Ефекти извршених корекција и рекласификација на консолидовани биланс стања на дан 1. јануар 2023. године и 1. јануара 2022. године су приказани као што следи:

	У хиљадама динара					
	1. јануар 2023. пре корекција	Корекције	1. јануар 2023. после корекција	1. јануар 2022. пре корекција	Корекције	1. јануар 2022. после корекција
АКТИВА						
Стална имовина						
Нематеријална улагања	9.223.829	-	9.223.829	12.606.283	-	12.606.283
Некретнине, постројења и опрема	840.983.119	-	840.983.119	817.427.106	-	817.427.106
Биолошка средства	539.560	-	539.560	502.441	-	502.441
Учешћа у капиталу и дугорочни фин. пласмани	3.032.395	-	3.032.395	3.111.487	-	3.111.487
	<u>853.778.903</u>	<u>-</u>	<u>853.778.903</u>	<u>833.647.317</u>	<u>-</u>	<u>833.647.317</u>
Обртна имовина						
Залихе	36.390.449	-	36.390.449	32.371.862	-	32.371.862
Стална имовина која се држи за продају	-	-	-	163.509	-	163.509
Потраживања по основу продаје	63.991.772	-	63.991.772	62.823.538	-	62.823.538
Остала потраживања, ПДВ, потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса	14.124.370	-	14.124.370	13.845.705	-	13.845.705
Краткорочни финансијски пласмани	304.716	-	304.716	248.307	-	248.307
Готовина и готовински еквиваленти	14.145.781	-	14.145.781	13.469.299	-	13.469.299
АВР	2.434.138	-	2.434.138	2.932.953	-	2.932.953
	<u>131.391.226</u>	<u>-</u>	<u>131.391.226</u>	<u>125.855.173</u>	<u>-</u>	<u>125.855.173</u>
УКУПНА АКТИВА	<u>985.170.129</u>	<u>-</u>	<u>985.170.129</u>	<u>959.502.490</u>	<u>-</u>	<u>959.502.490</u>
ПАСИВА						
Капитал						
Основни капитал	360.940.992	-	360.940.992	360.577.932	-	360.577.932
Ревалоризационе резерве и нереализовани добици по основу ХоВ и других компоненти осталог свеобухватног резултата	445.707.223	-	445.707.223	447.666.415	-	447.666.415
Нереализовани добици/ (губици) по основу ХоВ	(3.016.678)	-	(3.016.678)	(3.006.281)	-	(3.006.281)
Нераспоређени добитак/(губитак)	(278.822.683)	(143.159)	(278.965.842)	(203.718.241)	(124.565)	(203.842.806)
	<u>524.808.854</u>	<u>(143.159)</u>	<u>524.665.695</u>	<u>601.519.825</u>	<u>(124.565)</u>	<u>601.395.260</u>
Дугорочне обавезе и резервисања						
Дугорочна резервисања	37.036.831	-	37.036.831	37.965.081	-	37.965.081
Дугорочне обавезе и кредити	114.480.988	-	114.480.988	92.783.807	-	92.783.807
Дугорочни одложени приходи и примљене донације	8.826.018	-	8.826.018	8.575.955	-	8.575.955
Одложене пореске обавезе	66.191.537	-	66.191.537	68.370.071	-	68.370.071
	<u>226.535.374</u>	<u>-</u>	<u>226.535.374</u>	<u>207.694.914</u>	<u>-</u>	<u>207.694.914</u>
Краткорочне обавезе						
Краткорочне финансијске обавезе	51.875.264	-	51.875.264	54.422.372	-	54.422.372
Примљени аванси	450.944	-	450.944	1.047.637	-	1.047.637
Обавезе из пословања	94.732.237	-	94.732.237	72.802.015	-	72.802.015
Остале краткорочне обавезе	84.711.976	143.159	84.855.135	20.542.466	124.565	20.667.031
Краткорочна ПВР	2.055.480	-	2.055.480	1.473.261	-	1.473.261
	<u>233.825.901</u>	<u>143.159</u>	<u>233.969.060</u>	<u>150.287.751</u>	<u>124.565</u>	<u>150.412.316</u>
УКУПНА ПАСИВА	<u>985.170.129</u>	<u>-</u>	<u>985.170.129</u>	<u>959.502.490</u>	<u>-</u>	<u>959.502.490</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

5. КОРЕКЦИЈА ПОЧЕТНОГ СТАЊА (наставак)

б) Ефекти корекција на биланс успеха

Ефекти извршених корекција и рекласификација на консолидовани биланс успеха у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2022. године су приказани као што следи:

	За годину која се завршава 31. децембра 2022. пре корекције	Корекције	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра 2022. после корекције
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје робе	1.307.464	-	1.307.464
Приходи од продаје производа и услуга	352.173.224	-	352.173.224
Приходи од активирања учинака и робе (Повећање)/смањење вредности залиха	1.085.150 866.400	- -	1.085.150 866.400
Приходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске имовине)	89.258	-	89.258
Остали пословни приходи	2.994.950	-	2.994.950
	<u>358.516.446</u>	-	<u>358.516.446</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе	(5.516.570)	-	(5.516.570)
Трошкови материјала, горива и енергије	(285.394.008)	-	(285.394.008)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(46.734.463)	(18.594)	(46.753.057)
Трошкови амортизације	(35.936.265)	-	(35.936.265)
Расходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске)	(1.989.473)	-	(1.989.473)
Трошкови производних услуга	(24.685.186)	-	(24.685.186)
Трошкови резервисања	(2.073.294)	-	(2.073.294)
Нематеријални трошкови	(17.861.684)	-	(17.861.684)
	<u>(420.190.943)</u>	<u>(18.594)</u>	<u>(420.209.537)</u>
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	(61.674.497)	(18.594)	(61.693.091)
Финансијски приходи	8.187.046	-	8.187.046
Финансијски расходи	(8.481.438)	-	(8.481.438)
Остали приходи и приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	2.758.355	-	2.758.355
Остали расходи и расходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(15.697.118)	-	(15.697.118)
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	(74.907.652)	(18.594)	(74.926.246)
Порески расход периода	(5.847)	-	(5.847)
Одложени порески приход периода	2.178.535	-	2.178.535
НЕТО ГУБИТАК	(72.734.964)	(18.594)	(72.753.558)

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

5. КОРЕКЦИЈА ПОЧЕТНОГ СТАЊА (наставак)

в) Ефекти корекција на почетном стању акумулираног губитка

Опис корекције	У хиљадама динара	
	1. јануар 2023.	1. јануар 2022.
Стање акумулираног губитка, претходно исказано	(278.822.683)	(203.718.241)
Признавање обавеза по основу примања запослених који раде у нарочито тешким условима	(143.159)	(124.565)
Стање акумулираног губитка, кориговано	(278.965.842)	(203.842.806)

г) Ефекти корекција на биланс успеха за период јануар - децембар 2022. године

Опис корекције	У хиљадама динара 2022.
Губитак, претходно исказан	(72.734.964)
Признавање обавеза по основу примања запослених који раде у нарочито тешким условима	(18.594)
Губитак, кориговано	(72.753.558)

д) Ефекти корекција на извештај о токовима готовине

Горе наведене корекције нису имале утицај на извештавање о новчаним токовима из пословних, инвестиционих и активности финансирања.

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

Извори прихода

Група генерише приходе превасходно од продаје електричне енергије и пратећих услуга. Остали извори прихода укључују продају производа, пружање услуга и остале приходе. У следећој табели приходи од уговора са купцима су подељени на главне изворе прихода.

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра 2023.	2022.
Приходи од продаје електричне енергије	425.267.247	314.512.173
Приходи од продаје АД „Електро mreжа Србије“, Београд (а)	23.856.093	34.100.247
Приходи од продаје производа	5.261.822	4.470.936
Приходи од продаје услуга	2.286.464	15.701
Остало (б)	385.020	381.631
	457.056.646	353.480.688

(а) Промет остварен са купцем АД „Електро mreжа Србије“, Београд (у даљем тексту: „ЕМС“), у износу од 23.856.093 хиљаде динара (2022. година: 34.100.247 хиљада динара) односи се на продају електричне енергије и пружање услуга енергетском субјекту - оператору преносног система. Смањење прихода у извештајном периоду у односу на 2022. годину, последица је нижих цена и мање испоруке електричне енергије на име балансне одговорности.

Наиме, Матично друштво пружа системске услуге примарне, секундарне и терцијарне регулације и врши испоруку електричне енергије на име балансне одговорности, као и за сопствену потрошњу Оператора преносног система и накнаду губитака електричне енергије у преносном систему, на основу уговора по којима обавезе испуњава у складу са Законом о енергетици и правилима рада који се односе на рад преносног система и функционисање тржишта. Сагласно Закону о енергетици цене помоћних услуга: примарне регулације, регулације напона, као и системске услуге секундарне и терцијарне регулације, су регулисане цене.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Извори прихода (наставак)

(б) Остали приходи исказани у 2023. години у износу од 385.020 хиљада динара (2022. година: 381.631 хиљаду динара) у износу од 380.917 хиљада динара (2022. година: 377.941 хиљаду динара) се односе на накнаду по пословима у којима се Матично друштво налази у улози агента – обрачун и наплата таксе за Јавни медијски сервис (напомена 27). Наиме, Матично друштво и Јавна медијска установа „Радио телевизија Србије“ и Јавна медијска установа „Радио телевизија Војводине“ су закључили уговор којим се уређује поступање по Закону о привременом уређивању начина наплате таксе за Јавни Медијски Сервис („Сл. гласник РС“, бр. 112/2015, 108/2016, 153/2020, 129/2021, 142/2022 и 92/2023), а којим је уређено да приликом обрачуна и наплате испоручене електричне енергије Матично друштво врши и задужење купаца за предметну таксу, уз накнаду у висини од 3% на пренета новчана средства јавним медијским установама. Последњим изменама Закона, наплата таксе за јавни медијски сервис је продужена до 31. децембра 2024. године, а висина таксе у извештајном периоду износи 299 динара (2022. године: 299 динара).

Рашчлањени приходи по основу уговора са купцима

Приходи од продаје електричне енергије

Приходи од продаје електричне енергије се односе на следеће изворе прихода:

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Приходи од продаје на домаћем тржишту:		
- Продаја електричне енергије домаћинствима (а)	118.044.194	103.673.625
- Продаја електричне енергије – купци на отвореном тржишту (а)	267.019.840	191.743.332
- Продаја електричне енергије – трећа лица (привреда) (а)	14.898.397	14.046.131
- Продаја електричне енергије – лиценцирани купци (а)	1.292.094	2.231.459
- Продаја електричне енергије – берзанско трговање (б)	8.700.168	1.140.767
- Приходи од продаје електричне енергије ЈП „Електрокосмет“, Приштина (в)	394.976	291.462
	<u>410.349.669</u>	<u>313.126.776</u>
Приход од продаје електричне енергије на иностраном тржишту - трећа лица (г)	14.917.578	1.385.397
	<u>14.917.578</u>	<u>1.385.397</u>
	<u>425.267.247</u>	<u>314.512.173</u>

а) Приходи од продаје електричне енергије признати су по основу извршеног промета крајњим купцима: физичким лицима, малим купцима или купцима који имају право да слободно бирају снабдевача по испуњењу услова у складу са Законом о енергетици.

Услови испоруке и снабдевања електричном енергијом, као и мере које се предузимају у случају да је угрожена сигурност испоруке електричне енергије купцима услед поремећаја у раду енергетског система или поремећаја на тржишту, а по ком основу су признати приходи од продаје, уређени су Законом о енергетици, Законом о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Сл. гласник РС“ бр. 40/21), Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник РС“ бр. 63/13, 91/18), Одлуком о регулисаној цени електричне енергије за гарантовано снабдевање на коју Оснивач даје сагласност („Сл. гласник РС“ бр. 77/19, са изменом у Сл. гласник РС“ бр., 154/20 која се примењује од 1. фебруара 2021. године), Правилима о раду тржишта електричне енергије („Сл. гласник РС“ бр. 120/12, 120/14) и другим. Наиме, наведеним прописима уређени су:

1. услови и начин издавања одобрења за прикључење на систем и повезивање система, као и начин доказивања испуњености услова за прикључење објекта,
2. место мерења и место разграничења одговорности за испоручену електричну енергију,
3. услови и начин прикључења објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду или других објеката у складу са законом којим се уређује изградња објеката,

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Рашчлањени приходи по основу уговора са купцима (наставак)

Приходи од продаје електричне енергије (наставак)

4. мере које се предузимају у случају краткотрајних поремећаја енергетског система услед хаварија и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност рада енергетског система, као и због непредвиђених и неопходних радова на одржавању енергетских објеката или неопходних радова на проширењу система,
5. мере које се предузимају у случају наступања опште несташице електричне енергије, услови и начин предузимања мера и редослед ограничења испоруке електричне енергије, као и мере штедње и рационалне потрошње електричне енергије у случају опште несташице електричне енергије,
6. услови и начин обуставе испоруке електричне енергије, као и права и обавезе оператора система, снабдевача, односно јавног снабдевача и крајњих купаца,
7. услови и начин рационалне потрошње и штедње електричне енергије,
8. услови снабдевања објеката купаца којима се не може обуставити испорука електричне енергије због неизвршених обавеза за испоручену електричну енергију или у другим случајевима,
9. начин регулисања међусобних односа између снабдевача, оператора система и крајњег купца коме се не може обуставити испорука електричне енергије,
10. услови и начин мерења испоручене електричне енергије,
11. начин обрачуна неовлашћено преузете електричне енергије,
12. начин обавештавања крајњег купца,
13. услови и мере за снабдевање купаца електричне енергије,
14. обрачунски период и обавезан садржај рачуна за наплату испоручене електричне енергије,
15. услови за закључење уговора о продаји електричне енергије и садржај уговора, и
16. услови и начин извршавања обавеза снабдевача и јавног снабдевача.

Уговор о продаји електричне енергије, поред општих елемената утврђених законом који уређује облигационе односе, садржи и следеће елементе: права и обавезе у погледу снаге и количине електричне енергије, динамику снабдевања, права и обавезе снабдевача и крајњег купца у случају неиспуњавања обавеза и у случају привремене обуставе испоруке, рок на који се уговор закључује и права и обавезе у случају престанка и раскида уговора, начин обрачуна и услове плаћања преузете електричне енергије који не може бити краћи од 8 дана, начин информисања купца о промени цена и других услова снабдевања електричном енергијом, начин решавања спорова и друге елементе у зависности од специфичности и врсте услуга које пружа снабдевач.

Временски оквир и испуњење извршења

У складу са правилима рада оператора система, обрачунски период за сва мерна места интерконеције је календарски месец са читавањем обрачунских и контролних бројила првог дана у месецу у 00:00 сати и последњег дана у месецу у 24:00 сата. Обрачунски период за остала мерна места у преносној мрежи, као и за мерна места у дистрибутивној мрежи са даљинским читавањем, је период који почиње читавањем обрачунских и контролних бројила првог дана у месецу у 07:00 сати и завршава се читавањем бројила првог дана у следећем месецу у 07:00 сати. За сва остала мерна места у дистрибутивној мрежи читавање за обрачунски период почиње од датума претходног читавања до датума читавања у текућем месецу, што се креће у распону од 01. до 09. у месецу за претходни месец.

Цена електричне енергије за крајње купце утврђује се у складу са врстом снабдевања и то на следећи начин:

1) *Гарантовано снабдевање*

За купце са правом на гарантовано снабдевање цена се утврђује у складу са усвојеном Методологијом за одређивање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање коју је донела Агенција за енергетику Републике Србије. Цена се примењује по добијању сагласности Агенције. Исте у себи садрже и трошкове приступа дистрибутивном систему.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Рашчлањени приходи по основу уговора са купцима (наставак)

Приходи од продаје електричне енергије (наставак)

У току 2023.године у примени су биле цене електричне енергије за купце који имају право на гарантовано снабдевање по регулисаним ценама (домаћинства и мали купци) у складу са:

- Одлуком о регулисаној цени електричне енергије за гарантовано снабдевање број: 12.01-791174/1-2022 од 21. новембра 2022. године, са применом од 1. јануара 2023.године. Просечна цена електричне енергије утврђена је на основу максимално одобреног прихода и предвиђених количина електричне енергије за продају купцима на гарантованом снабдевању и износила је, без пореза и такси, 8,797 дин/KWh;
- Одлуком о регулисаној цени електричне енергије за гарантовано снабдевање број: 12.01.-244136/2-2023 од 17. марта 2023. године, са применом од 1. маја 2023. године. Просечна цена електричне енергије утврђена на начин како је претходно наведено и износила је, без пореза и такси, 9,501 дин/KWh; и
- Одлуком о регулисаној цени електричне енергије за гарантовано снабдевање број: 12.01.-869991/6-2023 од 26. септембра 2023. године, са применом од 1. новембра 2023. године и даље. Просечна цена електричне енергије по овој Одлуци, износи, без пореза и такси, износи 10,261 дин/KWh.

У 2023. години реализована је просечна продајна цена електричне енергије на гарантованом снабдевању у износу од 9,372 дин/kWh (2022. година: 7,834 дин/kWh).

Купцима електричне енергије на гарантованом снабдевању из категорије „домаћинства“ који своју обавезу из рачуна за електричну енергију испуне у року доспећа, одобрава се попуст у висини од 5%. Попуст у висини од 5% обрачунава се на износ у рачуну који се односи на задужење за „обрачунску снагу“, „трошак гарантованог снабдевача“ и „енергију“, а исказује се и одобрава у наредном рачуну за утрошену електричну енергију тако што се утврђена обавеза за тај обрачунски период умањује за износ обрачаног и одобреног попушта

Даље, ради подстицања рационалне потрошње и уштеде електричне енергије Скупштина Матичног друштва је Одлуком број: 12.01.952024/6-2023 од 19. октобра 2023. године), усвојила препоруке из Закључка Владе Републике Србије 05 Број: 312-8817/2023 од 28. септембра 2023. године којим купцима из групе домаћинства, на гарантованом снабдевању, се одобрава попуст на задужење за електричну енергију у обрачунском периоду (обрачунска снага, трошак гарантованог снабдевача и енергија), почев од рачуна за октобар 2023. године, а закључно са рачуном за март 2024. године, и то на следећи начин:

- 20% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец у претходне две године и то више од 5%, а мање или једнако 15%,
- 25% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец у претходне две године и то више од 15%, а мање или једнако 20%,
- 30% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец у претходне две године више од 20%, а мање или једнако 25%,
- 35% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец у претходне две године више од 25%, а мање или једнако 30%,
- 40% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец у претходне две године више од 30%.

Такође, у извештајном периоду, а закључно са месецом мартом 2023.године Друштво је одобравало наведени попуст сходно Закључку Владе републике Србије 05 број 312-7254/2022 од 16. септембра 2022. године.), и то:

- 15% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец претходне године и то више од 5%, а мање или једнако 20%,
- 20% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец претходне године и то више од 20%, а мање или једнако 30%,
- 30% попушта - за домаћинства која умање потрошњу електричне енергије у односу на исти месец претходне године више од 30%.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Рашчлањени приходи по основу уговора са купцима (наставак)

Приходи од продаје електричне енергије (наставак)

У складу са истом одлуком, Матично друштво ће обрачунати попуст од 5% купцима из групе домаћинства, на гарантованом снабдевању, уколико учешће ниже тарифе у месечном обрачуну увећају за најмање 5% у односу на учешће ниже тарифе у свом месечном обрачуну за исти месец претходне године. Попусти се обрачунавају на задужење за електричну енергију умањено за ставке обрачунска снага и трошак гарантованог снабдевача, у обрачунском периоду почев од рачуна за октобар 2023. године, а закључно са рачуном за март 2024. године.

2) Комерцијално снабдевање

За купце на комерцијалном снабдевању цена се утврђује на основу кретања цена на референтним берзама електричне енергије, односно према тржишним принципима.

Међутим, Влада Републике Србије је у периоду од децембра 2022. до октобра 2023. године године донела закључке којима је препоручено Матичном друштву да уговоре о снабдевању електричном енергијом са купцима на комерцијалном снабдевању закључује по јединственим (лимитираним) ценама, и то:

- 102,60 еур/MWh, без ПДВ-а, за период снабдевања од 1. јануара до 30. априла 2023. године по Закључку Владе 05 Број: 338-10312/2022 од 15. децембра 2022. године и Одлуци Надзорног одбора Матичног друштва број: 12.01.876827/2-22 од 21. децембра 2022. У истом периоду, за купце чланове групације Одбрамбене индустрије Србије, јединствена цена је износила 93,02 еур/MWh без ПДВ-а;
- 110,81 EUR/MWh, без ПДВ-а, за купце електричне енергије којима уговорени период снабдевања истиче до 31. октобра 2023. године и са којима се у наредном периоду закључује уговор о снабдевању, за период снабдевања од 1. маја до 31. октобра 2023. године, по Закључку Владе 05 Број: 338-3387/2023 од 20. априла 2023. године, и Одлуци Скупштине Матичног друштва број: 12.01.377920/13-23 од 27. априла 2023. године. У истом периоду, за купце чланове групације Одбрамбене индустрије Србије, јединствена цена је износила 100,46 еур/MWh без ПДВ-а;
- 119,67 еур/MWh без ПДВ за период снабдевања од 1. новембра 2023. године до 30. априла 2024. године, по Закључку Владе Републике Србије 05 Број: 338-9567/2023 од 12. октобра 2023. године, и Одлуци Скупштине Матичног друштва број: 12.01.969159/4-2023 од 26. октобра 2023. године. У истом периоду, за купце чланица групације Одбрамбене индустрије Србије јединствена цена износила је од 105,00 еур/MWh.

Такође, купцима електричне енергије на комерцијалном снабдевању који су корисници јавних средстава и који имају уговоре о снабдевању, а који су применили препоруке Владе Републике Србије о рационалном коришћењу електричне енергије и потрошњу енергије за јавну расвету/јавно осветљење и у периоду од 1. октобра 2022. године до 31. марта 2023. године умањили за најмање 5% у односу на период од 1. октобра 2021. године до 31. марта 2022. године, омогућава се повољнија цена електричне енергије у износу од 104,79 еур/MWh.

3) Резервно снабдевање

За купце на резервном снабдевању примењује се јединствена цена у висини коју је понудило Матично друштво на јавном тендеру за избор резервног снабдевача који расписује Влада Републике Србије у складу са Законом о енергетици. За извештајни период, Влада Републике Србије одредила је Матично друштво за резервног снабдевача електричном енергијом крајњих купаца који немају право на јавно снабдевање и то следећим решењима:

- Решењем о одређивању резервног снабдевача који ће обављати резервно снабдевање 05 број: 312-9219/2022-1 („Службени гласник РС" бр. 127/2022) од 17. новембра 2022. године на период од шест месеци од дана доношења овог решења, по цени од 392,50 еур/MWh, без ПДВ. 15. децембра 2022. године Влада Републике Србије доноси Закључак 05 Број: 338-10313/2022 којим препоручује Матичном друштву да се резервно снабдевање, почев од 1. јануара 2023. године, а закључно са 30. априлом 2023. године обавља по цени од 133,38 еур/MWh, без ПДВ. Надзорни одбор усвојио је овај Закључак дана 21. децембра 2022. године, Одлуком број 12.01.87827/3-22. Влада Републике Србије је 20. априла 2023. године донела Закључак 05 број: 338-3386/2023 којим је препоручено Матичном друштву да резервно снабдевање у периоду од 1. до 17. маја 2023 године обавља по цени од 144,05 еур/MWh, што је Скупштина Матичног друштва уважила Одлуком 12.01.377920/12-23 од 27. априла 2023. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Рашчлањени приходи по основу уговора са купцима (наставак)

Приходи од продаје електричне енергије (наставак)

- Решењем о одређивању резервног снабдевача који ће обављати резервно снабдевање 05 број: 312-3591/2023 („Службени гласник РС“ бр. 34/2023) од 27. априла 2023. године за период од 18. маја до 31. октобра 2023. године, по цени од 182,42 еур/MWh, без ПДВ. Истог дана, 27. априла 2023. године, Владе Републике Србије донела је Закључак 05 Број: 338-3590/2023, на основу којег је Скупштина Матичног друштва донела Одлуку број:12.01.424239/2-23 од 11. маја 2023. годинем којом се утврђује продајна цена електричне енергије у износу од 144,05 еур/MWh без ПДВ, по којој ће се од 18. маја до 31. октобра 2023. године, обављати резервно снабдевање електричном енергијом крајњих купаца.
- Решењем о одређивању резервног снабдевача који ће обављати резервно снабдевање 05 број: 312-10178/2023 („Службени гласник РС“ бр. 93/2023) од 26. октобра 2023. године за период од 1. новембра 2023. године до 30. априла 2024. године, по цени од 157,34 еур/MWh, без ПДВ. Одмах по доношењу овог решења, Влада Републике Србије је донела и Закључак 05 Број: 338-0179/2023 од 26. октобра 2023. године којим је пропоручено Матичном друштву да снабдевање крајњих купца на резервном снабдевању врши по јединственој цени од 155,57 еур/MWh у периоду од 1. новембра 2023. до 30. априла 2024. године, а чије су препоруке усвојене Одлуком Скупштина Матичног друштва број 12.01.1021776/4-2023 од 8. новембра 2023. године.

Потраживања по рачуну за испоручену електричну енергију доспевају, по правилу, 28. у месецу за претходни месец. Изузетно, рок доспећа се може разликовати од наведеног рока за стратешке, велике кључне и кључне купце у складу са захтевом купца и закљученим уговором, а за купце који закључују уговор у поступку јавних набавки у складу са условима јавне набавке.

Испорука електричне енергије за покриће губитака на дистрибутивном систему

Осим снабдевања крајњих купаца, Матично друштво врши снабдевање електричном енергијом купца "Електродистрибуција Србије" д.о.о. Београд за потребе покрића губитака на дистрибутивном систему. Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 338-2815/2023 од 30. марта 2023. године, прихваћен је Извештај о реализацији Закључка Владе 05 Број: 312-11081/2022-1 од 29. децембра 2022. године, којим се одређује начин и услови за образовање цене за потребе куповине електричне енергије за надокнаду губитака у дистрибутивној мрежи.

У периоду од јануара до марта 2023. године, продаја је реализована по цени од 132 еур/MWh, док се у периоду од априла до августа 2023. године цена кориговала на месечном нивоу и усклађивала са ценом месечног фјучерса за електричну енергију за базу испоруку за тржиште Србије на Европској енергетској берзи (European Energy Exchange).

Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 338-7933/2023 од 31. августа 2023. године, одобрена је продајна цена електричне енергије за надокнаду губитака у дистрибутивном систему у износу од 70 еур/MWh, закључно са 31. децембром 2023. године.

- (б) Група тргује електричном енергијом на берзи „SEEPEx“, која је почела са радом 17. фебруара 2016. године у Београду. „SEEPEx“ а.д. Београд је лиценцирани оператор за организовано тржиште електричне енергије који је формиран на бази партнерства између друштва АД „Електро мрежа Србије“, Београд и ЕПЕКС СПОТ-а као акционарско друштво. Циљ „SEEPEx“-а је да обезбеди транспарентан и поуздан механизам формирања велепродајне цене тржишта електричне енергије путем поклапања понуде и потражње по фер и транспарентној цени и омогући да све трансакције закључене на „SEEPEx“-у буду испоручене и плаћене.
- (в) Група је сходно Закључку Владе Републике Србије број 021-6624/2009-002 од 30. новембра 2009. године ангажовала своје капацитете како би обезбедила електричну енергију за северни део Косова и Метохије по ком основу су признати приходи у износу од 394.976 хиљада динара у 2022. години (2022. година: 291.462 хиљаду динара).
- (г) Продаја електричне енергије на иностраном тржишту се највећим делом односи на продају електричне енергије на продају електричне енергије на берзама електричне енергије (HUPX, CROPEX, BSP SouthPool) у износу од 14.834.183 хиљада динара и на продају електричне енергије привредном друштву Мјешовити холдинг Електропривреда Републике Српске (Босна и Херцеговина) у износу од 83.395 хиљаде динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Рашчлањени приходи по основу уговора са купцима (наставак)

Приходи од продаје производа

Приходи од продаје производа се односе на следеће:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Приходи од продаје угља: – трећа лица	2.239.774	1.829.061
	<u>2.239.774</u>	<u>1.829.061</u>
Приходи од продаје топлотне енергије	2.443.994	2.157.729
Приходи од продаје технолошке паре и гаса	111.860	97.290
Приходи од продаје осталих производа	466.194	386.856
	<u>5.261.822</u>	<u>4.470.936</u>

Приходи од продаје производа се односе на приходе од продаје угља, топлотне енергије, технолошке паре и гаса и осталих производа на домаћем и иностраном тржишту. Приходи од продаје угља исказани за годину која се завршава на дан 31. децембар 2023. године у износу од 2.239.774 хиљаде динара односе се на испоруке угља трећим лицима од стране Огранка Рударски басен Колубара, у износу од 1.948.534 хиљаде динара, и Огранка Термоелектране и копови Костолац у износу од 291.240 хиљада динара.

Приходи од продаје топлотне енергије се односе на снабдевање и испоруку топлотне енергије, која укључује и испоруке топлотне енергије произведене у Огранцима „Панонске ТЕ-ТО” у износу од 2.106.775 хиљада динара, Термоелектране и копови Костолац у износу од 201.886 хиљада динара, Термоелектрана Никола Тесла у износу од 75.076 хиљада динара и Рударски басен Колубара у износу од 60.257 хиљада динара.

Приходи од продаје осталих производа исказани у 2023. години у износу од 466.194 хиљаде динара највећим делом се односе на приходе од продаје креча, у износу од 166.751 хиљаду динара (2022. година: 117.285 хиљада динара), и на приходе од продаје глинe, у износу од 109.562 хиљаде динара (2022. година: 94.367 хиљада динара), трећим лицима.

Приходи од продаје услуга

Приходи од пружања услуга се односе на следеће:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Приходи од осталих услуга – трећа лица	2.286.464	15.701
	<u>2.286.464</u>	<u>15.701</u>

Законом о коришћењу обновљивих извора енергије ("Службени гласник РС", бр. 40/2021 и 35/2023) уређено је да произвођач електричне енергије из обновљивих има право на гаранције порекла.

Уредбом о гаранцији порекла („Сл. гласник РС”, бр. 82/2017) ближе се прописује садржина гаранције порекла, поступак издавања, преношења и престанка важења гаранције порекла, начин вођења регистра, начин достављања података о произведеној електричној енергији измереној на месту предаје у преносни, дистрибутивни и затворени дистрибутивни систем, надзор, као и друга питања у складу са Законом о енергетици.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Рашчлањени приходи по основу уговора са купцима (наставак)

Приходи од продаје услуга (наставак)

Гаранције порекла су електронски документи који имају искључиву функцију пружања доказа крајњем купцу да је дати удео или количина енергије произведена из обновљивих извора и дају купцима електричне енергије могућност да изразе захтев за "зеленом" енергијом и да са своје стране стимулишу производњу енергије која доприноси развоју енергетског система под еколошки прихватљивијим условима. Систем гаранције порекла уређен је на европском нивоу, тако да гаранција издата у Србији важи у другим државама, и у складу је са правима Европске асоцијације.

Оператор преносног система, ЕМС А.Д., Београд, издаје гаранције порекла на захтев произвођача из обновљивих извора енергије и одговоран је за њену тачност, поузданост и заштићеност од злоупотребе. Оператор преносног система води регистар гаранција порекла у електронском облику и објављује податке из регистра на својој интернет страници.

Друштво је за произведену електричну енергију из обновљивих извора уговорило продају и пренос гаранција порекла и по том основу у 2023. години је признало приход у износу од 2.269.640 хиљада динара, од чега се на приход од продаје гаранција порекла купцима у иностранству односи износ од 1.513.359 хиљада динара, док је 756.281 хиљаду динара приход од продаје гаранција порекла купцима на домаћем тржишту.

Географски регион

У следећој табели приходи од уговора са купцима су подељени по локацијама купаца:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Србија	442.139.068	352.095.291
Словенија (HUPX, CROPEX, BSP SouthPool)	14.834.183	1.303.774
Република Српска	83.395	81.623
	457.056.646	353.480.688

Динамика признавања прихода

Динамика признавања прихода је приказана у следећој табели:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Приходи од продаје производа и услуга признати у одређеном тренутку	28.526.783	4.671.562
Приходи од продаје производа и услуга признати током времена	428.529.863	348.809.126
	457.056.646	353.480.688

Обрачунски период за сва мерна места интерконекције и у преносној и дистрибутивној мрежи је календарски месец са читавањем обрачунских бројила како је обелодањено у овој напомени (*Временски оквир и испуњење извршења*), које врше оператори преносног и дистрибутивног система у складу са Законом о енергетици, када Матично друштво и врши признавање прихода и када има право на наплату, а купац у току обрачунског периода-календарског месеца, има способност да стекне све суштинске користи од електричне енергије испоручене у току обрачунског периода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Динамика признавања прихода (наставак)

Следећа табела приказује информације о природи и динамици испуњавања обавеза извршења за кључне изабране изворе прихода:

Врста продаје	Природа и динамика испуњавања обавеза извршења	Признавање прихода
Продаја електричне енергије крајњим купцима	<p>Ови уговори са купцима се односе на продају електричне енергије купцима на гарантованом снабдевању, односно на комерцијалном и резервном снабдевању.</p> <p>Уговори са купцима на гарантованом снабдевању закључују се на неодређено време, а купац има право раскида уговора у било ком моменту без пенала за превремени раскид уговора, стога уговорни период представља један обрачунски период који се фактурише купцу.</p> <p>Уговори са купцима на комерцијалном снабдевању закључују се на одређено време, међутим према Правилима за промену снабдевача (прописаним од стране регулаторног тела Агенције за енергетику Републике Србије) купац има право раскида уговора у било ком моменту без плаћања пенала за превремени раскид уговора, стога уговорни период представља један обрачунски период који се фактурише купцу.</p>	Приход се признаје током времена, на основу рачуна односно фактуре издате купцу.
Продаја електричне енергије купцима на отвореном тржишту, лиценцираним купцима и берзанско пословање	Приходи од продаје електричне енергије лиценцираним и купцима на отвореном тржишту односе се на испоруке електричне енергије купцима који поседују лиценцу за обављање енергетске делатности. Поред тога, Група остварује приходе и од трговања на берзи. Свака појединачна поруџбина представља уговор. Група сматра да по том основу испорука електричне енергије по основу конкретне поруџбине представља испуњење обавезе извршења по уговору.	Приход од продаје купцима на отвореном тржишту и лиценцираним купцима се признаје током времена, на основу рачуна односно фактуре издате купцу, док се приход од берзанског пословања признаје у одређеном тренутку.
Продаја електричне енергије ЕМС-у	Предмет уговора јесте испорука одређене количине енергије за дефинисани период по фиксној јединичној цени. Стога, уговор садржи само једну обавезу извршења – испоруку електричне енергије током дефинисаног временског периода.	Приход се признаје током времена, на основу рачуна односно фактуре издате купцу по испоруци електричне енергије.
Продаја и пренос ОиЕ гаранција порекла	Предмет уговора је продаја и пренос ОиЕ гаранција порекла. Свака појединачна ОиЕ гаранција порекла представља један уговор. Стога, уговор садржи само једну обавезу извршења - испоруку и пренос ОиЕ гаранције порекла по основу конкретног уговора у одређеном тренутку.	Приход од продаје и преноса ОиЕ гаранција порекла признаје се у одређеном тренутку, по преносу, тј. по фактурисању купцу.
Продаја угља, топлотне енергије, производа, технолошке паре и гаса	<p>Свака појединачна поруџбина представља уговор. Група сматра да по том основу свака испорука добара или пружањем услуга по основу конкретне поруџбине представља испуњење обавезе извршења по уговору.</p> <p>Рачуни односно фактуре се издају по испоруци робе или на месечној основи, у зависности од врсте производа и купца. Услови плаћања се разликују у зависности од уговорних услова и одредби, међутим, општи услов плаћања је у року од 30 дана или краће.</p> <p>Рачуни, односно фактуре за топлотну енергију се испостављају месечно са доспећем на плаћање у року од 15 до 60 дана.</p> <p>Рачуни, односно фактуре за технолошку пару се испостављају месечно са доспећем на плаћање у року од 15 дана.</p>	Приход од продаје угља се признаје у одређеном тренутку, по испоруци, тј. по фактурисању купцу док се приходи од продаје топлотне енергије, технолошке паре и гаса признају током времена.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ (наставак)

Салда по уговорима са купцима

Следећа табела приказује информације о потраживањима, уговорној имовини и уговорним обавезама по основу уговора са купцима:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Потраживања по основу уговора са купцима - приказана у оквиру позиције „потраживања по основу продаје“ (напомена 27)	87.364.929	63.991.772
Потраживања по основу уговора са купцима – приказана у оквиру позиције „остала краткорочна потраживања“ (напомена 28)	5.712.125	4.415.631
Потраживања по основу уговора са купцима – која су приказана у оквиру позиције „дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања“ (напомена 25)	-	2.217
Потраживања по основу уговора са купцима – која су приказана у оквиру позиције „краткорочни финансијски пласмани“	73.352	69.908
Уговорна имовина	981	580
Уговорне обавезе – приказане у оквиру позиције „примљени аванси, депозити и кауције“ (напомена 37)	306.239	450.944
Уговорне обавезе – приказане у оквиру позиције „остале обавезе“ (напомена 39)	2.549.146	2.306.800

7. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Приходи од активирања или потрошње производа за сопствене потребе	1.301.402	1.016.248
Приходи од активирања или потрошње услуга за сопствене потребе	175.898	68.902
	1.477.300	1.085.150

Приходи од активирања или потрошње производа и услуга признати су по основу употребе производа и услуга на ревитализацији постројења и опреме, изради резервних делова и материјала.

8. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћај пореских дажбина	351.933	720.435
Приход од укидања одложених прихода, у складу са рачуноводственом политиком (напомена 35)	247.504	218.873
Приходи од донација, премија, субвенција и дотација из иностранства (ИПА Фондови)	147.662	158.748
	747.099	1.098.056
Приходи од наплате штета од осигурања	365.237	436.721
Приходи од закупнина	158.951	143.609
Остали пословни приходи	36.481.223	1.316.564
	37.752.510	2.994.950

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

8. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (наставак)

Приходи од донација, премија, субвенција и дотација у 2023. години износе 747.099 хиљада динара (2022. година: 1.098.056 хиљада динара) од чега се износ од 147.662 хиљаде динара (2022. година: 158.748 хиљада динара) односи на признате консултантске услуге (студије, елаборати) у вези са пројектима за заштиту животне средине за реконструкцију електрофилтера ТЕНТ А4, Б2, ТЕК А5, а у којима је суфинансирајућа страна Министарства за заштиту животне средине, износ од 351.933 хиљаде динара (2022. година: 720.364 хиљаде динара) је признат по основу рефакције акциза на деривате нафте и биотечности који се користе у процесу производње, а преостали приходи у износу од 247.504 хиљада динара (2022. година: 218.873 хиљада динара) се односе на приходе признате у висини трошкова везаних за коришћење средстава примљених из донација.

Приходи од наплате штета од осигурања у износу од 365.237 хиљада динара (2022. година: 436.721 хиљаду динара) највећим делом се односе на приходе остварене у поступку наплате штете од Дунав осигурања а.д.о., Београд по основу одлагача оштећеног пожаром у огранку РБ Колубара.

Матично друштво је 24. маја 2023. године поднело Захтев Министарству рударства и енергетике Републике Србије за накнаду штете настале услед лимитирања цене електричне енергије којом се надокнађују губици у преносном односно дистрибутивном систему коју је Матично друштво испоручивало друштвима ЕМС а.д. и ЕДС д.о.о. у периоду од октобра 2021. године до децембра 2022. године, а по основу Закључка Владе Републике Србије број 312-11315/2022 од 29. децембра 2022. године. На основу поменутог Захтева, Влада је донела Закључак број 312-4780/2023-1 од 1. јуна 2023. године, по ком основу је Матично друштво признало остали пословни приход по основу накнаде штете у износу од 34.698.000 хиљада динара.

Остали пословни приходи укључују и приходе по накнадном задуживању купаца електричне енергије у износу од 489.183 хиљаде динара (2022. година: 495.561 хиљаду динара) на име ангажовања приватних извршитеља и судских трошкова у поступку принудне наплате електричне енергије, као и приходе од продаје секундарних сировина и споредних производа који настају приликом одржавања производних постројења намењених производњи електричне енергије у износу од 747.775 хиљада динара (2022. година: 354.259 хиљада динара).

9. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2023.	2022.
Приходи од усклађивања вредности имовине:		
- некретнине, постројења и опрема	1.309	-
- залихе	90.219	73.142
- остале имовина	8.059	16.116
	99.587	89.258

Приходи од усклађивања вредности имовине за 2023. годину у износу од 99.587 хиљада динара највећим делом, у износу од 87.648 хиљада динара, односе се на укидање претходно признатог обезвређења по основу анализа спорообртних залиха, највећим делом у огранку "ТЕ Никола Тесла".

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

10. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Трошкови основног материјала	1.155.676	840.704
Материјал за одржавање и резервни делови	9.429.948	9.528.892
Ситан инвентар и ауто гуме	667.314	292.700
Трошкови уља и мазива	320.225	244.306
Трошкови ХТЗ опреме	366.207	358.899
Трошкови канцеларијског и осталог режијског материјала	687.785	410.511
Трошкови осталог материјала	700.550	537.090
	<u>13.327.705</u>	<u>12.213.102</u>
Трошкови набављене електричне енергије:		
- на домаћем тржишту	31.398.356	110.789.264
- на иностраном тржишту	563.082	1.151.013
	<u>31.961.438</u>	<u>111.940.277</u>
Пренос и набавке електричне енергије од АД „Електро mreжа Србије”, Београд	12.043.744	27.122.039
Трошкови накнаде за приступ дистрибутивном систему	92.280.481	93.148.947
Деривати нафте	11.272.507	13.752.914
Трошкови природног гаса	9.959.190	10.954.291
Трошкови угља	44.295.982	16.187.584
Трошкови остале енергије	81.786	74.854
	<u>169.933.690</u>	<u>161.240.629</u>
	<u>215.222.833</u>	<u>285.394.008</u>

Трошкови набављене електричне енергије

Од укупних трошкова набавке електричне енергије, на набавку у функцији уравнотежења и оптимизације се односи 8.168.153 хиљада динара (2022. година: 95.853.395 хиљада динара).

Трошкови набавке електричне енергије односе се на набавку електричне енергије:

- од правних лица која поседују лиценцу за обављање трговине електричном енергијом у износу од 5.546.856 хиљада динара (2022. година: 66.976.602 хиљаде динара),
- преко берзе SEEPEX у износу од 709.608 хиљада динара (2022. година: 22.155.590 хиљада динара),
- од Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње у износу од 563.082 хиљада динара (2022. година: 1.151.013 хиљаду динара),
- од повлашћених произвођача електричне енергије у износу од 25.027.298 хиљада динара (2021. година: 21.657.014 хиљаде динара) као и
- од купаца – произвођача електричне енергије 114.419 у износу од хиљада динара.

Статус повлашћеног произвођача, привременог повлашћеног произвођача и произвођача електричне енергије из обновљивих извора енергије уређен је Законом о енергетици. Законом су предвиђене подстицајне мере за повлашћене произвођаче електричне енергије које обухватају: обавезу откупа електричне енергије од повлашћеног произвођача, цене по којима се та енергија откупљује, период важења обавезе откупа електричне енергије, преузимање балансне одговорности и друге подстицајне мере прописане актом донетим на основу овог закона, као и другим законима и прописима којима се уређују порези, царине и друге дажбине, заштита животне средине и енергетска ефикасност. Подстицајне мере може користити енергетски субјект који је стекао статус повлашћеног произвођача у смислу овог закона.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

10. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ (наставак)

Трошкови набављене електричне енергије (наставак)

С тим у вези, Матично друштво, као гарантовани снабдевач закључило је уговоре о откупу електричне енергије, којим се, поред осталог обавезало да:

- изврши откуп електричне енергије по подстицајној откупној цени за произведену електричну енергију у зависности од врсте и инсталисане снаге електране, као и максималног ефективног времена рада за одговарајућу врсту електране (облик оперативне државне помоћи повлашћеним и привременим повлашћеним произвођачима),
- обезбеди гаранције плаћања повлашћеном произвођачу електричне енергије у складу са уговором о откупу електричне енергије.

Сви крајњи купци електричне енергије дужни су да плаћају накнаду за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, осим у случајевима утврђеним Законом о енергетици, чију наплату Матично друштво као одабрани/гарантовани снабдевач врши.

Висина накнаде за подстицај повлашћених произвођача износила је у периоду од 1. јануара 2015. године до 31. децембра 2020. године 0,093 дин/kWh. Уредбом о накнади за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије коју је донела Влада Републике Србије предвиђено је да се накнада мења сваке године у зависности од производње електричне енергије из обновљивих извора. Од 20. јануара 2023. године на снази је нова Уредба о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених потрошача електричне енергије 05 број 110-366/2023 ("Службени гласник РС", бр. 3/2023) према којој висина накнаде за подстицај повлашћених потрошача електричне енергије у 2023. години износи 0,801 дин/kWh, колика је била и у току 2022. године.

Законом о коришћењу обновљивих извора енергије ("Службени гласник РС", бр. 40/2021 и 35/2023) уређено је да је купац-произвођач крајњи купац електричне енергије, који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора, при чему се електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије испоручује у преносни и дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем. Купац-произвођач не може користити подстицајне мере у виду тржишне премије и feed-in тарифе, нити може имати право на гаранције порекла.

Уредбом о критеријумима, условима и начину обрачуна потраживања и обавеза између купца-произвођача и снабдевача ("Службени гласник РС", бр. 83/2021 и 74/2022) ближе су уређени општи услови, начин стицања и престанак статуса купца-произвођача, критеријуми за обрачун потраживања и обавеза између купца-произвођача и снабдевача. С тим у вези, Друштво, као један од снабдевача електричном енергијом у Републици Србији, закључује уговоре са купцима-произвођачима по два модела, и то:

- уговор о потпуном снабдевању са нето мерењем, ако је купац-произвођач домаћинство или стамбена заједница, односно један или више чланова скупштине стамбене заједнице, и
- уговор о потпуном снабдевању са нето обрачуном, ако крајњи купац није домаћинство или стамбена заједница, при чему снабдевач и купац-произвођач слободно уговарају услове обрачуна узајамних потраживања и обавеза.

Трошкови приступа дистрибутивном систему

Трошкови приступа систему за дистрибуцију (мрежарина) у износу од 92.280.481 хиљаду динара (2022. година: 93.148.947 хиљада динара) признати су по цени трансакције одређеној од стране „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд уз сагласност Агенције за енергетику, у складу са Законом о енергетици. Одлуком о утврђивању цена за приступ систему за дистрибуцију електричне енергије („Службени гласник РС“ бр. 95/21) утврђена је нова, увећана накнада за приступ систему за дистрибуцију електричне енергије.

Трошкови приступа систему за пренос електричне енергије

Матично друштво је закључило уговор са привредним друштвом А.Д. „Електро mreжа Србије“, Београд о приступу и коришћењу система за пренос електричне енергије, закупу капацитета и балансној одговорности. По напред наведеном основу, у извештајном периоду остварени су расходи у износу од 12.043.744 хиљаде динара (2022. година: 27.122.039 хиљада динара). Значајно смањење расхода у извештајном периоду у односу на 2022. годину, последица је нижих цена и мање набавке електричне енергије на име балансне одговорности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

10. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ (наставак)

Трошкови приступа систему за пренос електричне енергије (наставак)

Накнада за приступ систему за пренос електричне енергије одређена је Одлуком о утврђивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије („Службени гласник РС“ бр. 95/21) која је у примени од 1. октобра 2021. године и на коју је Савет Агенције за енергетику дао сагласност 24. септембра 2021. године дописом бр. 501/2021-Д-02/1.

Трошкови угља за 2023. годину исказани у износу од 44.295.982 хиљаде динара (2022. година: 16.187.584 хиљаде динара) највећим делом се односе на трошкове Матичног друштва за екстерно набављени угаљ из рудника угља у окружењу (Румунија, Грчка, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Република Српска) у износу од 22.476.568 хиљада динара (2022. година: 11.962.945 хиљада динара), затим од Shen Hua Hong Kong International Trading Ltd у износу од 20.175.675 хиљада динара (2022. година: 1.916.824 хиљада динара) и ЈП ПЕУ Ресавица у износу од 844.225 хиљада динара (2022. година: 557.997 хиљада динара), као и износ од 799.513 хиљада динара (2022. година: 1.749.818 хиљада динара) који се односи на директно приписиве трошкове превоза и остале манипулативне трошкове у вези са набавком угља.

11. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Трошкови бруто зарада и накнада зарада	39.474.745	36.855.157
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	6.922.656	6.842.568
Трошкови накнада по уговору и привременим и повременим пословима	1.050	11.948
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	503.316	450.453
Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора	65.186	17.896
Трошкови по основу превоза запослених на рад и са рада	1.183.283	1.186.210
Трошкови дневнице и накнада трошкова запосленима на службеном путу	112.398	86.076
Трошкови помоћи запосленима	273.823	307.460
Остали лични расходи	1.545.862	995.289
	50.082.319	46.753.057

Зараде у јавним предузећима и друштвима капитала чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и њиховим зависним друштвима капитала, која обављају делатност од општег интереса (у даљем тексту: предузећа) обрачунавају се и исплаћују у складу са Законом о јавним предузећима, Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Сл. гласник РС“ бр. 93/12) и Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима („Сл. гласник РС“ бр. 27/14). Максимална зарада у јавном сектору не може бити већа од износа који се добија множењем највећег коефицијента за положај, утврђеног законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника и основице утврђене законом о буџету за текућу годину. Такође, Законом о јавним предузећима одређено је да се за сваку календарску годину доноси годишњи програм пословања уз сагласност оснивача, који, поред осталог садржи, и елементе за целовито сагледавање политике зарада и запошљавања у Групи у складу са политиком пројектованог раста зарада у јавном сектору утврђеном од Владе за годину за коју се програм доноси.

Остали лични расходи највећим делом, у износу од 657.520 хиљада динара (2022. година: 813.091 хиљада динара), односе се на обавезе Матичног друштва преузете по Колективном уговору (превенције радне инвалидности, културних и спортских активности запослених, издаци за пружање помоћи запосленима за лечење, зајам и сл.) које се, у смислу пореских прописа, сматрају принадлежностима запослених на које се плаћају јавни приходи.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

12. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Трошкови амортизације:		
– нематеријалне имовине (напомена 24)	2.566.131	2.312.599
– некретнина, постројења и опреме (напомена 24)	34.421.146	33.572.400
– некретнина, постројења и опреме са правом коришћења преко годину дана (напомена 24)	9.093	51.266
	36.996.370	35.936.265

13. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Расходи од усклађивања вредности имовине:		
– некретнина, постројења и опрема	2.295.980	1.545.624
– залихе	1.077.693	442.730
– остала имовина	4.921	1.119
	3.378.594	1.989.473

Расходи од усклађивања вредности залиха у износу од 1.077.693 хиљаде динара (2022. година: 442.730 хиљаду динара) највећим делом се односе на обезвређење залиха резервних делова по основу интерне процене њихове употребне вредности у огранцима РБ Колубара, у износу од 802.543 хиљаде динара и ТЕ Костолац, у износу од 163.011 хиљада динара.

Са стањем на дан 31. децембра 2023. године руководство Групе је закључило да постоје индикатори умањења вредности нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у припреми за средства која нису на локацији и у стању неопходном да би била у функционалној приправности која је била очекивана у моменту почетног признавања и где се значајан напредак у припреми односно изградњи није догодио већ дужи временски период и где је тренутно непознат статус даље изградње. За ову имовину Група је признала губитке по основу умањења вредности у укупном износу од 2.295.980 хиљада динара (2022. година: 1.545.624 хиљада динара). Умањење вредности признато у 2023. години највећим делом, у износу од 2.129.167 хиљада динара, се односи на пројекат изградње Термоелектране “Колубара Б” (напомене 4 и 24).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

14. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Трошкови услуга одржавања	24.499.447	19.534.490
Трошкови одржавања информационог система	1.259.130	1.476.231
Трошкови ПТТ услуга	2.007.804	1.430.843
Трошкови комуналних услуга	601.780	584.330
Трошкови услуга разних испитивања, анализа, израда техничке и пројектне документације, елабората и пројеката	605.172	394.364
Трошкови услуга и помоћи у процесу производње	344.752	303.751
Трошкови рада сепаратора и рада радника на дробилани	557.941	212.953
Трошкови транспортних услуга	323.764	255.121
Трошкови закупнина	784.030	294.067
Трошкови реклама, сајмова и пропаганде	25.940	36.206
Трошкови заштите на раду	129.041	100.922
Трошкови услуга на рекултивацији и заштити животне средине	74.792	61.908
	31.213.593	24.685.186

Трошкови услуга одржавања у износу од 24.499.447 хиљада динара (2022. година: 19.534.490 хиљада динара) односе се на услуге одржавања производних објеката Групе.

Трошкови ПТТ услуга укључују трошкове припреме и слања рачуна за електричну енергију крајњим корисницима у износу од 1.867.304 хиљаде динара (2022. година: 1.284.870 хиљаду динара) у огранку ЕПС Снабдевање.

15. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Резервисање за трошкове обнављања природних богатстава	1.245.728	573.765
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	5.660.096	1.160.949
Резервисања за судске спорове	45.516	338.580
	6.951.340	2.073.294

Група је у току 2023. године извршила резервисање за трошкове обнављања природних богатстава, који ће се платити за рекултивацију земљишта на којима су рударски радови завршени, а ради довођења земљишта у његово првобитно стање након окончања експлоатације. Обрачун резервисања за трошкове рекултивације земљишта, за 2023. годину, извршен је за Огранак РБ Колубара и ТЕ КО Костолац у износу од 197.172 хиљада динара. Поред тога, као што је обелодањено у напомени 33, Група је извршила резервисање за коначну рекултивацију земљишта на којем се налазе депоније пепела и шљаке у термоелектранама Костолац, Колубара, Морава, Никола Тесла А и Никола Тесла Б и по том основу признала расходе у 2023. години у износу од 1.048.556 хиљада динара (2022. година: 423.579 хиљада динара).

У току 2023. године Група је извршила резервисање обавеза за накнаде и друге бенефиције запослених по престанку радног односа у износу од 5.660.096 хиљада динара (2022. година: 1.160.949 хиљаде динара), које ће се платити по окончању радног односа и накнаде запосленима које укључују накнаде по основу јубиларних награда у висини садашње обавезе засноване на прошлим догађајима, а које произилазе из одредби Закона о раду и општих аката Матичног друштва (напомене 3.5 и 33).

Резервисања за судске спорове формирана су према најбољој процени издатака потребних за измирење садашње обавезе по основу текућих судских спорова који се воде против Групе, који су у 2023. години процењени на износ од 45.516 хиљада динара (2022. година: 338.580 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

16. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Трошкови накнада за коришћење водних добара	2.302.384	1.970.270
Трошкови накнада за коришћење добара од општег интереса	1.739	4.317
Трошкови накнада за заштиту животне средине (напомена 39)	3.451.542	2.442.039
Трошкови пореза на имовину	705.564	670.353
Трошкови осталих индиректних пореза и накнада	850.285	1.669.901
Трошкови накнаде за коришћење минералних сировина	2.752.533	1.847.155
Трошкови репрезентације	77.535	22.856
Трошкови платног промета и банкарских услуга	162.264	133.306
Трошкови претплате на стручне публикације	26.959	24.218
Судски трошкови	1.209.019	1.146.790
Остали нематеријални трошкови	1.516.678	1.300.808
Професионалне услуге	203.607	236.790
Трошкови премија осигурања	1.401.360	1.412.659
Трошкови здравствених услуга	183.090	157.832
Трошкови чланарина и доприноса синдикату	419.238	276.047
Услуге обезбеђења, заштите објеката и заштита на раду	2.341.650	2.033.554
Трошкови осталих непроизводних услуга	2.182.782	2.512.789
	19.788.229	17.861.684

Почев од 1. јануара 2019. године у примени је Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“ број 95/18, 49/19, 86/19, 156/20, 15/21 и 15/23) којим се уређују накнаде за коришћење јавних добара и то: обвезник плаћања, основица, висина, начин утврђивања и плаћања, припадност прихода од накнада, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање накнада за коришћење јавних добара. Овим законом уводе се накнаде за коришћење јавних добара, и то:

- 1) накнаде за геолошка истраживања,
- 2) накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина,
- 3) накнаде за коришћење енергије и енергената,
- 4) накнада за промену намене пољопривредног земљишта,
- 5) накнаде за промену намене и коришћење шума и шумског земљишта,
- 6) накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи,
- 7) накнаде за воде,
- 8) накнаде за заштиту животне средине,
- 9) накнаде за пловидбу и коришћење лука, пристаништа и објеката безбедности пловидбе на државном водном путу,
- 10) накнаде за коришћење јавних путева,
- 11) накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре,
- 12) накнада за коришћење јавне површине,
- 13) накнада за коришћење природног лековитог фактора,
- 14) накнада за коришћење туристичког простора,
- 15) накнаде за електронске комуникације.

Затим, у оквиру накнаде за коришћење енергије и енергената, Законом о накнадама за коришћење јавних добра уведена је накнада за унапређење енергетске ефикасности и то у износу од 0,015 дин/kWh. Утврђивање накнаде за унапређење енергетске ефикасности за испоручену енергију и/или енергенте крајњем купцу/потрошачу врши Матично друштво, као енергетски субјект који обавља енергетске делатности снабдевања електричном енергијом и има лиценцу за обављање тих делатности у складу са законом којим се уређује енергетика, приликом испостављања рачуна за испоручену енергију и/или енергенте крајњем купцу/потрошачу. Обавеза по основу накнаде утврђује се на основу количине испоручене електричне енергије, утврђене на основу читавања потрошње преко мерних уређаја на месту примопредаје, у складу са законом којим се уређује област енергетике и по умањењу електричне енергије откупљене од произвођача који имају статус повлашћеног произвођача.

Трошкови накнада за заштиту животне средине у износу од 3.451.542 хиљаде динара (2022. година: 2.442.039 хиљада динара) укључују накнаде по основу емисије сумпор – диоксида, азот-диоксида и прашкастих материјала у постројењима огранака ТЕ Никола Тесла, у износу 2.681.851 хиљада динара (2022. година: 2.209.903 хиљаде динара), и ТЕ Костолац, у износу од 725.424 хиљада динара (2022. година: 203.804 хиљаде динара).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

16. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ (наставак)

Активности на смањењу емисија загађујућих материја у ваздух у постројењима ТЕ Никола Тесла су у току. Изградња постројења за одсумпоравање димних гасова у ТЕНТ А и ТЕНТ Б планирана је до краја 2024. године када се очекује смањење емисије сумпор – диоксида 10-15 пута.

Трошкови осталих индиректних пореза и накнада су у 2022. години укључивали и обрачунат ПДВ на пренос имовине без накнаде у склопу реорганизације друштва „Електродистрибуције Србије“ д.о.о., Београд. Наиме, у циљу реорганизације Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, а на основу акта Оснивача, Матично друштво је 31. октобра 2022. године донело одлуку о преносу информационих система и опреме и залиха материјала и средстава, у укупном износу од 3.688.987 хиљада динара, у својину друштва „Електродистрибуције Србије“ д.о.о., Београд. Наведени пренос сматра се опорезивим прометом у складу са одредбама Закона о порезу на додату вредност, по ком основу је Матично друштво обрачунало ПДВ у износу од 769.457 хиљада динара и признало га као расход периода.

Највећи део позиције осталих индиректних пореза и накнада у 2023. години односи се на таксе за коришћење јавних површина, заузеће јавних површина и заштиту националних паркова у Огранцима ХЕ Ђердап и Дринско-Лимске ХЕ у износу од 522.035 хиљада динара.

Судски трошкови се, највећим делом, у износу од 856.963 хиљаде динара (2022. година: 878.243 хиљаде динара) односе на трошкове ангажовања приватних извршитеља у Огранку ЕПС Снабдевање.

17. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1.392.795	1.004.247
Позитивне курсне разлике	5.220.444	3.022.272
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	19.952	14.683
	<u>5.240.396</u>	<u>3.036.955</u>
Приходи од камата:		
– по основу потраживања од купаца за електричну енергију	4.400.822	3.479.766
– по основу краткорочних финансијских пласмана	753.999	96.986
– по основу таксе за Јавни Медијски Сервис	660.811	363.694
– остали приходи од камата	291.074	174.713
	<u>6.106.706</u>	<u>4.115.159</u>
Остали финансијски приходи	33.438	30.685
	<u>12.773.335</u>	<u>8.187.046</u>

По свим монетарним ставкама чије се измирење захтева у инострану валути ефекти промена девизних курсева на дан доспећа, односно на дан биланса стања, признати су у оквиру прихода и расхода, као и по монетарним ставкама по којима је уговором одређена заштита потраживања/обавеза валутном клаузулом, односно наплата/измиривање у динарској противвредности стране валуте. Позитивне курсне разлике исказане у 2023. години у износу од 5.220.444 хиљаде динара (2022. година: 3.022.272 хиљаде динара) највећим делом, у износу од 4.338.586 хиљада динара, се односе на нереализоване курсне разлике по кредитима одобреним од стране ино кредитора. Вредност динара је током 2023. године остала готово непромењена у односу на валуту ЕУР, али је зато динар ојачао у 2023. години у односу на валуту YPU за 9,89% и валуту УСД за 3,89% на годишњем нивоу што је допринело расту позитивних курсних разлика по основу кредита деномираних наведеним валутама.

Приходи од камата од купаца за електричну енергију односе се на обрачунату камату купцима који своје обавезе нису измирили.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

18. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Остали финансијски расходи	548.329	193.924
Расходи камата:		
- остали расходи од камата (по свим основама)	5.888.721	3.859.023
- расходи камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	33.946	63.810
- расходи камата по лизингу - средства са правом коришћења преко године дана	820	1.318
	5.923.487	3.924.151
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	12.022	3.212
Негативне курсне разлике	826.127	4.360.151
	838.149	4.363.363
	7.309.965	8.481.438

Остали расходи од камата укључују расходе камата и накнада по кредитима у износу од 4.846.100 хиљада динара (2022. године: 3.211.927 хиљаде динара). ЗМ ЕУРИБОР се током 2023. године повећао са 2,32% на 3,91% што је допринело повећању расхода од камата, будући да је већина каматних стопа по примљеним кредитима везана за ЕУРИБОР.

Негативне курсне разлике исказане у 2023. години у износу од 826.127 хиљада динара (2022. година: 4.360.151 хиљаде динара) ниже су у поређењу са 2022. годином услед стабилнијег курса динара у односу на амерички долар, будући да је значајан део обавеза по кредитима везан за ову валуту. Претходне извештајне године, вредност динара је ослабила у односу на валуту УСД за 5,99% на годишњем нивоу, што је допринело тадашњем повећању негативних курсних разлика.

Остали финансијски расходи у износу од 548.329 хиљада динара (2022. година: 193.924 хиљаде динара) односе се на Commitment fee и Management fee по основу кредитног аранжмана са иностраним кредиторима.

19. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Усклађивања вредности дугорочних финансијских пласмана	3.516	11.703
Наплата и умањење исправке вредности:		
- датих аванса за основна средства	3.170	3.170
- датих аванса за залихе	26.457	197.256
- потраживања од купаца	1.074.985	401.927
	1.104.612	602.353
	1.108.128	614.056

Приходи од усклађивања вредности потраживања од купаца у текућој години највећим делом односе се на приход од усклађивања вредности потраживања за топлотну енергију (у износу од 464.119 хиљада динара) насталих укидањем претходно књижене исправке потраживања услед прекорачења валуте плаћања купаца топлотне енергије у Огранку Панонске ТЕ ТО Нови Сад, као и на приход од усклађивања вредности потраживања за угљь (у износу од 337.991 хиљаду динара) на основу наплате потраживања од ЈКП Топлана Бор, по ком основу је признато обезвређење у ранијим извештајни периодима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

20. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Расходи по основу обезвређења:		
- учешћа у капиталу	-	12
- аванса	559	2.668
- потраживања од купаца за електричну енергију	4.207.691	6.982.437
- осталих потраживања	969.227	1.023.145
	5.177.477	8.008.262

Кредитни губици по основу потраживања од купаца за електричну енергију у износу од 4.207.691 хиљаду динара (2022. година: 6.982.437 хиљада динара) признати су као расход од усклађивања вредности обрачунат на начин како је обелодањено у напомени 3.17.

21. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Добици од продаје материјала, учешћа у капиталу, нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	565	36.308
Приходи од укидања дугорочних резервисања по основу бенефиција запослених (напомена 33)	-	1.259.013
Приходи од укидања дугорочних резервисања за обнављање природних богатстава (напомена 33)	768.155	89.395
Приходи од наплаћених отписаних потраживања и укидања исправке вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	1.676	3.318
Приходи од смањења обавеза	32.633	38.860
Приходи од укидања дугорочних резервисања по основу судских спорова (напомена 33)	209.734	164.677
Приходи од уговорене заштите од ризика	7.709	6.808
Приходи од смањења обавеза за заштиту животне средине	209.204	494.230
Вишкови	89.093	23.650
Остали приходи	372.984	28.040
	1.691.753	2.144.299

Приходи од укидања дугорочних резервисања по основу бенефиција запослених у износу од 1.259.013 хиљада динара у 2022. години су последица промена у актуарским претпоставкама у 2022. години у односу на 2021. годину. Наиме, приликом одређивања садашње вредности будућих очекиваних исплата за обрачун дисконтних стопа користи се екстраполирана крива приноса на државне обвезнице Републике Србије. Стопа приноса се у 2021. години кретала у распону од 3,67% до 6,80%, док је у 2022. години дошло до значајног пада стопе приноса, последично и дисконтне стопе и кретања исте у распону од 0,36% до 4,48%.

Приходи од смањења обавеза за заштиту животне средине, признати су у 2023. години у износу од 209.204 хиљада динара (2022. година: 494.230 хиљада динара) по основу смањења обавезе према Министарству за заштиту животне средине Републике Србије, по основу више плаћене аконтације за 2022. годину у односу на износ утврђен коначним обрачуном накнаде за заштиту животне средине.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

22. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Расходи по основу исплаћених накнада запосленима из јавних предузећа са територије АП Косово и Метохија	5.886.048	5.059.061
Губици од расходовања, отписа и продаје основних средстава, нематеријалних улагања, учешћа и материјала	1.058.871	438.978
Губици по основу отписа краткорочних потраживања и репрограмираних потраживања од купаца	18.490	44.436
Губици од расходовања залиха	82.665	21.941
Мањкови	3.384	19.661
Трошкови спонзорства и донаторства	1.010	15.801
Остали расходи	1.892.426	2.088.978
	8.942.894	7.688.856

Расходи у износу од 5.886.048 хиљада динара (2022. године: 5.059.061 хиљаду динара) признати су по основу преноса средстава на име зарада и накнада зарада запосленима из јавних предузећа са територије АП Косово и Метохија. Влада Републике Србије донела је Закључак 05 број 02-4586/2003-001 од 17. јула 2003. године којим се уређују висина и начин исплате надокнада зарада за запослене у предузећима на територији АП Косово и Метохија.

Губици по основу расходовања и отписа основних средстава признати су по основу замене опреме услед техничко-технолошке застарелости и/или неисправности исте приликом ревитализације постројења и опреме.

Остали расходи у износу од 1.892.426 хиљада динара (2022. година: 2.088.978 хиљада динара) највећим делом се односе на трошкове обезбеђивања додатне исхране запосленима на површинским коповима у износу од 659.082 хиљаде динара (2022. година: 594.270 хиљада динара), трошкове археолошких истраживања у износу од 90.800 хиљада динара (2022. година: 108.807 хиљада динара), као и на трошкове за финансирање објеката јавне намене у износу од 923.360 хиљада динара (2022. година: 932.249 хиљада динара).

23. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Текући порески расход периода	17.743.886	5.847
Одложени порески приход периода	(2.381.361)	(2.178.535)
	15.362.525	(2.172.688)

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

23. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

б) Усаглашавање пореза и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022. <i>Кориговано</i>
Добитак/(Губитак) пре опорезивања	127.656.143	(74.926.246)
Порез на добитак обрачунат по стопи од 15%	19.148.421	(11.238.937)
Порески ефекат непризнатих трошкова	3.947.359	2.619.183
Порески ефекти трошкова признатих на готовинској основи	(856.222)	(589.448)
Порески ефекат непризнатих прихода	(31.461)	(213.553)
Ефекат корекције по основу трансферних цена	158.115	127.176
Порески ефекти непризнатих одложених пореских средстава (пореских губитака)	5.246	7.244.513
Порески ефекат пореских губитака искоришћених у текућем периоду по основу којих нису била призната одложена пореска средства	(7.093.657)	(19.216)
Ефекат извршених елиминација у консолидацији	57.810	26.220
Ефекат различитих пореских стопа по законодавствима нерезидентних зависних друштва	1.553	3.981
Остало	25.361	(132.607)
	15.362.525	(2.172.688)
Ефективна пореска стопа	12,03%	-

в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 63.810.176 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 66.191.537 хиљада динара) односе се на привремен разлике између основице по којој се некретнине, постројења и опрема признају у пореским билансима појединачних друштава и износа по којима су та средства исказана у консолидованим финансијским извештајима Групе.

Промене у одложеним пореским обавезама су биле следеће:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Почетно стање, 1. јануар	66.191.537	68.370.071
Ефекти на биланс успеха	(2.381.361)	(2.178.535)
Остало	-	1
Стање на дан 31. децембра	63.810.176	66.191.537

г) Порески губици

У 2023. години Група је искористила порески губитак у износу од 47.291.048 хиљада динара, за умањење опорезиве добити утврђене по пореском билансу за 2023. годину. Порески ефекат искоришћеног пореског губитка износи 7.093.657 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2023. године Група нема значајних пореских губитака који се преносе на рачун пореза на добит будућих периода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

24. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, БИОЛОШКА СРЕДСТВА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

Нематеријална имовина

	У хиљадама динара				
	Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке	Софтвери и остала права	Остала нематеријална имовина	Нематеријална имовина у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ					
Стање на дан 1. јануара 2022. године	9.071.975	7.623.466	26.998	2.130.100	18.852.539
Повећања/набавка	43.160	2.862	-	937.301	983.323
Преноси са других конта у оквиру групе конта 02 или са других група конта	-	4.755	-	(8.664)	(3.909)
Пренос са инвестиција у току (активирање)	727.644	1.051.539	-	(1.620.079)	159.104
Уступање по Закључцима Владе РС	(530.525)	(1.283.046)	-	(804.070)	(2.617.641)
Обезвређење у складу са МРС 36	-	-	-	(213.507)	(213.507)
Отписи/расход	(463.383)	(21.052)	(58)	(130.600)	(615.093)
Стање на дан 31. децембра 2022. године	8.848.871	7.378.524	26.940	290.481	16.544.816
Повећања/набавка	410.169	600	-	863.012	1.273.781
Пренос са инвестиција у току (активирање)	3.395	21.240	-	(22.031)	2.604
Отписи/расход	(124.986)	(405.217)	-	-	(530.203)
Остале промене	(2.818)	-	(34)	-	(2.852)
Стање на на дан 31. децембра 2023. године	9.134.631	6.995.147	26.906	1.131.462	17.288.146
АКУМУЛИРАНА АМОРТИЗАЦИЈА					
Стање на дан 1. јануара 2022. године	2.944.349	3.295.377	6.530	-	6.246.256
Трошак амортизације (напомена 12)	1.190.632	1.121.939	28	-	2.312.599
Уступање по Закључцима Владе РС	(102.222)	(659.658)	-	-	(761.880)
Отписи/расход	(458.227)	(20.838)	-	-	(479.065)
Остале промене	-	-	3.077	-	3.077
Стање на дан 31. децембра 2022. године	3.574.532	3.736.820	9.635	-	7.320.987
Трошак амортизације (напомена 12)	1.269.672	1.293.123	3.336	-	2.566.131
Отписи/расход	(121.179)	(342.534)	(12)	46	(463.679)
Стање на на дан 31. децембра 2023. године	4.723.025	4.687.409	12.959	46	9.423.439
САДАШЊА ВРЕДНОСТ					
31. децембар 2022. године	5.274.339	3.641.704	17.305	290.481	9.223.829
31. децембар 2023. године	4.411.606	2.307.738	13.947	1.131.416	7.864.707

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

24. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, БИОЛОШКА СРЕДСТВА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

Биолошка средства и некретнине, постројења и опрема

	У хиљадама динара										
	Пољо- привредно и грађевинско земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестиционе некретнине	Биолошка средства	Остале некретнине, постројења и опрема	Средства у припреми	Некретнине, постројења и опрема узета у лизинг (са правом коришћења дужим од годину дана)	Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	Аванси дати страним лицама за некретнине, постројења и опрему	Укупно основна средства
НАБАВНА ВРЕДНОСТ											
Стање на дан 1. јануара 2022. године	89.009.526	511.290.000	942.094.069	727.677	502.441	166.822	106.200.414	206.929	6.325.034	12.085.799	1.668.608.711
Повећања (куповина по факури добављача)	1.719.624	11.532	2.552.446	-	44.095	-	60.214.173	8.980	2.869.305	1.854.523	69.274.678
Пренос у оквиру групе конта 02 (осим активирања) или донос са друге групе конта на групу конта 02	(3.705)	51.101	11.825	-	3.705	(51.101)	(682.529)	-	(1.887)	-	(672.591)
Преноси са инвестиција у току (активирање)	1.687.446	6.900.290	12.128.052	-	-	5.194	(20.880.086)	-	-	-	(159.104)
Инвестиције у сопственој режији	-	-	-	-	-	-	236.547	-	-	-	236.547
Повећање/смањење признатог средства по основу процене вредности издатака за рекултивацију депонија пепела и шљаке	1.036.485	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.036.485
Уступања НПО по Закључцима Владе РС	-	-	(119.454)	-	-	-	-	-	-	-	(119.454)
Вишкови по попису	4.505	-	3	-	-	-	-	-	-	-	4.508
Мањкови по попису	(14.365)	-	(3.353)	-	(618)	-	-	-	-	-	(18.336)
Продаја	-	(4.572)	(258.515)	-	-	-	-	-	-	-	(263.087)
Престанак признавања некретнина, постројења и опреме	(14.268)	(284.356)	(7.128.959)	-	(10.063)	(676)	(815)	(176.096)	-	-	(7.615.233)
Обезвређење - МРС 36	-	-	-	-	-	-	(1.257.365)	-	-	-	(1.257.365)
Пренето као неновчани улог - докапитализација ОДС	(82.810)	(828.408)	-	-	-	-	-	-	-	-	(911.218)
Остале промене	(944)	-	(10.623)	-	-	4.791	-	1.093	(1.459.489)	(8.063.296)	(9.528.468)
Стање на дан 31. децембар 2022. године	93.341.494	517.135.587	949.265.491	727.677	539.560	125.030	143.830.339	40.906	7.732.963	5.877.026	1.718.616.073
Повећања (куповина по факури добављача)	2.176.832	25.789	4.228.885	-	3.145	-	41.544.469	1.858	15.064.462	5.253.312	68.298.752
Пренос у оквиру групе конта 02 (осим активирања) или донос са друге групе конта на групу конта 02	(2.934)	-	2.566	-	2.459	-	(388.761)	-	(2)	-	(386.672)
Преноси са инвестиција у току (активирање)	33.944	1.346.063	7.155.404	-	-	-	(8.538.014)	-	-	-	(2.603)
Инвестиције у сопственој режији	-	-	-	-	-	-	518.966	-	-	-	518.966
Уступања НПО по Закључцима Владе РС	(1.762)	-	(180.406)	-	-	-	-	-	-	-	(182.168)
Повећање(смањење) признатог средства по основу процене вредности издатака за рекултивацију депонија пепела и шљаке	(8.580.703)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.580.703)
Вишкови по попису	-	-	13.883	63.328	-	-	-	-	-	-	77.211
Мањкови по попису	-	-	(1.661)	-	-	-	(252)	-	-	-	(1.913)
Продаја	-	-	(16.278)	-	-	-	-	-	-	-	(16.278)
Престанак признавања некретнина, постројења и опреме	(706.685)	(255.069)	(6.071.099)	-	(71.338)	-	-	(3.270)	-	-	(7.107.461)
Пренос на средства намењена продаји (напомена 26)	(529.443)	-	-	-	-	-	(211.648)	-	-	-	(741.091)
Остале промене	(5)	(776)	(12.593)	-	-	1.179	(7.537)	645	(1.663.284)	(2.841.227)	(4.523.598)
Стање на дан 31. децембра 2023. године	85.730.738	518.251.594	954.384.192	791.005	473.826	126.209	176.747.562	40.139	21.134.139	8.289.111	1.765.968.515

(наставља се)

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

24. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, БИОЛОШКА СРЕДСТВА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

Биолошка средства и некретнине, постројења и опрема (наставак)

	У хиљадама динара										
	Пољо- привредно и грађевинско земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвести- ционе некретнине	Биолошка средства	Остале некретнине, постројења и опрема	Средства у припреми	Некретнине, постројења и опрема узета у лизинг (са правом коришћења дужим од годину дана)	Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	Аванси дати страним лицима за некретнине, постројења и опрему	Укупно основна средства
АКУМУЛИРАНА АМОРТИЗАЦИЈА											
Стање на дан 1. јануара 2022. године	35.059.678	242.445.359	571.942.360	372.769	-	59.844	333.252	124.752	332.267	8.883	850.679.164
Трошак амортизације (напомена 12)	1.506.326	6.202.164	25.850.175	11.827	-	1.908	-	51.266	-	-	33.623.666
Пренос у оквиру групе конта 02 (осим активирања) или донос са друге групе конта на групу конта 02	-	16.240	(247)	-	-	(16.240)	-	-	-	-	(247)
Мањкови по попису	-	-	(875)	-	-	-	-	-	-	-	(875)
Продаја	-	(4.190)	(224.903)	-	-	-	-	-	-	-	(229.093)
Престанак признавања некретнина, постројења и опреме	-	(72.948)	(6.355.921)	-	-	(674)	-	(161.326)	-	-	(6.590.869)
Уступања НПО по Закључцима Владе РС	-	-	(37.329)	-	-	-	-	-	-	-	(37.329)
Пренето као неновчани улог - докапитализација ОДС	-	(423.323)	-	-	-	-	-	-	-	-	(423.323)
Обезвређење - МРС 36	-	-	-	-	-	-	74.725	-	-	-	74.725
Остале промене	(945)	(36)	744	1	-	982	-	(1)	(3.170)	-	(2.425)
Стање на дан 31. децембар 2022. године	36.565.059	248.163.266	591.174.004	384.597	-	45.820	407.977	14.691	329.097	8.883	877.093.394
Трошак амортизације	1.481.503	6.294.665	26.633.151	11.827	-	-	-	9.093	-	-	34.430.239
Пренос у оквиру групе конта 02 (осим активирања) или донос са друге групе конта на групу конта 02	-	-	(7.870)	-	-	-	-	-	-	-	(7.870)
Уступање/стицање НПО по Закључцима Владе РС	(93)	-	(117.577)	-	-	-	-	-	-	-	(117.670)
Повећање/смањење признатог средства по основу процењене вредности издатака за рекултивацију депонија пепела и шљакe	(5.375.657)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(5.375.657)
Обезвређење - МРС 36	-	-	-	-	-	-	2.295.980	-	-	-	2.295.980
Вишкови по попису	-	-	15	49.794	-	-	-	-	-	-	49.809
Мањкови по попису	-	-	(941)	-	-	-	-	-	-	-	(941)
Продаја	-	-	(14.219)	-	-	-	-	-	-	-	(14.219)
Престанак признавања некретнина, постројења и опреме	-	(76.340)	(4.389.070)	-	-	-	-	(1.402)	-	-	(4.466.812)
Остале промене	(6)	(1.471)	(12.175)	-	-	2.708	(1.145)	(25)	(3.170)	(8.883)	(24.167)
Стање на дан 31. децембра 2023. године	32.670.806	254.380.120	613.265.318	446.218	-	48.528	2.702.812	22.357	325.927	-	903.862.086
САДАШЊА ВРЕДНОСТ											
На дан 31. децембра 2022. године	56.776.435	268.972.321	358.091.487	343.080	539.560	79.210	143.422.362	26.215	7.403.866	5.868.143	841.522.679
На дан 31. децембра 2023. године	53.059.932	263.871.474	341.118.874	344.787	473.826	77.681	174.044.750	17.782	20.808.212	8.289.111	862.106.429

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

24. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, БИОЛОШКА СРЕДСТВА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА
(наставак)

Биолошка средства и некретнине, постројења и опрема (наставак)

На дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године Група нема залогe и хипотеке успостављене на некретнинама, постројењима и опреми.

Током 2023. године износ капитализованих трошкова позајмљивања износио је 1.956.332 хиљаде динара (2022. година: 1.070.705 хиљада динара).

Фер вредност инвестиционих некретнина на дан 31. децембра 2023. године износи 1.190.544 хиљада динара (на дан 31. децембра 2022. године: 1.307.877 хиљада динара).

Као што је обелодањено у напомени 1., Законом о јавној својини уређено је право јавне својине и одређена друга имовинска права Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. У поступку решавања питања права над непокретностима, Оснивач је донео више аката за производне објекте, делове производних објеката и земљишта намењеног редовној употреби, осим објеката који по Закону о јавној својини спадају у добра у општој употреби, као и за непокретности које служе општој намени, а које је Матично друштво признало као носилац права коришћења, држалац или фактички корисник објеката, да се Матично друштво може уписати као власник у јавним књигама. У периодима који следе наставља се поступак на решавању имовинско правног питања над непокретностима.

Пренос имовине Електродистрибуцији Србије

До датума који претходи 1. јануару 2021. године, Матично друштво је било једини оснивач Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, регистрованог за обављање делатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом (који је променио пословно име у „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд дана 29. јануара 2021. године). Закључком Владе 05 Број: 023-10578/2020-1 од 17. децембра 2020. године усвојен је План за спровођење активности у циљу реорганизације „Електродистрибуције Србије“ д.о.о. Београд, на основу којег је Група:

- преузела обавезу да у корист „Електродистрибуције Србије“ д.о.о., Београд, а на име повећања основног капитала пренесе, као неновчани улог, обртну имовину у вредности од 37.272 хиљаде динара и некретнине, опрему и нематеријалну имовину у вредности од 18.226.921 хиљаду динара. Ова промена неновчаног улога је регистрована у Регистру привредних субјеката АПР дана 23. децембра 2020. године,
- је закључила Уговор о преносу удела у „Електродистрибуцији Србије“ д.о.о. Београд на Републику Србију број 12.01.655216/1-20 од 29. децембра 2020. године, на основу Одлуке Надзорног одбора. Промена је регистрована у Регистру привредних субјеката АПР дана 31. децембра 2020. године.

По горе наведеном основу током 2021. и 2022. године Група је извршила пренос дела имовине укупне вредности 13.479.141 хиљаду динара правном лицу „Електродистрибуција Србије“ д.о.о., Београд.

Унос преосталог дела имовине извршиће у роковима како је предвиђено оснивачким актом правног лица „Електродистрибуција Србије“ д.о.о., Београд.

Даље, у циљу реорганизације Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, а на основу акта Оснивача, Група је у 2022. години пренела, уз сагласност Оснивача, у својину „Електродистрибуције Србије“ д.о.о., Београд опрему и информационе системе који су намењени обављању делатности дистрибуције електричне енергије, укупне вредности 1.937.885 хиљада динара, од чега се износ од 1.855.760 хиљада динара односи на информационе системе (нематеријална имовина), а 82.125 хиљада динара на опрему. Наведени пренос средства је извршен без накнаде на терет акумулираног губитка (напомена 32).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

24. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, БИОЛОШКА СРЕДСТВА И НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА
(наставак)

Биолошка средства и некретнине, постројења и опрема (наставак)

Пренос имовине Републици Србији

Матично друштво је у 2023. години у складу са Закључцима Владе од 06. октобра 2022. године 05 број: 464-7835/2022 и 05 Број: 464-8943/2023 од 06.октобра 2023.године пренело у својину Републике Србије непокретности које су као део мреже намењене обављању делатности преноса електричне енергије у разводном постројењу код Хидроелектрана „Врла 1“ и „Врла 2“, укупне вредности 64.498 хиљада динара, од чега се износ од 1.669 хиљада динара односи на земљиште, а 62.829 хиљада динара на опрему.

Наведени пренос средства је извршен без накнаде на терет ревалоризационих резерви и акумулираног губитка Групе (напомена 32).

Умањење вредности сталне имовине

У складу са усвојеним рачуноводственим политикама (напомена 3.14), Група процењује на сваки датум извештавања да ли постоје било какве назнаке да је вредност неког средства умањена. Ако постоје такве назнаке, Група разматра надокнадиву вредност таквих средстава и утврђује надокнадиви износ појединачног средства односно јединице која генерише готовину у циљу сагледавања евентуалног обезвређења средства односно јединице која генерише готовину.

Група је признала умањење вредности нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у припреми, и то у износу од 2.295.980 хиљада динара (2022. година: 1.545.624 хиљаде динара) за нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему у припреми за које је руководство Групе оценило да средства нису на локацији и у стању неопходном да би била у функционалној приправности која је била очекивана у моменту почетног признавања и где се значајан напредак у припреми односно изградњи није догодио већ дужи временски период и где је тренутно непознат статус даље изградње или се неће наставити даље улагање услед физичке и/или технолошке застарелости. Обезвређење признато у 2023. години највећим делом, у износу од 2.129.167 хиљада динара, односи се на пројекат изградње Термоелектране „Колубара Б“ (напомена 4).

Пројекат ТЕ „Колубара Б“ није обухваћен документом Полазне основе плана развоја енергетске инфраструктуре и мера енергетске ефикасности за период 2028. са пројекцијама до 2030.године, који је донела Влада Републике Србије у јуну 2023.године. Након добијања сагласности Скупштине ЕПС АД на план у јулу 2023.године одустало се од овог пројекта у складу са Полазним основама плана развоја енергетске инфраструктуре и мера енергетске ефикасности за период до 2028. са пројекцијама до 2030.године. Стога је донета Одлука број: 12.01.491634/9-2024 од 28. маја 2024.године о обезвређењу средстава у припреми која се односе на наведени пројекат и то са стањем на дан 31. децембар 2023. године.

Обезвређење признато у 2022. години, у износу од 835.982 хиљаде динара, односи се на имовину у припреми у Огранку ТЕ КО Костолац, а по уговору закљученом између Друштва и извођача радова "Italiana Costruzioni" S.P.A., Италија и Привредног друштва BAUWESEN д.о.о., Лазаревац у својству члана групе понуђача. Предмет уговора био је изградња индустријског колосека од железничке станице "Стиг" до Термоелектране Костолац Б у склопу Прве фазе Пакет Пројекта ТЕ Костолац Б.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

24. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, БИОЛОШКА СРЕДСТВА И НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА
(наставак)

Биолошка средства и некретнине, постројења и опрема (наставак)

Дати аванси за некретнине, постројења и опрему

Дати аванси за некретнине, постројења и опрему који су на дан 31. децембра 2023. године исказани у износу од 29.097.323 хиљаде динара (31. децембар 2022. године: 13.272.009 хиљада динара) односе се на:

- Изградњу ветропарка у Костолцу, на основу уговора закљученог 13. априла 2022. године са конзорцијумом који чине Siemens Gamesa Renewable Energy A/S и Siemens Gamesa Renewable energy доо. Укупан износ датог аванса по овом основу, на дан 31. децембра 2023. године, износи 6.347.861 хиљаду динара (31. децембар 2022. година: 3.057.062 хиљаде динара),
- Испоруку транспортера са 10 км трасе са 6 погонских станица, 6 повратних станица, 5 косих мостова, једним утоварним колицима и једном мобилном расподелном станицом MPC 2000, на основу уговора закљученог са АД Гоша Фабрика опреме и машина Смедеревска Паланка, као лидером групе извођача коју чине Металинг доо Београд и Енерготехника Јужна Бачка доо. Износ датог аванса по овом основу, на дан 31. децембра 2023. године, износи 4.449.849 хиљада динара,
- Испоруку транспортера са траком Б=2000 mm, по ком основу је закључен уговор са АД Гоша Фабрика опреме и машина Смедеревска Паланка, као лидером групе извођача, коју чине ХИДРО-ТАН доо Београд и ANSAL STEEL DOO Београд. Износ датог аванса, на дан 31. децембра 2023. године, износи 3.988.699 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 2.313.085 хиљада динара),
- Испоруку 10 км трасе транспортера Б=2000 са 6 погонских станица, 6 повратних станица, 5 косих мостова, једним утоварним колицима, на основу уговора закљученог са АД Гоша Фабрика опреме и машина Смедеревска Паланка, као лидером групе извођача, и Енерготехника Јужна Бачка Нови Сад доо, као чланом групе. Износ датог аванса по овом основу, на дан 31. децембра 2023. године, износи 3.191.653 хиљаде динара,
- Пројекат Замена система за транспорт пепела и шљаке ТЕНТ А, по ком основу је закључен уговор између Матичног друштва и конзорцијума који чине Рудис доо Трбовље, Millenium team доо, Енерготехника Јужна Бачка доо, и MVM EGI Zrt. Износ датог аванса по овом основу, на дан 31. децембра 2023. године, износи 1.874.862 хиљаде динара,
- Реализацију друге фазе Пакет пројекта „KOSTOLAC-B POWER PLANT PROJECTS” који се реализује по споразуму закљученом између Групе и China Machinery Engineering Corporation („СМЕС”) од 20. новембра 2013. године. Пројекат се финансира делом из уговора о зајму закљученом 17. децембра 2014. године између Владе Републике Србије, као зајмопримца, и кинеске Export-Import банке, као зајмодавца (напомена 33), а делом из сопствених средстава. Са стањем на дан 31. децембра 2023. године укупан износ датих аванса по овом основу износи 1.210.232 хиљаде динара (31. децембар 2022. година: 3.699.384 хиљаде динара),
- Изградњу постројења за одсумпоравање издувних гасова Термоелектране Никола Тесла Б, на основу уговора закљученог 13. октобра 2020. између матичног друштва и конзорцијума састављеног од Mitsubishi Power Ltd Japan, Огранак Mitsubishi Power Ltd. Beograd, Енерготехника Јужна Бачка д.о.о. Нови Сад, EX ING B&P д.о.о. Beograd. Са стањем на дан 31. децембра 2023. године укупан износ датих аванса по овом основу износи 1.108.842 хиљаде динара (31. децембар 2022. година: 2.008.418 хиљада динара),
- Набавку једног БТО система Б-2000 mm за ПК Радљево: Набавка роторног багера капацитета 6600 m³/час, на основу уговора који је потписан са Енерготехника Јужна Бачка Нови Сад доо. Дати аванс на дан 31. децембра 2023. године износи 989.570 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 897.058 хиљада динара),
- Испоруку одлагача капацитета 8500 m³/h, на основу уговора закљученог са Енерготехника Јужна Бачка Нови Сад доо, као лидером групе извођача коју чине АД Гоша Фабрика опреме и машина Смедеревска Паланка и FAM Minerals & Minin GmbH Немачка. Износ датог аванса по овом основу, на дан 31. децембра 2023. године, износи 983.144 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

24. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, БИОЛОШКА СРЕДСТВА И НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА
(наставак)

Биолошка средства и некретнине, постројења и опрема (наставак)

Средства са правом коришћења и обавезе за лизинг

Промене на признатим средствима са правом коришћења по категорији средстава у току 2023. године, дате су у следећој табели:

	У хиљадама динара			
	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Укупно
Набавна вредност на дан 1. јануара 2023.	5.980	28.954	5.972	40.906
Повећања у току године	-	-	1.858	1.858
Смањења	-	-	(3.270)	(3.270)
Остало	-	645	-	645
Набавна вредност на дан 31. децембра 2023.	5.980	29.599	4.560	40.139
Акумулирана амортизација на дан 1. јануара 2023.	1.288	10.959	2.444	14.691
Амортизација у току године	908	6.728	1.457	9.093
Смањења	-	-	(1.402)	(1.402)
Остало	-	-	(25)	(25)
Акумулирана амортизација на дан 31. децембра 2023.	2.196	17.687	2.474	22.357
Садашња вредност на дан 1. јануар 2023. године	4.692	17.995	3.528	26.215
Садашња вредност на дан 31. децембар 2023. године	3.784	11.912	2.086	17.782

Група је признала обавезе за лизинг као што следи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023	1. јануар 2023.
Краткорочне обавезе за лизинг	7.623	9.179
Дугорочне обавезе за лизинг	9.324	12.549
Укупне обавезе по основу лизинга	16.947	21.728

Обавезе по основу признатих средстава са правом коришћења на дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године у складу са МСФИ 16 приказане су како следи:

	31. децембар 2023.		У хиљадама динара 1. јануар 2023.	
	Садашња вредност	Уговорени недисконтовани новчани токови	Садашња вредност	Уговорени недисконтовани новчани токови
Минимална лизинг плаћања				
До 1 године	7.623	8.218	9.179	10.601
Од 1 до 5 година	9166	9.259	12.149	18.328
Преко 5 година	158	203	400	406
Стање на дан	16.947	17.680	21.728	29.335

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

24. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, БИОЛОШКА СРЕДСТВА И НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА
(наставак)

Биолошка средства и некретнине, постројења и опрема (наставак)

Средства са правом коришћења и обавезе за лизинг (наставак)

Ефекти признати у Билансу успеха по основу МСФИ 16 су као што следи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Расходи камата по основу лизинга	820	1.318
Варијабилна плаћања за лизинг која зависе од употребе / потрошње	1.653.130	786.279
Расходи који се односе на краткорочни лизинг	784.030	291.798
Расходи који се односе на лизинг имовине мале вредности	1.168	1.060

Одређени лизинг некретнина садржи променљиве услове плаћања који су повезани са њиховом потрошњом. Различити услови плаћања користе се из различитих разлога, укључујући минимизирање основице за фиксне трошкове. Варијабилна плаћања за лизинг која зависе од употребе / потрошње признају се у билансу успеха у периоду у којем се јавља стање које иницира та плаћања и нису укључени у одмеравање обавезе за лизинг одмерене на дан 31. децембра 2023. године.

Укупан одлив готовине по основу лизинга исказан у Извештају о токовима готовине у 2023. години износио је 9.555 хиљада динара (2022. године: 63.857 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

25. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Учешћа у капиталу осталих правних лица		
Учешћа у капиталу осталих правних лица	2.905.889	2.819.321
Минус: Исправка вредности учешћа у капиталу осталих правних лица	(2.588.005)	(2.533.488)
	<u>317.884</u>	<u>285.833</u>
Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа		
Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничких подухвата	-	407.614
Минус: Исправка вредности учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничких подухвата	-	(379.630)
	<u>-</u>	<u>27.984</u>
	317.884	313.817
Дугорочни пласмани у земљи		
Дати дугорочни кредити	1.861.908	2.136.924
Остали дугорочни финансијски пласмани		
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.243.748	1.143.967
Минус: Исправка вредности осталих дугорочних финансијских Пласмана	(778.841)	(784.659)
	<u>464.907</u>	<u>359.308</u>
Дугорочна потраживања		
Репрограмирана потраживања од купаца за електричну енергију и услуге:		
- правна лица	830.292	705.588
Пласмани запосленима:		
- по основу продатих станова	162.961	196.535
- по основу стамбених кредита	23.364	25.251
	<u>1.016.617</u>	<u>927.374</u>
Минус: исправка вредности		
- репрограмираних потраживања за електричну енергију и услуге од правних лица	(830.292)	(703.371)
- по основу продатих станова и стамбених кредита	(1.657)	(1.657)
	<u>(831.949)</u>	<u>(705.028)</u>
	184.668	222.346
	2.829.367	3.032.395

Учешћа у капиталу правних лица

Учешћа у капиталу осталих правних лица

Учешћа у капиталу осталих правних лица обухватају, између осталог, следеће:

- Учешће у капиталу стечајног дужника „Фабрика аутомобила Прибој“ а.д. у износу од 125.742 хиљаде динара (31. децембар 2022. године: 125.741 хиљаде динара). У 2018. години је извршена конверзија потраживања Матичног друштва у капитал стечајног дужника „Фабрика аутомобила Прибој“ а.д., а у складу са Унапред припремљеним планом реорганизације стечајног дужника који је постао правоснажан 25. октобра 2017. године. Дана 22. марта 2018. године у Централном регистру ХоВ извршен је пренос акција „Фабрика аутомобила Прибој“ а.д. на власнички рачун Матичног друштва у износу од 261.910 хиљада динара (261.910 акција појединачне номиналне вредности од по 1.000 динара по акцији).
- Учешће у капиталу друштва „Тгауал корпорација“ а.д. Крушевац у износу од 329.151 хиљаду динара (31. децембар 2022. године: 329.151 хиљаду динара) стечено је у 2019. години конверзијом потраживања Матичног друштва у акционарски капитал друштва „Тгауал корпорација“ а.д. Крушевац у складу са Унапред припремљеним планом реорганизације (правоснажан УППР Решењем Привредног суда у Краљеву број 4. Рео.2/2017).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

25. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (наставак)

Учешћа у капиталу правних лица (наставак)

Учешћа у капиталу осталих правних лица (наставак)

- Учешће у капиталу друштва „Симпо“ а.д. Врање у износу од 585.568 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 585.568 хиљада динара) стечено је конверзијом потраживања Матичног друштва у акционарски капитал „Симпо“ а.д. Врање у складу са Унапред припремљеним планом реорганизације (правоснажан УППР Решењем Посл.бр. 10.Ст.8/2018). Конверзија дела потраживања у износу од 245.342 хиљада динара је извршена у 2019. години, односно у 2020. години у износу од 340.226 хиљада динара.
- Учешће у капиталу друштва „Уитсо“ а.д. Врање у износу од 804.810 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 804.810 хиљада динара). Привредни суд у Лесковцу донео је Решење Посл.бр.04. Рео 1/2020 којим се потврђује усвајање УППР. Наведено решење је постало правоснажно 26. маја 2021. године. Влада РС је донела Закључак 05 број: 023-8981/2021-1 од 30. септембра 2021. године, којим се сагласила да повериоци, у које је сврстано и Матичног друштво, конвертују своја потраживања која су настала од датума пресека из УППР-а до 26. маја 2021. године, уз припадајуће камате до дана доношења закључка Владе РС, тј. до 30. септембра 2021. године. Надзорни одбор Матичног друштва је донео Одлуку број 12.01.208645/6-22 од 7. априла 2022. године, којом се сагласио са спровођењем Закључка Владе РС.
- Учешће у капиталу Акционарског друштва „Холдинг индустрија каблова Јагодина“ износи 447.819 хиљада динара (31. децембар 2022.године: 449.059 хиљада динара). Привредни суд у Крагујевцу донео је Решење Посл.бр. 1. Рео 6/2017 дана 22. фебруара 2018. године, којим се потврђује усвајање УППР. Решење је постало правоснажно 11. марта 2019. године. Влада РС је донела Закључак 05 број 023-7837/2017 од 17. августа 2017. године, којим је утврдила обавезу да Матично друштво конвертује своје потраживање од А.Д. „Холдинг индустрија каблова Јагодина“ са стањем на дан 31. август 2016. године у трајни улог у капиталу. Надзорни одбор Матичног друштва је донео Одлуку број 12.01.537296/31-17 од 31. октобра 2017. године, којом се сагласио са спровођењем наведеног Закључка Владе РС.
- Учешће у капиталу друштва Нодулар д.о.о. у износу од 53.356 хиљада динара. Привредни суд у Београду је донео Решење решење број 16/19 од 23.12.2019. године којим се потврђује усвајање УППР. Решење је постало правоснажно 6. априла 2020. године. По наведеном основу Матично друштво је конвертовало своје потраживање од друштва Нодулар д.о.о. у трајни улог у капиталу.
- Износ од 283.551 хиљада динара се односи на улагања у капитал по основу уговора о заједничком финансирању реализације претходних радова на пројекту ХЕ „Комарница“ са Електропривредом Црне Горе у циљу доношења Одлуке о могућој заједничкој изградњи хидроелектране, чије извођење траје још од 1992. године. Одредбама уговора регулисани су имовински односи тако да уложена средства чине оснивачке улоге уговорених страна, уколико би обе стране одлучиле да наставе заједничку активност на изградњи хидроелектране, односно нематеријалну имовину уколико обе стране одустану од заједничке реализације. Матичног друштва је закључило и анексе уговора о заједничком финансирању реализације претходних радова ХЕ „Комарница“ из 1992. године и то: Анекс број 1 од 13. августа 2007. године, Анекс број 2 од 13. јула 2011. године, Анекс број 3 од 5. фебруара 2014. године и Анекс број 4 од 13. марта 2017. године. Дана 03. јуна 2020. године извршено је повећање улога у ХЕ „Комарница“ у висини од 13.132 ЕУР. Даље, дана 05.децембра 2023. године улог у ХЕ „Комарница“ додатно је повећан за износ од 310.164,43 ЕУР.

Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа

На дан 31. децембар 2023. године Група нема учешћа у капиталу придружених правних лица док су на дан 31. децембар 2022. године ова учешћа износила 407.614 хиљада динара а састојала су се од учешћа у капиталу у следећим привредним друштвима:

	%	У хиљадама динара	
	<u>власништва</u>	<u>31. децембар 2023.</u>	<u>31. децембар 2022.</u>
„Ибарске хидроелектране“ д.о.о., Краљево	49%	-	379.630
„Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд	49%	-	27.984
		-	407.614

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

25. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (наставак)

Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа (наставак)

„Ибарске хидроелектране“ д.о.о., Краљево

На основу закључених међудржавних споразума Матично друштво и предузеће „SECI ENERGIA“, Италија закључили су уговор о оснивању привредног друштва „Ибарске хидроелектране“ д.о.о., Краљево у којем „SECI ENERGIA“ има 51%, а Матично друштво 49% удела. Циљ оснивања друштва је био изградња система хидроелектрана на реци Ибар који би се састојао од десет хидроелектрана укупне снаге око 102 MW. ПД „Ибарске хидроелектране“ д.о.о. уписане су у регистар код надлежног органа дана 3. децембра 2010. године.

Током 2021. године италијанска страна се повукла из пројекта и друштво „Ибарске хидроелектране“ д.о.о., Краљево је остало без законског заступника. Дана 16. јула 2021. године АПР је донео решење којим је усвојена регистрациона пријава о промени података – промени законског заступника, а на основу оставке директора „Ибарске хидроелектране“ д.о.о., Краљево. Законом о привредним друштвима предвиђено је да се, уколико друштво у року од три месеца не региструје новог законског заступника, покрене поступак принудне ликвидације. Поступак принудне ликвидације покренут је дана 31. јануара 2022. године, а окончан је дана 15. априла 2022. године брисањем привредног друштва из регистра Агенције за привредне регистре.

„Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд

Као што је обелодањено у напомени 2.1., Група је у 2023. години стекла контролу над привредним друштвом „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд повећањем удела тако да консолидовани финансијских извештаји Групе за 2023. годину први пут обухватају и финансијске извештаје правног лица „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд.

Сходно закљученом Меморандуму о разумевању са RWE Generation Hydro, Савезна Република Немачка (RWE AG), а уз сагласност Владе РС (Закључак 05 број 018-7493/2009 од 13. новембра 2009. године), Матично друштво и RWE AG закључили су уговор о оснивању привредног друштва „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд у којем је сваки од учесника имао уписани улог и то:

- предузеће RWE Generation Hydro, GmbH Немачка - 51% и
- Матично друштво - 49%.

Циљ оснивања привредног друштва „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд је изградња система хидроелектрана на реци Велика Морава који се састоји од најмање 5 (пет) хидроелектрана укупне снаге од око 150 MW. Упис ПД „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд у регистар код надлежног органа извршен је дана 23. августа 2011. године.

Дана 29. децембра 2022. године чланови друштва „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд RWE Generation Hydro GmbH и Матично друштво, закључили су уговор број 1500 E1201-903628/1-22 о продаји удела и права интелектуалне својине над прелиминарном техничком документацијом. RWE Generation Hydro GmbH као већински члан продао је 51% удела са свим правима и обавезама који већински члан има у друштву „Моравске хидроелектране“ д.о.о., Београд. Овим уговором реализована је Одлука Надзорног одбора ЈП ЕПС број 12.01.460297/27-19, од 28. августа 2019. године о улагању капитала у друштво „Моравске хидроелектране“ д.о.о. на коју је Влада Републике Србије дала сагласност Решењем 05 број 023-4052/2020 од 21. маја 2020. године.

Куповином ових удела, Група је постала већински и једини власник капитала друштва „Моравске хидроелектране“ д.о.о., и стекла искључиво право интелектуалне својине на Прелиминарној техничкој документацији за потребе изградње хидроелектрана без било каквих временских, територијалних и других ограничења, док свако право интелектуалне својине на Прелиминарној техничкој документацији RWE Generation Hydro GmbH престаје. Промена је регистрована Решењем Агенције за привредне регистре број БД 32972/2023 од 7. априла 2023.године.

Дугорочни пласмани у земљи

Дати дугорочни кредити исказани са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 1.861.908 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 2.136.924 хиљада динара) односе се у целини на кредите које је Група закључила са међународним финансијским институцијама за рачун свог бившег зависног друштва „Електродистрибуција Србије“ д.о.о., Београд за финансирање пројекта као што су куповина опреме за реконструкцију пет 110/xkV/kV трафостаница и то Петровац, Шабац, Горњи Милановац, Лешница и Алексинац, са пратећим услугама и опремом за дистрибутивну мрежу као и за пројекат хитне санације од поплава. На дан 31. децембар 2020. године Група је изгубила контролу над „Електродистрибуцијом Србије“ д.о.о. преносом свог улога без накнаде на Републику Србију при чему „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. не оспорава своје обавезе према Групи по горе наведеном основу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

25. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (наставак)

Остали дугорочни финансијски пласмани

Остали дугорочни финансијски пласмани обухватају између осталог следеће:

- Улагање у акумулацију воде „Ровни“ у износу од 637.205 хиљада динара. Наведено улагање се односи на заједничко улагање у Јавно Предузеће „Колубара“, Ваљево, а по основу изградње тела бране и акумулације „Ровни“ чија је намена водоснабдевање становништва и индустрије, одбрана од поплава у околним општинама као и за потребе Матичног друштва. На основу Уредбе Владе Републике Србије о утврђивању програма изградње, реконструкције и одржавања водопривредних објеката за 2006. годину („Службени гласник РС“ број 117 од 30. децембра 2005. године) током 2006. године, предвиђени су даљи радови на изградњи тела бране и акумулације „Ровни“, уз учешће Владе Републике Србије у висини 100%. Предметно улагање вршено је ради обезбеђивања неопходних услова за рад пројекта ТЕ Колубара Б. Због значајних промена у регулаторним захтевима, које се пре свега односе на начин признавања првобитно удружених средства, питање својине над водопривредним добрима и сл., Група је признала губитке од обезвређења по наведеном основу у ранијим годинама.
- Колатерал за трансакције које се обављају на организованом тржишту електричне енергије (SEEPEx) у износу од 363.212 хиљада динара. Као што је наведено у напомени 5 (в), Група тргује електричном енергијом на берзи „SEEPEx“, и као учесник у трговању у обавези је да испуњава услове трговања издатих од стране European commodity clearing AG који између осталог захтевају полагање колатерала ради обезбеђења извршења обавеза свих учесника у трговању.
- Потраживања од запослених у износу од 101.969 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 2.176 хиљада динара). Одлуком Надзорног одбора број 12.01.-603121/32-2021 од 1. децембра 2021. године и одлуком о измени одлуке број 12.01.270924/12-23 од 29. марта 2023. године омогућено је запосленима који су изгубили судске спорове против Матичног друштва по основу накнаде штете због мање исплаћене зараде услед обрачуна ниже вредности радног сата и сменског рада, да измире своја дуговања према Матичном друштву, по основу раније исплаћених износа, у 48 односно 96 полумесечних рата.

Дугорочна потраживања

Репрограмирана потраживања од купаца

Репрограмирана потраживања од купаца за електричну енергију и услуге исказана са стањем на дан 31. децембар 2023. године у бруто износу од 830.292 хиљаде динара (31. децембар 2022. године: 705.588 хиљада динара), највећим делом, у износу од 520.312 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 558.786 хиљада динара), односе се на потраживања од града Крагујевца која су уз сагласност Оснивача регулисана на начин да се износ дуга измири у десет узастопних годишњих анuitета са грејс периодом до 29. фебруара 2020. године, као и да се за време отплате дуга на укупан износ главног дуга, који је предмет Споразума, обрачунава камата у висини референтне каматне стопе НБС. Осим тога, репрограмирана потраживања од купаца обухватају и потраживања од Акционарског друштва „Вино Жупа“, Александровац у износу од 148.282 хиљаде динара, као и потраживања од купца „Котекс“ д.о.о., Београд у износу од 43.903 хиљаде динара, која су призната у складу са правоснажним унапред припремљеним планиновима реорганизације наведених друштава (УППР).

Пласмани запосленима

Пласмани запосленима по основу продатих станова исказани са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 162.567 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 196.535 хиљада динара) односе се на откупљене станове солидарности од стране запослених. Наведени станови продати су запосленима на период од 20 до 40 година уз отплату путем месечних рата које се усклађују са кретањем цена на мало, а највише до висине раста просечне зараде у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

26. ЗАЛИХЕ И СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Материјал	14.604.795	13.599.593
Екстерно набављен угаљ	4.675.679	618.046
<i>Минус: Исправка вредности материјала</i>	(4.987.961)	(4.079.796)
	<u>14.292.513</u>	<u>10.137.843</u>
Резервни делови	24.756.936	21.366.610
Алат и ситан инвентар	1.263.478	1.251.005
<i>Минус: Исправка вредности резервних делова, алата и инвентара</i>	(2.917.504)	(2.828.747)
	<u>23.102.910</u>	<u>19.788.868</u>
Укупно материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	<u>37.395.423</u>	<u>29.926.711</u>
Недовршена производња	555.176	510.237
Готови производи – угаљ	4.655.245	2.614.740
Готови производи – остало	38.170	36.661
	<u>5.248.591</u>	<u>3.161.638</u>
	<u>42.644.014</u>	<u>33.088.349</u>
Роба	637	1.652
<i>Минус: Исправка вредности робе</i>	(99)	(99)
	<u>538</u>	<u>1.553</u>
Стална средства намењена продаји	754.736	-
	<u>754.736</u>	<u>-</u>
Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи: - остали дати аванси за залихе и услуге	4.367.635	3.409.472
<i>Минус: Исправка вредности датих аванса</i>	(111.198)	(121.806)
	<u>4.256.437</u>	<u>3.287.666</u>
Плаћени аванси страним лицима за залихе и услуге: - остали дати аванси за залихе и услуге	169.487	45.865
<i>Минус: Исправка вредности датих аванса</i>	(18.892)	(32.984)
	<u>150.595</u>	<u>12.881</u>
	<u>47.806.320</u>	<u>36.390.449</u>

Стална средства намењена продаји исказана са стањем на дан 31. децембар 2023. године у износу од 754.736 хиљада динара највећим делом, у износу од 741.091 хиљаду динара, односе се на непокретности за које је Скупштина Матичног друштва донела одлуку о продаји 08. новембра 2023. године, а Влада РС је дала претходну сагласност на Одлуку о продаји непокретности Решењем 05 број 464-12106/2023 од 07. децембра 2023. године. Предмет отуђења су грађевинско земљиште и објекат у изградњи књиговодствене вредности 529.443 хиљаде динара односно 211.648 хиљада динара, који чине пословно-енергетски комплекс у блоку 20 на Новом Београду. Непокретности се отуђују у поступку јавног оглашавања прикупљања писмених понуда под условима утврђеним Законом о јавној својини.

Остали дати аванси за залихе и услуге у земљи у износу од 4.367.635 хиљада динара на дан 31. децембар 2023. године (31. децембар 2022. године: 3.409.472 хиљаде динара) укључују авансе дате друштву ЈП Србијагас у износу од 3.426.399 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 1.908.199 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

27. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Купци – Јавно Предузеће „Електрокосмет“, Приштина	19.694.346	17.906.575
<i>Минус: Исправка вредности потраживања од Јавног Предузећа „Електрокосмет“, Приштина</i>	(19.694.346)	(17.906.575)
	-	-
Купци у земљи:		
- за испоручену електричну енергију - физичка лица	39.598.120	32.901.859
- за испоручену електричну енергију - правна лица	10.955.063	9.866.087
- за испоручену електричну енергију - предузећа у реструктурирању и стечају	12.977.296	13.099.935
- остала предузећа у реструктурирању и стечају	1.267.740	1.268.258
- за испоручену електричну енергију - лиценцирани купци	99.176	99.676
- за испоручену електричну енергију - купци на отвореном тржишту ел.енергије	54.385.117	36.080.211
- АД Електромрежа Србије, Београд	2.109.916	3.042.930
- „Електродистрибуција Србије “д.о.о., Београд	7.557.206	8.674.144
- за испоручен угаљ	2.396.550	2.797.975
- за испоручену технолошку пару	311.648	643.815
- за испоручену топлотну енергију	1.010.558	735.012
- потраживања од купаца за услуге	17.159	6.210
	132.685.549	109.216.112
<i>Минус: Исправка вредности потраживања од купаца у земљи</i>		
- за испоручену електричну енергију - физичка лица	(9.579.297)	(9.595.961)
- за испоручену електричну енергију - правна лица	(3.817.853)	(4.344.431)
- за испоручену електричну енергију - предузећа у реструктурирању и стечају	(12.977.296)	(13.099.935)
- остала предузећа у реструктурирању и стечају	(1.267.740)	(1.268.258)
- за испоручену електричну енергију - лиценцирани купци	(7.072)	(7.072)
- за испоручену електричну енергију - купци на отвореном тржишту ел.енергије	(12.499.273)	(9.232.846)
- „Електродистрибуција Србије “д.о.о., Београд	(2.942.188)	(4.805.441)
- за испоручен угаљ	(2.054.051)	(2.373.270)
- за испоручену технолошку пару	(290.211)	(628.824)
- за испоручену топлотну енергију	(79.162)	(77.147)
- потраживања од купаца за услуге	(5.974)	(5.436)
	(45.520.117)	(45.438.621)
Купци у земљи, укупно	87.165.432	63.777.491
Купци у иностранству	4.855.933	5.016.236
<i>Минус: Исправка вредности купаца у иностранству</i>	(4.824.124)	(5.006.943)
	31.809	9.293
Остала потраживања по основу продаје	822.525	723.892
<i>Минус: Исправка вредности осталих потраживања по основу продаје</i>	(654.837)	(518.904)
	167.688	204.988
	87.364.929	63.991.772

У складу са Закључком Владе Републике Србије, број 021-6624/2009-002, донетим на седници Владе 30. новембра 2009. године Група, ангажовањем својих расположивих капацитета, обезбеђује електричну енергију ради снабдевања подручја већински насељена српским становништвом на северу АП Косово и Метохија. По наведеном основу извршено је признавање потраживања по основу испоручене електричне енергије Јавном Предузећу „Електрокосмет“, Приштина у износу од 19.694.346 хиљада динара (2022. године: 17.906.575 хиљада динара). Истовремено, ненаплаћен износ признат је као расход индиректним отписом.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

28. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Потраживања од правних лица у саставу ЕПС Групе	11.952	-
Остала потраживања из специфичних послова	22.147	26.124
Потраживања по основу таксе за Јавни Медијски Сервис	5.491.277	4.782.206
Потраживања за камату:		
- за испоручену енергију (физичка лица)	2.221.899	1.615.844
- за испоручену енергију (правна лица)	8.216.517	8.457.758
- за испоручену енергију (предузећа у реструктурирању)	2.899.762	2.880.075
- остала правна лица	885.933	751.577
Потраживања од запослених	1.243.625	736.808
Потраживања по основу осигурања за настале штете	2.386	7.494
Потраживања од наплатних места	220.871	167.838
Потраживања по основу накнада које се рефундирају	201.624	214.744
Потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса	325.089	1.165.681
Остала потраживања од државе	547.607	507.947
Остала потраживања	1.036.024	1.980.257
Потраживања за више плаћен порез на добитак	-	2.383.078
	23.326.713	25.677.431
<i>Минус: Исправка вредности других потраживања</i>		
Остала потраживања из специфичних послова	(19.813)	(17.148)
Потраживања по основу таксе за Јавни Медијски Сервис	(872.166)	(1.206.697)
Потраживања за камату:		
- за испоручену енергију (физичка лица)	(920.996)	(150.303)
- за испоручену енергију (правна лица)	(3.834.677)	(5.510.571)
- за испоручену енергију (предузећа у реструктурирању)	(2.899.762)	(2.880.075)
- за остало	(885.933)	(751.577)
Потраживања од запослених	(29.989)	(11.572)
Потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса	(63.936)	(19.904)
Остала потраживања од државе	(1.073)	(815)
Остала потраживања	(686.425)	(1.004.399)
	(10.214.770)	(11.553.061)
	13.111.943	14.124.370

Потраживања по основу таксе за Јавни Медијски Сервис односе се на потраживање Матичног друштва као снабдевача електричном енергијом од крајњих купаца по основу таксе за Јавни Медијски Сервис (напомена 6). Сходно регулаторном захтеву сви ризици у вези наплате потраживања по основу таксе за Јавни Медијски Сервис од купаца падају на терет Матичног друштва. Група је извршила процену могућности наплате ових потраживања по ком основу је призната исправка вредности потраживања која, на дан 31. децембра 2023. године, износи 872.166 хиљада динара (2022. године: 1.206.697 хиљада динара).

Потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса у износу од 325.089 хиљада динара на дан 31. децембар 2023. године (2022. године: 1.165.681 хиљаду динара) највећим делом, у износу од 236.934 хиљаде динара (2022. године: 966.594 хиљаде динара), се односе на потраживања од Фонда за заштиту животне средине Републике Србије, по основу више плаћене аконтације за 2022. и 2023. годину у односу на износ утврђен коначним обрачуном накнаде за заштиту животне средине по управном акту надлежног органа после датума одобравања финансијских извештаја за претходни извештајни период.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

29. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Краткорочни кредити и зајмови у земљи	111.616	111.791
Текућа доспећа датих дугорочних кредита у земљи	341.719	313.185
Текућа доспећа осталих дугорочних финансијских пласмана	278.611	241.166
<i>Минус: Исправка вредности краткорочних кредита и пласмана у земљи</i>	(394.445)	(406.197)
	<u>337.501</u>	<u>259.945</u>
Текућа доспећа репрограмираних потраживања - електрична енергија	98.145	291.036
Текућа доспећа репрограмираних потраживања за угаљ, топлотну енергију и тех. пару и услуге	2.339	2.963
Краткорочни депозити код банака у земљи	22.026	16.201
<i>Минус: Исправка вредности осталих краткорочних финансијских пласмана</i>	(98.079)	(265.429)
	<u>24.431</u>	<u>44.771</u>
	<u>361.932</u>	<u>304.716</u>

30. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Текући рачуни:		
- у динарима	28.170.191	7.294.896
- у иностраној валути	6.526.054	4.213.558
Депозити за покрића по акредитивима у иностраној валути	2.225.906	2.609.767
Благајна	24.944	24.845
Издвојена новчана средства	176.170	53
Хартије од вредности – готовински еквиваленти	1.880	2.662
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена	244.626	250.856
<i>Минус: Исправка вредности новчаних средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена</i>	(244.626)	(250.856)
	<u>37.125.145</u>	<u>14.145.781</u>

Депозити за покриће по акредитивима исказани са стањем на дан 31. децембар 2023. године у износу од 2.225.906 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 2.609.767 хиљада динара) се односе на гарантни депозит за измирење обавеза по документарним акредитивима отвореним код Bank of China а.д. Београд, као инструментима плаћања обавеза које потичу из уговора о куповини угља закључених са Shen Hua Hong Kong International Trading Limited, Хонг Конг.

Исправка вредности новчаних средстава односи се на новчана средства која су депонована код банака над којима је покренут стечајни поступак.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

31. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Унапред плаћени трошкови	26.404	26.408
Разграничени трошкови	1.239.091	1.224.201
Остала активна временска разграничења	2.099.120	1.183.529
	3.364.615	2.434.138

Разграничени трошкови исказани са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 1.239.091 хиљаду динара (31. децембар 2022. године: 1.224.201 хиљаду динара) у целини се односе на трошкове осигурања имовине и осигурања запослених за период који следи после датума биланса стања.

Остала активна временска разграничења укључују износ од 794.194 хиљаде динара који се односи на књижна одобрења издата правном лицу „Електродистрибуција Србије“ д.о.о., Београд, у току јануара и фебруара 2024. године по основу фактурисане електричне енергије за надокнаду губитака у дистрибутивном систему, а за обрачунски период децембар 2023. године. Преостали износ осталих активних временских разграничења односи се на обрачунати пореза на додатну вредност у случају кад је Група порески дужник, који је плаћен у периоду после датума биланса стања.

32. КАПИТАЛ

Основни капитал

Основни капитал Групе је на дан 31. децембра 2023. године чинио удео Републике Србије, као јединог члана са 100% учешћа у основном капиталу.

Влада Републике Србије донела је 6. априла 2023. године Одлуку број 023-1457/2023 о промени правне форме Матичног друштва из јавног предузећа у нејавно акционарско друштво под пуним пословним именом Акционарско друштво „Електропривреда Србије“, Београд, које ће наставити да обавља делатности јавног предузећа на исти начин као и пре промене правне форме.

Сходно наведеној одлуци укупан основни капитал Матичног друштва претворен је у 36.510.509 обичних акција са правом гласа, номиналне вредности по 10.000 динара, тако да Република Србија стиче свих 100 одсто акција акционарског друштва укупне вредности 365.105.090 хиљада динара.

Решењем Агенције за привредне регистре број БД 36389/2023 од 13. априла 2023. године извршена је регистрација промене података о правној форми као и промена пословног имена Матичног друштва у Акционарско друштво "Електропривреда Србије", Београд. Матично друштво као Акционарско друштво са истим датумом преузима средства, права, обавезе и запослене Јавног предузећа.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

32. КАПИТАЛ (наставак)

Промене на капиталу

Промене на капиталу током 2023. и 2022. године биле су следеће:

	Основни и остали капитал	Законске резерве	Ревалоризационе резерве	Транслационе резерве	Актуарски добици/ (губици)	Добици/ (губици) по основу ХоВ расположивих за продају	Нераспоређени добитак / (акумулирани губитак)	Капитал који припада већинском власнику	У хиљадама динара	
									Учешћа без права контроле	Укупно
Стање на дан 31. децембра 2021. године	360.532.532	45.400	447.658.073	(1.633)	(2.586.035)	(410.271)	(205.638.973)	599.599.093	1.920.732	601.519.825
Корекција почетног стања (напомена 5)	-	-	-	-	-	-	(124.565)	(124.565)	-	(124.565)
Кориговано стање на дан 31. децембра 2021.	360.532.532	45.400	447.658.073	(1.633)	(2.586.035)	(410.271)	(205.763.538)	599.474.528	1.920.732	601.395.260
Ефекти промене фер вред. фин. инструмената	-	-	-	-	-	(4.954)	-	(4.954)	-	(4.954)
Отуђење некретнина, постројења и опреме	-	-	(2.526.703)	-	-	-	1.875.430	(651.273)	-	(651.273)
Ефекти курсних разлика по основу прерачуна иностраног пословања	-	-	-	(5.091)	-	-	-	(5.091)	-	(5.091)
Расподела добити у резерве	-	253	-	-	-	-	(308)	(55)	-	(55)
Актуарски добици (напомена 33)	-	-	-	-	857.108	-	-	857.108	-	857.108
Уступање НПО – докапитализација "Електродистрибуција Србије" д.о.о.	-	-	(289.710)	-	-	-	(209.909)	(499.619)	-	(499.619)
Уступање имовине по Закључцима Владе РС у 2022. години	-	-	-	-	-	-	(3.688.987)	(3.688.987)	-	(3.688.987)
Остале процене	362.807	-	-	-	-	-	(362.807)	-	-	-
Губитак текуће године	-	-	-	-	-	-	(72.750.745)	(72.750.745)	(2.813)	(72.753.558)
Остало	-	-	1	(240)	-	-	17.103	16.864	-	16.864
Стање на дан 31. децембра 2022.	360.895.339	45.653	444.841.661	(6.964)	(1.728.927)	(415.225)	(280.883.761)	522.747.776	1.917.919	524.665.695
Ефекти промене фер вред. фин. инструмената	-	-	-	-	-	(1.367)	-	(1.367)	-	(1.367)
Отуђење некретнина, постројења и опреме	-	-	(2.328.278)	-	-	-	673.292	(1.654.986)	-	(1.654.986)
Ефекти курсних разлика по основу прерачуна иностраног пословања	-	-	-	(6.014)	-	-	-	(6.014)	-	(6.014)
Актуарски губици (напомена 33)	-	-	-	-	(2.655.590)	-	-	(2.655.590)	-	(2.655.590)
Уступање имовине Републици Србији Београд по Закључку Владе РС (напомена 24)	-	-	(18.646)	-	-	-	(45.852)	(64.498)	-	(64.498)
Расподела добити у резерве	-	1.186	-	-	-	-	(1.186)	-	-	-
Остале процене	4.209.751	-	-	-	-	-	(4.209.751)	-	-	-
Губитак текуће године	-	-	-	-	-	-	112.263.041	112.263.041	30.577	112.293.618
Остало	-	-	-	-	-	-	(420.854)	(420.854)	-	(420.854)
Стање на дан 31. децембра 2023.	365.105.090	46.839	442.494.737	(12.978)	(4.384.517)	(416.592)	(172.625.071)	630.207.508	1.948.496	632.156.004

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

32. КАПИТАЛ (наставак)

Промене на капиталу (наставак)

Група је током 2022. године извршила пренос друштву „Електродистрибуције Србије“ д.о.о., Београд непокретности у укупној вредности од 499.619 хиљада динара, а по основу Уговора о преносу права својине на непокретностима без накнаде од 17. маја 2022. године (напомена 24).

Поред тога, као што је обелодањено у напоменама 16, 24. и 26., у складу са Планом за спровођење активности у циљу реорганизације Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд („Електродистрибуције Србије“ д.о.о., Београд), а на основу Закључка Владе 05 Број: 023-7436/2022 од 30. септембра 2022. године, Група је у 2022. пренело без накнаде у својину „Електродистрибуције Србије“ д.о.о., Београд информационе системе, опрему и залихе материјала укупне вредности 3.688.987 хиљада динара на терет акумулираног губитка.

Група је током 2023. године, у складу са Закључком Владе од 6. октобра 2022. године број: 464-7835/2022 пренело без накнаде у својину Републике Србије непокретности које су као део мреже намењене обављању делатности преноса електричне енергије у разводном постројењу код Хидроелектране „Врла 2“ укупне вредности 64.498 хиљада динара, од чега се износ од 1.669 хиљада динара односи на земљиште, а 62.829 хиљада динара на опрему (напомена 24). Наведени пренос средстава је извршен на терет ревалоризационих резерви и акумулираног губитка.

33. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Дугорочна резервисања за бенефиције запосленима по основу отпремнина и јубиларних награда	18.804.518	12.474.516
Дугорочна резервисања по основу судских спорова	2.513.417	2.975.045
Дугорочна резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	18.818.762	21.587.246
Остала дугорочна резервисања	24	24
	40.136.721	37.036.831

Дугорочна резервисања за бенефиције запосленима

Дугорочна резервисања за накнаде запослених исказана са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 18.804.518 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 12.474.516 хиљада динара) односе се на резервисања за накнаде запосленима по основу отпремнина за одлазак у пензију и по основу јубиларних награда за 10, 20, 30, 35 и 40 година непрекидног рада у Групи, и призната су коришћењем метода кредитирања пројектоване јединице. Приликом одређивања садашње вредности будућих очекиваних исплата коришћена је дисконтна стопа у распону 3,11% до 6,94% (2022.година: од 3,67% до 6,80%), уз претпоставку да се годишња стопа флукуације креће од 0,06% до 2,56% (2022.година: од 0,03% до 2,28%), док стопа раста зарада износи 5,6912% (2022.година: 0,6883%). За обрачун садашње вредности будућих очекиваних исплата коришћене су таблице морталитета које објављује Републички завод за статистику Републике Србије. Свака разлика, као последица поновног одмеравања садашње вредности обавезе по основу отпремнина, а због промена у актуарским претпоставкама и искуствених пројекција, у извештајној 2023. години призната је као посебна ставка капитала у оквиру укупног осталог резултата у негативном износу од 2.655.590 хиљада динара (2022. година: 857.108 хиљада динара), а разлика, која није последица промена у актуарским претпоставкама и искуствених пројекција, призната је кроз биланс успеха.

Дугорочна резервисања по основу судских спорова

Група је формирала дугорочна резервисање за процењене негативне ефекте судских спорова који су били покренути против Групе и који су били активни на датум извештајног периода. Ова процена се базирала на процени исхода спорова која је извршена од стране правног сектора Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

33. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Дугорочна резервисања за трошкове обнављања природних богатстава

Дугорочна резервисања по основу трошкова обнављања природних богатстава највећим делом, у износу од 15.708.975 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 18.633.620 хиљада динара), односе се на резервисања за коначну рекултивацију земљишта на коме се налазе депонија шљаке и пепела у термоелектранама Костолац, Колубара, Морава, Никола Тесла А и Никола Тесла Б. Приликом одређивања садашње вредности будућих очекиваних исплата коришћена је дисконтна стопа у распону од 3,11% до 6,57%, уз процењени век трајања депоније од 14 до 36 година.

Промена кључних претпоставки, под условом да су остали параметри остали не промењени, имало би следеће ефекте на садашњу вредност будућих очекиваних исплата: да је дисконтна стопа увећана за 1%, износ резервисања би се умањило за 911.815 хиљада динара (у случају умањења за 1%, износ резервисања би се увећао за 1.035.301 хиљада динара). Да се век трајања депоније продужио за годину дана износ резервисања би се смањило за 732.271 хиљаду динара (у случају смањења века трајања депоније износ резервисања би се повећао за 702.368 хиљада динара). Да се трошкови будућих очекиваних исплата сваке од депонија увећају за 100.000 хиљада динара, износ резервисања би се увећао за 1.497.642 хиљаде динара (у случају умањења за 100.000 хиљада динара, износ резервисања би се смањило за 1.497.642 хиљада динара).

Уредбом о одлагању отпада на депоније, донетом на основу Закона о управљању отпадом, поред осталог, прописани су начин и процедуре затварања депоније, као и накнадно одржавања после затварања депоније. Према наведеној Уредби, површина депоније или један њен део затвара се када су испуњени услови наведени у дозволи и главном пројекту за затварање целе депоније или једног њеног дела. Депоније се прекривају и наносе се заштитни слојеви у складу са процедурама и режимом рада депоније. По затварању депоније обезбеђују се одржавање, заштита, контрола и мониторинг затворене депоније, у складу са Уредбом. У оквиру редовног процеса производње, Матично друштво управља депонијама шљаке и пепела који настају у производњи услед сагоревања угља у термоелектранама Костолац, Колубара, Морава, Никола Тесла А и Никола Тесла Б. Депоније су различитог капацитета, старости, техничког решења и са различитим преосталим веком експлоатације.

Промене на рачунима дугорочних резервисања у току 2023. и 2022. године биле су следеће:

	У хиљадама динара				
	Резервисања за бенефиције запосленима по основу отпремнина и јубиларних награда	Резервисања по основу судских спорова	Резервисања за обнављање природних богатстава	Остала дугорочна резервисања	Укупно
Стање 1. јануара 2022. године	14.972.214	2.880.549	20.112.294	24	37.965.081
Нова резервисања на терет биланса успеха (напомена 15)	1.160.949	338.580	573.765	-	2.073.294
Нова резервисања призната у оквиру укупног осталог резултата (напомена 32)	(857.108)	-	-	-	(857.108)
Нова резервисања призната у корист сталне имовине (напомена 24)	-	-	1.036.485	-	1.036.485
Смањење настало исплатама / осталим одрицањем од будуће економске користи	(1.542.526)	(79.407)	(45.903)	-	(1.667.836)
Укидање резервисања (напомена 21)	(1.259.013)	(164.677)	(89.395)	-	(1.513.085)
Стање 31. децембра 2022.	12.474.516	2.975.045	21.587.246	24	37.036.831
Нова резервисања на терет биланса успеха (напомена 15)	5.660.096	45.516	1.245.728	-	6.951.340
Нова резервисања призната у оквиру укупног осталог резултата (напомена 32)	2.655.590	-	-	-	2.655.590
Престанак признавања резервисања у корист сталне имовине (напомена 24)	-	-	(3.205.046)	-	(3.205.046)
Смањење настало исплатама / осталим одрицањем од будуће економске користи	(1.985.684)	(297.410)	(41.011)	-	(2.324.105)
Укидање резервисања (напомена 21)	-	(209.734)	(768.155)	-	(977.889)
Стање 31. децембра 2023.	18.804.518	2.513.417	18.818.762	24	40.136.721

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

33. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Промене у садашњој вредности обрачунатих отпремнина и јубиларних награда у току 2023. и 2022. године дате су у следећој табели:

	У хиљадама динара		
	Отпремнине за одлазак у пензију	Јубиларне награде	Укупно
Стање 1. јануара 2022. године	4.969.046	10.003.168	14.972.214
<i>Ставке признате у билансу успеха:</i>			
Трошкови камата (напомена 15)	261.159	483.341	744.500
Трошак текућих услуга (напомена 15)	85.568	330.881	416.449
Актуарски добици (напомена 21)	-	(1.228.781)	(1.228.781)
Износ укидања у току текуће године у корист прихода (напомена 21)	(30.232)	-	(30.232)
<i>Укључено у укупан остали резултат:</i>			
Актуарски губици (напомена 32)	(857.108)	-	(857.108)
Исплате запосленима	(299.983)	(1.242.543)	(1.542.526)
Стање на дан 31. децембар 2022. године	4.128.450	8.346.066	12.474.516
<i>Ставке признате у билансу успеха:</i>			
Трошкови камата (напомена 15)	202.136	382.139	584.275
Трошак текућих услуга (напомена 15)	246.541	544.004	790.545
Актуарски губици (напомена 21)	-	4.285.276	4.285.276
<i>Укључено у укупан остали резултат:</i>			
Актуарски губици (напомена 32)	2.655.590	-	2.655.590
Исплате запосленима	(519.713)	(1.465.971)	(1.985.684)
Стање на дан 31. децембар 2023. године	6.713.004	12.091.514	18.804.518

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Обавезе које се могу конвертовати у капитал	80.500	80.500
Обавезе по основу дугорочних кредита и зајмова у земљи у динарима и страном валути	44.596.674	52.633.689
<i>Минус: Текућа доспећа дугорочних кредита у земљи у динарима и страном валути</i>	(19.275.154)	(21.990.880)
	25.321.520	30.642.809
Обавезе по основу дугорочних кредита и зајмова у иностранству	131.243.657	113.586.816
<i>Минус: Текућа доспећа дугорочних кредита у иностранству</i>	(21.714.769)	(29.841.686)
	109.528.888	83.745.130
Остале дугорочне обавезе:	262	-
<i>Минус: Текућа доспећа осталих дугорочних обавеза</i>	-	-
	262	-
Обавезе по основу лизинга	16.947	21.728
<i>Минус: Текућа доспећа обавеза по основу лизинга</i>	(7.623)	(9.179)
	9.324	12.549
Репрограмиране обавезе по основу јавних прихода:	-	1.614
<i>Минус : текућа доспећа</i>	-	(1.614)
	-	-
	134.940.494	114.480.988

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

I Рефинансирани кредити реализовани пре 1990. године из средстава

1. Париског клуба поверилаца

Отплата обавеза по основу рефинансираних дугорочних кредита из средстава Париског клуба поверилаца, реализованих преко домаћих банака је била замрзнута након увођења санкција Уједињених нација у мају 1992. године.

Обавезе по основу дуга према повериоцима Париског клуба признате су у складу са Усаглашеним записником о консолидацији дуга СРЈ, Законом о регулисању односа између Савезне Републике Југославије и правних лица и банака на територији Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ“, број 36/2002), који су дужници или даваоци гаранција Париској групи кредитора и усаглашеним стањем са Народном банком Србије, у висини од 49% релевантне главнице, на основу потписаних билатералних споразума. Закон је предвидео могућност додатног отписа обавеза за три године до максималног износа од 66,67%.

У току 2006. године, са Агенцијом за осигурање депозита, која иступа у име и за рачун Републике Србије, односно са Панонском банком а.д. Нови Сад, чији је правни следбеник Banca Intesa а.д. Београд, закључене су измене уговорних одредби којима је одобрен додатни отпуст у висини од 15% релевантне главнице.

2. Лондонског клуба поверилаца

Матично друштво је у 2005. години извршило отпис 62% нове главнице дуга према Лондонском клубу поверилаца на дан 30. септембра 2004. године и усагласило износ нове главнице на основу дописа и ануитетних планова достављених од стране Народне банке Србије. У току 2006. године, са Агенцијом за осигурање депозита потписан је Уговор о регулисању обавеза према Републици Србији. Новоформирана главница се отплаћује у полугодишњим ануитетима од којих је први доспео за плаћање 1. маја 2010. године, а последњи доспева 1. новембра 2024. године. Камата на новоформирану главницу се обрачунава по стопи 3,75% годишње у периоду од 1. новембра 2005. године до 1. новембра 2009. године, а од 1. новембра 2009. године до 1. новембра 2024. године по стопи од 6,75% годишње и плаћа се у полугодишњим ануитетима.

3. Међународне банке за обнову и развој

У складу са Споразумом о зајму између СР Југославије и Међународне банке за обнову и развој од 17. децембра 2001. године, укупне обавезе Матичног друштва по основу главница кредита, камата и других обрачунатих трошкова до краја 2001. године, представљају главницу новог кредита који се отплаћује Влади Републике Србије у полугодишњим ратама у периоду од 15. јуна 2005. до 15. децембра 2031. године уз камату по варијабилној каматној стопи. Матично друштво је на дан 17. маја 2006. године закључило уговор о репрограму обавезе са Агенцијом за осигурање депозита којим се регулишу обавезе Матичног друштва према Републици Србији по основу репрограмираних кредита према наведеном повериоцу.

II Кредити које су дале Владе држава

1. Кредит Владе Републике Пољске

Кредит од Владе Републике Пољске одобрен је 2003. године у износу од УСД 49.996.617 и искоришћен је у целости до 31. децембра 2005. године. Администратор кредита је ОТП банка Србија а.д. Нови Сад (правни следбеник Војвођанске банке а.д. Нови Сад). Кредит се отплаћује у полугодишњим ратама почев од 2005. године до 2024. године. Камата се обрачунава полугодишње, применом фиксне стопе од 0,75% на годишњем нивоу.

2. Кредит Владе Јапана преко Јапанске агенције за међународну сарадњу (ЈИСА)

Влада Јапана преко Јапанске агенције за међународну сарадњу (ЈИСА) финансира реализацију Пројекта изградње постројења за одсумпороване димних гасова ТЕ Никола Тесла. Зајам у вредности до 28,252 милијарди јена је уговорен 24. новембра 2011. године на 15 година (рок отплате је 10 година након истека грејс периода од 5 година). Рок коришћења средстава зајма је 10 година од датума ступања Споразума о зајму на снагу, уз могућност продужетка рока. Допуном Споразума о зајму, од 31. маја 2022. године, кредитор је на захтев Матичног друштва продужио рок коришћења до 01. априла 2024. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

II Кредити које су дале Владе држава (наставак)

Каматна стопа износи 0,60% годишње за главницу I, осим у случају дела зајма искоришћеног за плаћање консултантских услуга – главница II, за који каматна стопа износи 0,01% годишње. Трошак ангажованих, неискоришћених средстава кредита (*commitment fee*), који износи 0,10% годишње, као и трошкови камате за главницу I и камате за главницу II, се капиталишу, односно плаћају из средстава кредита, све до 20. децембра 2023. године, након чега ће се плаћати из сопствених средстава Матичног друштва. Обавезе доспевају на дан 20. мај и 20. новембар, с тим да отплата главнице зајма према Амортизационом плану из Прилога 3. уз Споразум о зајму и Анекса 1 Споразума о зајму почиње 20. новембра 2016. године и завршава се 20. новембра 2026. године.

3. Кредити Народне Републике Кине преко Кинеске Export-Import Банке (EXIM Bank of China)

У складу са Споразумом о економској и техничкој сарадњи у области инфраструктуре потписаног између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине дана 20. августа 2009. године, закључени су следећи уговори:

- Уговор о зајму за повлашћеног купца за прву фазу Пакет пројекта Kostolac-B Power Plant Projects закључен је 26. децембра 2011. године између Владе Републике Србије, као Зајмопримца, и Кинеске Export-Import банке, као Зајмодавца. Зајам је уговорен у вредности до УСД 293 милиона, на период до 180 месеци од дана ступања уговора на снагу, у који је укључен грејс период до 60 месеци. Средства кредита су повлачена у току грејс периода, уз могућност продужења рока расположивости. Уз сагласност EXIM Банке од 31.05.2017. године, продужен је рок коришћења на 31.12.2018. године. Након истека рока коришћења, а у складу са чланом 3.3 Уговора, аутоматски је отказан део кредита за износ од УСД 6,361 милиона. Обавезе доспевају полугодишње, 21. јануара и 21. јула сваке календарске године. Износ повученог кредита до 04. јуна 2017. године се отплаћује у 20 једнаких узастопних полугодишњих рата у периоду од 21. јула 2017. године до 21. јануара 2027. године. Износ повученог кредита између 05. јуна 2017. године и 31. децембра 2018. године се отплаћује у 17 једнаких узастопних полугодишњих рата, од 21. јануара 2019. године до 21. јануара 2027. године. Уговорена је фиксна каматна стопа (3,00% годишње), са једнократним трошком обраде кредита (1,00% уговорене вредности) и провизијом на неповучени део зајма (0,75% годишње).
- Уговор о зајму за повлашћеног купца за другу фазу Пакет пројекта Kostolac-B Power Plant Projects закључен је 17. децембра 2014. године између Владе Републике Србије, као Зајмопримца, и Кинеске Export-Import банке, као Зајмодавца.

Зајам је уговорен у вредности до USD 608,26 милиона, са роком отплате до 240 месеци, у који је укључен грејс период до 84 месеци. Рок коришћења средстава је 25. мај 2022. године, уз могућност продужетка. На захтев зајмопримца кредитор је одобрио продужетак рока расположивости до 31. децембра 2023. године, а затим до 30.04.2024. године. Обавезе доспевају полугодишње, 21. јануара и 21. јула сваке календарске године. Главница се отплаћује у периоду од 21. јула 2022. године до 21. јануара 2035. године, са каматном стопом од 2,50% годишње, једнократним трошком обраде кредита од 0,25% уговорене вредности и провизијом на неповучени део зајма од 0,25% годишње. Након последњег продужетка рока расположивости и отплаћене 3 једнаке рате главнице у укупном износу од 33.343.915,23 УСД остатак до уговорених 574.916.084,77 УСД се отплаћује у 23 једнаке рате, почев од 21. јануара 2024. године до 21. јануара 2035. године, с тим да ће последња рата бити одређена, фиксирана, са последњом исплатом из зајма.

ЕПС АД није био у могућности да измири доспелу обавезу у јануару 2023. године у укупном износу од 32.490.525,45 УСД по основу главнице и трошкова за горе поменуте зајмове, те је обавезу према кредитору измирило МФ УЈД из буџета, чиме је створена обавеза према Републици Србији. За доспеле обавезе према Републици Србији као зајмопримцу у износу од 31.681.445,55 УСД за неплаћену главницу и трошкове из јула 2022. године, ЕПС АД је измирио у августу 2023. године, а у октобру 2023. године су измирене обавезе према Републици Србији за доспеће из јануара 2023. године. За оба доспећа обавезу према зајмодавцу, МФ УЈД је измирило у року.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

III Кредити од међународних финансијских организација

1. Кредити од Европске банке за обнову и развој (EBRD)

Са Европском банком за обнову и развој (EBRD) у периоду од 2011. до 2023. године закључени су финансијски уговори у износу од:

- ЕУР 80 милиона, уговорено дана 28. јула 2011. године. Крајњи рок коришћења средстава зајма је 28. јануар 2015. године, с тим што је банка продужила рок коришћења средстава зајма до 31. јануара 2017. године, када је отказан неповучени део кредита у износу од ЕУР 1.472.316,67. Према одредбама Уговора отплата главнице почиње 31. јануара 2015. године, у 17 једнаких полугодишњих рата и завршава се 31. јануара 2023. године. Зајам подлеже променљивој каматној стопи, која се састоји од ЕУРИБОР-а и маргине од 1,00% годишње. Провизија на неискоришћени део зајма износи 0,50% годишње. Management fee износи 1,00% на укупан износ зајма, и плаћена је једнократно из средстава кредита.
- ЕУР 45 милиона, уговорено дана 7. децембра 2011. године. Првобитно уговорени крајњи рок коришћења средстава зајма (7. децембар 2014. године) је продужен до 31. децембра 2020. године, а потом до 15.12.2022. године. Почетком децембра 2022. године кредитору је послат захтев за продужетак расположивости па је уз сагласност кредитора рок продужен до 30. јуна 2023. године. Износ од 12,3 милиона ЕУР је отказан 31. октобра 2014. године. Неповучен део кредита у износу од 8.045.936,64 ЕУР је након периода расположивости у складу са Уговором аутоматски отказан. Према одредбама Уговора отплата главнице почиње од 30. априла 2015. године, у 18 једнаких полугодишњих рата, до 31. октобра 2023. године. Зајам подлеже променљивој каматној стопи, која се састоји од ЕУРИБОР-а и маргине од 1,00% годишње, уз могућност избора фиксне каматне стопе. Провизија на неискоришћени део зајма износи 0,50% годишње. Management fee износи 1,00% на укупан износ зајма, и плаћена је једнократно из средстава кредита.
- ЕУР 200 милиона, уговорено дана 30. октобра 2015. године. Период трајања зајма је 15 година, уз грејс период до 18 месеци. Уговорен датум ефективности средстава је 29. септембар 2016. године, а крајњи рок за коришћење средстава кредита уговорен је као датум по истеку једне године од датума ефективности средстава зајма. Средства зајма су повучена у целости до 18. октобра 2016. године. Отплата главнице је почела од 15. јуна 2017. године, у 27 једнаких полугодишњих рата и завршава се 17. јуна 2030. године. Зајам подлеже променљивој каматној стопи, која се састоји од ЕУРИБОР-а и маргине од 1,00% годишње. Провизија на неискоришћени део зајма износи 0,50% годишње. Management fee износи 1,00% на укупан износ зајма, и плаћена је једнократно из средстава кредита. Средства добијена од зајма су искоришћена од стране Матичног друштва за превремену отплату кредита код пословних банака.
- ЕУР 300 милиона, уговорено дана 15.03.2023. године. Уговор је постао ефективан 12.06.2023. године. Кредит се састоји од 2 трансхе, прва трансха - 200 милиона евра, друга трансха - 100 милиона евра. Минималан износ повлачења је 20 милиона евра. Расположивост кредита је до 05.09.2024. године. Главница се отплаћује у 8 једнаких полугодишњих рата почев од 20.08.2024. године до 21.02.2028. године. Зајам подлеже променљивој каматној стопи, која се састоји од 6М ЕУРИБОР-а и марже од 1,00% годишње. Провизија на неискоришћени део зајма износи 0,50% годишње. Management fee износи 1,00% на укупан износ зајма и плаћена је једнократно из средстава кредита.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

III Кредити од међународних финансијских организација (наставак)

2. KfW

Са немачком финансијском организацијом KfW у периоду од 2010. до 2023. године закључени су финансијски уговори у износу од:

- ЕУР 70 милиона дана 29. октобра 2010. године. Као крајњи рок коришћења средстава зајма дефинисан је 31. децембар 2015. године, уз могућност продужетка рока. Наведен рок је продужаван неколико пута па је у јуну 2023. године послат захтев за продужетак коришћења средстава зајма до 29.12.2023.године. Банка је исти одобрила у јулу 2023. године. Неискоришћена средства кредита до крајњег рока коришћења износе 4.531.830,39 ЕУР. Према одредбама Уговора отплата главнице је требала да почне 30. децембра 2015. године, у 20 једнаких полугодишњих рата. Амандманом I на Уговор услови отплате главнице су измењени, тако да се главница отплаћује у 14 једнаких полугодишњих рата почев од 30. децембра 2018. године. Уговорена је каматна стопа на годишњем нивоу, коју KfW утврђује два дана пре исплате, за сваки исплаћени износ зајма на основу ефективних трошкова KfW на ЕУРО тржишту капитала под условима који најближе одговарају периоду фиксне стопе уз умањење за маргину од 0,50% на годишњем нивоу, с тим да тако добијена стопа не може бити мања од 1,00% на годишњем нивоу. Након сваке исплате KfW консолидује ове стопе у јединствену стопу на нивоу зајма. Провизија на неискоришћени део зајма износи 0,25% годишње, с тим да је Матично друштво било ослобођено овог трошка у току 2014. године. Management fee износи 1,00% на укупан износ зајма, и плаћена је једнократно из сопстених средстава зајмопримца.
- ЕУР 65 милиона (уз додатних EUR 9 милиона бесповратних средстава) дана 12. октобра 2012. године. Као крајњи рок коришћења средстава дефинисан је 30. децембар 2015. године, а који је продужен до 30. јуна 2020. године. Неискоришћена средства кредита након крајњег рока коришћења у износу од 51,60 ЕУР су отказана уз сагласност кредитора. Према одредбама Уговора, отплата главнице почиње 30. децембра 2015. године у 19 једнаких полугодишњих рата, с тим што се услед продужетка рока коришћења, са отплатом креће 3 године касније (30. децембра 2018.), и то у 13 једнаких полугодишњих рата. Уговорена је каматна стопа на годишњем нивоу, коју KfW утврђује, два дана пре исплате, за сваки исплаћени износ зајма на основу ефективних трошкова KfW на ЕУРО тржишту капитала под условима који најближе одговарају периоду фиксне стопе увећана за 0,40% за део зајма од EUR 25 милиона, односно 1,15% за део зајма од EUR 40 милиона. Након сваке исплате KfW консолидује ове стопе у јединствену стопу на нивоу зајма, која се фиксира до краја отплатног периода. Провизија на неискоришћени део зајма износи 0,25% годишње. Management fee износи 1,00% на укупан износ зајма, и плаћена је једнократно из сопствених средстава зајмопримца.
- ЕУР 80 милиона (уз додатних ЕУР 1 милион бесповратних средстава) дана 29. новембра 2017. године, а затим 29.06.2022. године још додатних ЕУР 790.000,00 бесповратних средстава. У децембру 2023. године закључен је Уговор о донацији, WBIF донација, на износ до 30 милиона ЕУР, са роком коришћења до јуна 2025. године. Првобитно уговорени рок коришћења средстава кредита и бесповратних средстава (30. децембар 2021.), је продужен на 30.12.2024. године. Такође је и отплата главнице, која се реализује у 23 једнаке полугодишње рате, са првобитно уговореног периода отплате од 30. децембра 2021. године до 30. децембра 2032. године, померена за две године, односно прва рата кредита је отплаћена 2021. године, а остале 22 рате биће отплаћене почев од 30. јуна 2024. године до 30.12.2034. године. Уговорена је фиксна каматна стопа од 0,85% годишње. Провизија на неискоришћени део кредита износи 0,25% годишње с тим да је Матично друштво било ослобођено овог трошка у периоду од 30. марта 2019. до 30. јуна 2019. године. Management fee износи 0,75% на укупан износ кредита, и плаћена је једнократно из сопстених средстава Матичног друштва.
- ЕУР 100 милиона дана 30. јуна 2023. године. Уговор је ефективан почев од 04. новембра 2023. године. Минималан износ повлачења је 20 милиона евра, осим последњег повлачења исплате. Рок коришћења средстава кредита је 30. септембар 2024. године. Отплата главнице, се реализује у 15 једнаких полугодишњих рата, почев од 15. марта 2026. године до 15. марта 2033. године. Уговорена је фиксна каматна стопа за сваку исплату, Swar рата, објављена на Ројтерсовој страници или Блумберговој „ICAPEURO“ или „ICAE“, увећана за маржу у износу од 0,65%. Провизија на неискоришћени део кредита износи 0,25%. Management fee износи 0,50% на укупан износ кредита, и плаћена је једнократно 04. децембра 2023. године из сопстених средстава Матичног друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

III Кредити од међународних финансијских организација (наставак)

3. Кредит од Европске инвестиционе банке (EIB)

Са Европском инвестиционом банком (EIB) закључени су финансијски уговори:

- На основу уговора о финансирању пројекта управљања електроенергетским системом Србије и Црне Горе закљученог између Србије и Црне Горе и Европске инвестиционе банке дана 30. октобра 2003. године, Друштву је одобрен оквирни зајам од ЕУР 22 милиона. Повлачење зајма извршено је у целости у 10 транши до 31. децембра 2008. године. Зајам се отплаћује у полугодишњим ратама које доспевају делом 25. маја и 25. новембра, а делом 9. јуна и 9. децембра у периоду од 2010. до 2027. године. Датум првог доспећа отплате рате зајма је био 25. новембар 2010. године, а последње рате је 09. децембар 2027. године. Каматна стопа утврђена је за сваку траншу понаособ на датум пуштања транше и фиксирана је до краја отплатног периода.

4. Кредити од Светске банке (WB)

- Међународно удружење за развој (IDA)

На основу Споразума о кредиту за развој (Програм енергетске Заједнице југоисточне Европе - Компонента за Србију и Црну Гору – Пројекат за Србију – ECSEE) од 08. септембра 2005. године између државне заједнице Србије и Црне Горе и Међународног удружења за развој – IDA у износу од SDR 13,9 милиона и Подспоразума о кредиту закљученог између Републике Србије и СЦГ и Подспоразума о кредиту између Републике Србије и овог Матичног друштва, омогућено је Матичном друштву коришћење средстава кредита у износу од SDR 12,24 милиона. Средства су искоришћена до 30. јуна 2012. године, с тим да је отказан износ кредита од SDR 441.151,20. Кредит се отплаћује у полугодишњим ратама које доспевају 15. марта и 15. септембра, у периоду од 2015. до 2025. године. Кредит је уговорен без камате. Манипулативни трошкови (*service charge*) износе 0,75% годишње, и обрачунавају се на неотплаћени део главнице кредите. Надокнада за ангажовање средстава на износ главнице кредита који није повучен износи не више од 0,50% годишње.

- Међународна банка за обнову и развој (IBRD)

На основу Споразума о зајму (Пројекат хитне санације од поплава) од 9. октобра 2014. године између Републике Србије као зајмопримца и Међународне банке за обнову и развој као зајмодавца у износу од EUR 227,48 милиона, Република Србија је Подспоразумом о зајму закљученог 19. фебруара 2015. године пренела на Матично друштво право коришћења дела средстава зајма у износу од ЕУР 157,11 милиона. Изменом подспоразума о зајму од 4. октобра 2017. године умањен је износ зајма који је Република Србија пренела на Матично друштво, на износ од ЕУР 139,74 милиона, а потом је Република Србија 05. октобра отказала део зајма у износу од ЕУР 3,2 милиона. Након истека рока за исплату средстава кредита, који је био до 31. октобра 2019. године, дана 10. марта 2020. године, Матично друштво је вратило кредиту претходно повучен, неискоришћен износ кредита у износу од ЕУР 364,8 хиљада, тако да укупан износ стања дуга на дан 31.12.2022. године износи ЕУР 135.037.339,22. Период трајања зајма је 30 година, у који је укључен грејс период од 9 година. Зајам се отплаћује у 42 узастопне полугодишње рате, сваког 1. маја и 1. новембра, почевши од 1. новембра 2023. године до 1. маја 2044. године. Каматна стопа је збир шестомесечног ЕУРИБОР-а и варијабилне маргине која тренутно износи 0,93% годишње. Накнада за неповучена средства износи 0,25% годишње, и обрачуната је на износ неповучених средстава Зајма.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

IV Пословне банке кредити у еврима

*Кредити за пројектно финансирање*1. *Комерцијална банка а.д. Београд*

ЕУР 15 милиона је уговорено дана 12. децембра 2019. године. Средства кредита су у целости повучена на дан 17. новембар 2020. године. Рок враћања кредита је до 10 година, са грејс периодом до 4 године. Отплата главнице је у 12 једнаких узастопних полугодишњих рата, с тим да прва рата главнице доспева 15.10.2023. године а последња 15.04.2029. године. Датуми плаћања су 15. април и 15. октобар. Кредит подлеже варијабилној каматној стопи, која се састоји од 6М ЕУРИБОР-а и маргине од 1,95% годишње. Као вредност 6М ЕУРИБОР-а, користи се стварна вредност 6М ЕУРИБОР-а (није уговорен *floor*). Провизија на неповучена средства кредита износи 0,25% годишње. Није уговорена једнократна провизија за организовање посла (*management fee*).

2. *Banca Intesa а.д. Београд*

ЕУР 45 милиона је уговорено дана 9. децембра 2019. године. Средства кредита су у целости повучена до 14. новембра 2022. године. Рок враћања кредита је до 10 година, са грејс периодом до 4 године. Отплата главнице је у 12 једнаких узастопних полугодишњих рата, с тим да прва рата главнице доспева 15.10.2023. године а последња 15.04.2029. године. Датуми плаћања су 15. април и 15. октобар. Кредит подлеже варијабилној каматној стопи, која се састоји од 6М ЕУРИБОР-а и маргине од 3,50% годишње. Као вредност 6М ЕУРИБОР-а, користи се стварна вредност 6М ЕУРИБОР-а (није уговорен *floor*). Провизија на неповучена средства износи 0,25% годишње, и обрачунава се од 01.01.2020. године. Није уговорена једнократна провизија за организовање посла (*management fee*).

3. *Banca Intesa а.д. Београд*

ЕУР 30 милиона је уговорено дана 9. децембра 2019. године. Средства кредита су у целости повучена до 13. марта 2023. године. Рок враћања кредита је до 10 година, са грејс периодом до 4 године. Отплата главнице је у 12 једнаких узастопних полугодишњих рата, с тим да прва рата главнице доспева 15.10.2023. године а последња 15.04.2029. године. Датуми плаћања су 15. април и 15. октобар. Кредит подлеже варијабилној каматној стопи, која се састоји од 6М ЕУРИБОР-а и маргине од 3,75% годишње. Као вредност 6М ЕУРИБОР-а, користи се стварна вредност 6М ЕУРИБОР-а (није уговорен *floor*). Провизија на неповучена средства износи 0,25% годишње, и обрачунава се од 01.01.2020. године. Није уговорена једнократна провизија за организовање посла (*management fee*).

4. *Војвођанска банка а.д. Нови Сад*

ЕУР 30 милиона је уговорено дана 6. децембра 2019. године. Кредит се води код ОТП банка Србија а.д. Нови Сад (правни следбеник Војвођанске банке а.д. Нови Сад). Средства кредита су расположива у периоду од 01.01.2020. године до 31. децембра 2023. године. Рок враћања кредита је до 10 година, са грејс периодом до 4 године. Отплата главнице је у 12 једнаких узастопних полугодишњих рата, с тим да прва рата главнице доспева 15.10.2023. године, а последња 15.04.2029. године. Датуми плаћања су 15. април и 15. октобар. Кредит подлеже варијабилној каматној стопи, која се састоји од 6М ЕУРИБОР-а и маргине од 3,75% годишње. Као вредност 6М ЕУРИБОР-а, користи се стварна вредност 6М ЕУРИБОР-а (није уговорен *floor*). Провизија на неповучена средства износи 0,25% годишње, и обрачунава се од 01.01.2020. године. Није уговорена једнократна провизија за организовање посла (*management fee*).

5. *ОТП банка*

ЕУР 15 милиона је уговорено дана 10. децембра 2019. године. Средства кредита су расположива у периоду од 01.01.2020. године до 31. децембра 2023. године. Рок враћања кредита је до 10 година, са грејс периодом до 4 године. Отплата главнице је у 12 једнаких узастопних полугодишњих рата, с тим да прва рата главнице доспева 15.10.2023. године, а последња 15.04.2029. године. Датуми плаћања су 15. април и 15. октобар. Кредит подлеже варијабилној каматној стопи, која се састоји од 6М ЕУРИБОР-а и маргине од 3,75% годишње. Као вредност 6М ЕУРИБОР-а, користи се стварна вредност 6М ЕУРИБОР-а (није уговорен *floor*). Провизија на неповучена средства износи 0,25% годишње, и обрачунава се од 01.01.2020. године. Није уговорена једнократна провизија за организовање посла (*management fee*).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

IV Пословне банке кредити у еврима (наставак)

6. VTB bank (Europe) SE

Уговор је закључен 17. јуна 2021. године на износ до 72 мил. ЕУР уз грејс период до 17. септембра 2022. године. Средства кредита су била расположива до 17. јуна 2022. године. Уговорен период отплате главнице је пет година и иста се отплаћује квартално, под условом да се кредит повуче у целости. До рока расположивости повучено је укупно 19.515.917,04 ЕУР. Кредит се отплаћује у 6 рата почев од 19. септембра 2022. године до 19. децембра 2023. године када је кредит отплаћен у целости. Каматна стопа је варијабилна и изражена је као збир 3М ЕУРИБОР-а и марже од 3,75% годишње. Уколико је вредност 3М ЕУРИБОР-а негативна сматра се да износи нула. Провизија на неповучена средства износи 0,80% и обрачунава се тромесечно. Једнократна провизија за обраду кредита је 0,50%.

Кредити за обртна средства у еврима

У циљу обезбеђења ликвидности са наменом куповине гаса, електричне енергије и плаћања пореских обавеза закључени су уговори са пословним банкама у укупном износу од 175 мил. ЕУР. У августу 2022. године ови Уговори су анексирани, осим уговора из 2022. године закључених са ОТП банком (35 мил ЕУР) и Ерсте банком (5 мил ЕУР) чиме су измењени услови отплате кредита у 48 месечних рата почев од 01.10.2023. године до 30.08.2027. године. Камата се обрачунава и плаћа месечно по променљивој каматној стопи уговореној као збир 3М ЕУРИБОР-а и фиксне марже:

- Уговор закључен у 2021. години на 70 мил. ЕУР са Ерсте банк а.д. Нови Сад и Еуробанк Директна акционарско друштво Београд.
- Уговор закључен у 2021. години на 5 мил. ЕУР са Банка Поштанска штедионица а.д. Београд. У јулу месецу 2023. године извршена је превремена отплата кредита у износу од 4.600.174,28 ЕУР (главница и камата).
- Уговор закључен у 2021. години на 10 мил. ЕУР са Агроиндустријско комерцијалном банком АИК банка Београд.
- Уговор закључен у 2021. години на 50 мил. ЕУР са НЛБ Комерцијалном банком а.д. Београд. У јулу 2022 године закључен је Анекс 1, а у августу Анекс 2 основног Уговора.

Уговори из 2022. године који нису анексирани у августу 2022. године:

- Уговори закључени у 2021. години на 15 мил. ЕУР и у јануару 2022. године на 20 мил ЕУР са ОТП банком Србија ад Нови Сад. У августу 2022. године закључен је нов Уговор којим су ова два уговора рефинансирана чиме су измењени услови отплате кредита у 48 месечних рата почев од 01.10.2023. године до 30.08.2027. године. Камата се обрачунава и плаћа месечно по каматној стопи као збир 3М ЕУРИБОР-а и фиксне марже.
- Уговор закључен априла 2022. године на 5 мил. ЕУР са Ерсте банк а.д. Нови Сад. Кредит се отплаћује у 12 једнаких месечних рата почев од 25. јануара 2023. године до 25. децембра 2023. године. Камата се обрачунава месечно као збир 3М ЕУРИБОР-а и фиксне марже.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

V Кредити за обртна средства у динарима

У циљу обезбеђења обртних средстава потребних за финансирање текућих обавеза које настају у редовним пословним активностима ЈП ЕПС сигурног снабдевање купаца електричном енергијом, безбедног и поузданог рада електроенергетског система, као и за обезбеђење средстава са наменом финансирања набавке електричне енергије из обновљивих извора, закључени су уговори о кредиту са пословним банкама у динарима и то:

- Уговор закључен у 2020. години са Unicredit Bank Srbija A.D. Београд на износ 1,160 млрд РСД. Кредит се отплаћује у 24 једнаке месечне рате почев од 01. јула 2021. године до 01. јуна 2023. године. Камата се обрачунава месечно као збир 1М БЕЛИБОР и фиксне марже.
- Уговор закључен у 2022. години са Banca Intesa а.д. Нови Сад на износ 3,0 млрд РСД. Кредит се отплаћује у 24 једнаке месечне рате почев од 01. јануара 2023. године до 01. децембра 2024. године. Камата се обрачунава месечно као збир 1М БЕЛИБОР и фиксне марже.
- Уговор закључен у 2022. години са Агроиндустријско комерцијалном банком АИК банка Београд на износ 4,0 млрд РСД. У августу месецу 2022. године закључен је Анекс 1. Кредит се отплаћује у 48 једнаке месечне рате почев од 01. октобра 2023. године до 30. августа 2027. године. Камата се обрачунава месечно као збир 1М БЕЛИБОР и фиксне марже.
- Уговори закључени у 2021. години на укупан износ 9,600 млрд РСД са: NLB Комерцијална банка а.д. Београд (тада Комерцијална банка а.д. Београд); Unicredit Bank Srbija A.D. Београд; Агроиндустријско комерцијалном банком АИК банка (тада Sberbank) Београд и ОТП банком Србија ад Нови Сад. Кредити се отплаћују у 24 једнаке месечне рате почев од 20. јануара 2022. године до 20. децембра 2023. године. Камата се обрачунава месечно као збир 1М БЕЛИБОР и фиксне марже.
- Уговор закључен у 2021. години са Банка Поштанска штедионица а.д. Београд на износ 3,0 млрд РСД. У августу месецу 2022. године закључен је Анекс 1. Кредит се отплаћује у 48 једнаких месечних рата почев од 01. октобра 2023. године до 01. септембра 2027. године. Камата се обрачунава месечно као збир 1М БЕЛИБОР и фиксне марже.

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ, БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Преглед свих кредита са стањем на дан 31. децембар 2023. године дат је како следи:

Ред. број	КРЕДИТИ	Валута	ОРИГИНАЛНА ВАЛУТА				Средства обезбеђења	Динарска противвредност у хиљадама динара	
			Стање дуга на дан 31.12.2023. године	датум доспећа ануитета	временски распоред отплата	висина каматне стопе		31.12.2023.	01.01.2023.
	УКУПНО ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (А+Б)							175.840.342	166.220.505
A	КРЕДИТИ У СТРАНОЈ ВАЛУТИ (I+II+III+IV+V)							168.340.342	151.730.508
I	РЕФИНАНСИРАНИ КРЕДИТИ РЕАЛИЗОВАНИ ИЗ СРЕДСТАВА (1+2+3+4)							5.916.730	10.185.739
1	ПАРИСКОГ КЛУБА ПОВЕРИЛАЦА							5.572.296	9.681.191
1.1	АУСТРИЈА	ЕУР	269.617	30.09.2008. 31.03.2024.	30.03. и 30.09.	Amarketrate/EUR + 0,6% п.а.	менице	31.592	88.818
1.2	ФРАНЦУСКА	ЕУР	3.109.171	22.09.2008. 22.03.2024.	22.03. и 22.09.	5,9% п.а.	менице	364.313	1.024.235
1.3	НЕМАЧКА	ЕУР	2.062.442	22.09.2008. 22.03.2024.	22.03. и 22.09.	5,5% п.а.	менице	241.664	679.417
1.4	КАНАДА	ЕУР	4.514.280	22.09.2008. 22.03.2024.	22.03. и 22.09.	Euribor/EUR + 0,5% п.а.	менице	528.955	1.487.110
1.5	ШВАЈЦАРСКА	CHF	6.241.047	22.09.2008. 22.03.2024.	22.03. и 22.09.	Libor/CHF + 0,5% п.а.	менице	783.466	2.089.802
1.6	САД	УСД	505.745	22.09.2008. 22.03.2024.	22.03. и 22.09.	5,375% п.а.	менице	53.542	156.421
1.7	РУСИЈА	УСД	32.489.745	22.03.2006. 22.03.2034.	22.03. и 22.09.	0,5517% п.а.	менице	3.439.595	3.752.889
1.8	ЈАПАН	JPY	172.510.056	22.09.2008. 22.03.2024.	22.03. и 22.09.	2,839% п.а.	менице	129.169	402.499
2	ЛОНДОНСКОГ КЛУБА ПОВЕРИЛАЦА	УСД	1.088.220	01.05.2010. 01.11.2024.	01.05. и 01.11.	3,75% до 11/09. фиксна 6,75% до 11/24.	менице	115.207	239.738
3	ИБРД 2338-5	ЕУР	1.529.703	15.06.2005. 15.12.2031.	15.06. и 15.12.	6,75% п.а. до 11/24	менице	179.241	214.761
4	Европска Заједница	ЕУР	426.596	17.10.2012. 17.10.2016.	17.04. и 17.10.	6M Euribor п.а.	-	49.986	50.049
II	КРЕДИТИ КОЈЕ СУ ДАЛЕ ВЛАДЕ ДРЖАВА							70.931.222	72.842.804
1	Пољски кредит	УСД	27.458	2005. - 2024.	15.06. и 15.12.	0,75% п.а.	Гаранција РС	2.907	87.038
2	Јапански кредит-ЈИЦА	JPY	18.355.171.553	20.11.2016. 20.11.2026	20.05 и 20.11	0,60% п.а. (Главница 1) 0,01% п.а. (Главница 2)	Гаранција РС	13.743.655	17.137.692
3	Export-Import Bank of China I	УСД	102.382.012	21.07.2017. 21.01.2027.	21.01. и 21.07.	3% п.а.	менице	10.838.887	14.499.684
4	Export-Import Bank of China II	УСД	437.773.138	21.07.2022. 21.01.2035.	21.01. и 21.07.	2,5% п.а.	менице	46.345.773	41.118.390
III	КРЕДИТИ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА							60.238.635	39.222.294
1	EBRD IV (78.5 мил. EUR)	EUR	0	31.01.2015. 31.01.2023.	31.01. и 31.07.	VAR. EURIBOR + 1% п.а.	Гаранција РС	0	607.667
2	EBRD V (32.7 мил. EUR)	EUR	0	30.04.2015. 31.10.2023.	30.04. и 31.10.	6M EURIBOR + 1% п.а.	Гаранција РС	0	841.750
3	EBRD VI (200 мил. EUR)	EUR	96.296.296	15.06.2017. 15.06.2030.	15.06. и 15.12.	VAR. EURIBOR + 1% п.а.	Гаранција РС	11.283.393	13.035.822
4	EBRD VII (300 мил. EUR)	EUR	201.000.000	20.08.2024 20.02.2028	20.02. и 20.08.	var.6M EURIBOR + 1,00% п.а.	Гаранција РС	23.551.914	0
5	EIB II (22 мил. EUR)	EUR	3.693.333	25.11.2010. 09.12.2027.	09.06. и 09.12.; 25.05. и 25.11.	фиксна за сваку траншу од 3,879% п.а. до 5,248% п.а.	Гаранција РС	432.761	605.384
6	KfW V (70 мил. EUR)	EUR	11.163.904	30.12.2018. 30.06.2025.	30.06. и 30.12.	променљива стопа + 0,5% п.а.	Гаранција РС	1.308.116	2.401.375
7	KfW VI (65 мил. EUR)	EUR	9.999.927	30.12.2018. 30.12.2024.	30.06. и 30.12.	променљива стопа + 0,4% п.а. за ЕУР 25 мил. и променљива + 1,15% п.а. за ЕУР 40 мил.	Гаранција РС	1.171.728	2.346.440
8	KfW VIII (80 мил. EUR)	EUR	57.974.601	30.12.2021. 30.12.2034.	30.06. и 30.12.	0,85% п.а.	Гаранција РС	6.793.098	3.108.541
9	KfW IX (100 мил. EUR)	EUR	0	15.03.2026 15.03.2033	15.03. и 15.09.	променљива, Swap рата + 0,65% маржа	Гаранција РС	0	0
10	Wb IDA (12,24 мил. SDR)	XDR	1.769.827	15.09.2015. 15.03.2025.	15.03. и 15.09.	-	Гаранција РС	251.384	432.410
11	WB IBRD (139,7 мил. EUR)	EUR	131.823.451	01.11.2023. 01.05.2044.	01.05. и 01.11.	6M EURIBOR + варијабилна маржа	менице	15.446.241	15.842.905

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ, БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Ред. број	КРЕДИТИ	Валута	ОРИГИНАЛНА ВАЛУТА				Средства обезбеђења	Динарска противвредност у хиљадама динара	
			Стање дуга на дан 31.12.2023. године	датум доспећа ануитета	временски распоред отплата	висина каматне стопе		31.12.2023.	01.01.2023.
IV	ПОСЛОВНЕ БАНКЕ КРЕДИТИ У ЕВРИМА							31.166.602	29.401.178
1	Комерцијална банка 15м	EUR	13.750.000	15.10.2023. 15.04.2029.	15.04. и 15.10.	6M EURIBOR + 1,95%	менице	1.611.138	1.759.836
2	Banca Intesa 45м	EUR	41.250.000	15.10.2023. 15.04.2029.	15.04. и 15.10.	6M EURIBOR + 3,50%	менице	4.833.415	5.279.508
3	Banca Intesa 30м	EUR	27.500.000	15.10.2023. 15.04.2029.	15.04. и 15.10.	6M EURIBOR + 3,75%	менице	3.222.277	2.047.639
4	Vojvodjanska banka 30м	EUR	27.500.000	15.10.2023. 15.04.2029.	15.04. и 15.10.	6M EURIBOR + 3,75%	менице	3.222.277	0
5	OTP banka 15м	EUR	14.190.176	15.10.2023. 15.04.2029.	15.04. и 15.10.	6M EURIBOR + 3,75%	менице	1.662.715	0
6	ERSTE banka	EUR	30.078.125	01.10.2023 30.08.2027	сваког 01. у месецу	3M EURIBOR + 5,00%	менице	3.524.365	3.764.094
7	EUROBANK DIREKTNA	EUR	30.078.125	01.10.2023 30.08.2027	сваког 01. у месецу	3M EURIBOR + 5,00%	менице	3.524.365	3.764.094
8	Postanska stedionica	EUR	0	01.10.2023 01.09.2027	сваког 01. у месецу	1M BELIBOR + 3,50%	менице	0	537.728
9	AIK banka	EUR	8.593.750	01.10.2023 30.08.2027	сваког 01. у месецу	3M EURIBOR + 5,00%	менице	1.006.961	1.075.455
10	Комерцијална банка	EUR	42.967.935	01.10.2023 30.08.2027	сваког 01. у месецу	3M EURIBOR + 5,00%	менице	5.034.712	5.377.175
11	OTP banka	EUR	30.078.214	01.10.2023 30.08.2027	сваког 01. у месецу	3M EURIBOR + 5,00%	менице	3.524.376	3.764.105
12	ERSTE banka	EUR	0	25.01.2023 25.12.2023	сваког 25. у месецу	3M EURIBOR + 3,95%	менице	0	586.612
13	VTB BANK (EUROPE) SE,	EUR	0	17.09.2022. 17.12.2023.	17.03. 17.06. 17.09. 17.12.	3M EURIBOR + 3,75% маржа. Ако је вредност EURIBOR мања од 0 сматраће се да је = 0	менице	0	1.444.933
V	ОСТАЛО							87.142	78.493
1	ИБРД 1469-5 - EMC АД	EUR	14.555	15.03.2005. 15.09.2031.	15.03. и 15.09.	1/3-5,44% п.а. и 2/3-euribor		13.344	1.708
2	Техноexport	УСД	697.086			-		73.798	76.785
Б	ПОСЛОВНЕ БАНКЕ КРЕДИТИ У ДИНАРИМА							7.500.000	14.489.997
1	UniCredit bank	RSD	0	01.07.2021 01.06.2023	01.06. и 01.07.	1M BELIBOR + 3,00%	менице	0	290.000
2	Banca Intesa	RSD	1.500.000.000	01.01.2023 01.12.2024	сваког 01. у месецу	1M BELIBOR + 2,70%	менице	1.500.000	3.000.000
3	AIK banka	RSD	3.750.000.000	01.10.2023 30.08.2027	сваког 01. у месецу	1M BELIBOR + 3,50%	менице	3.750.000	4.000.000
4	Комерцијална банка	RSD	0	20.01.2022 20.12.2023	20.06. и 20.12.	1M BELIBOR + 0,95%	менице	0	300.000
5	Комерцијална банка	RSD	0	20.01.2022 20.12.2023	20.01. и 20.12.	1M BELIBOR + 1,05%	менице	0	299.997
6	Комерцијална банка	RSD	0	20.01.2022 20.12.2023	20.01. и 20.12.	1M BELIBOR + 0,85%	менице	0	300.000
7	Комерцијална банка	RSD	0	20.01.2022 20.12.2023	20.01. и 20.12.	1M BELIBOR + 0,74%	менице	0	300.000
8	UniCredit bank	RSD	0	20.01.2022 20.12.2023	20.01. и 20.12.	1M BELIBOR + 2,62%	менице	0	300.000
9	AIK banka	RSD	0	20.01.2022 20.12.2023	20.01. и 20.12.	1M BELIBOR + 1,92%	менице	0	900.000
10	OTP banka	RSD	0	20.01.2022 20.12.2023	20.01. и 20.12.	1M BELIBOR + 1,91%	менице	0	600.000
11	AIK (Sberbanka)	RSD	0	20.01.2022 20.12.2023	20.01. и 20.12.	1M BELIBOR + 2,20%	менице	0	900.000
12	OTP banka	RSD	0	20.01.2022 20.12.2023	20.01. и 20.12.	1M BELIBOR + 1,93%	менице	0	900.000
13	Postanska stedionica	RSD	2.250.000.000	01.10.2023 01.09.2027	сваког 01. у месецу	1M BELIBOR + 3,50%	менице	2.250.000	2.400.000
	ДОСПЕЋЕ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ							40.989.923	51.832.566
A	Кредити у иностраној валути							37.889.923	44.842.569
B	Кредити у динарима							3.100.000	6.989.997
	ДОСПЕЋЕ ПРЕКО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ							134.850.408	114.387.939
A	Кредити у иностраној валути							130.450.408	106.887.939
B	Кредити у динарима							4.400.000	7.500.000

Сходно преузетим уговорним обавезама, односно ануитетним плановима и другим битним условима уговора, укључујући и испуњење одговарајућих финансијских показатеља, део дугорочних обавеза у износу од 8.055.692 хиљада динара рекласификован је као краткорочна обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Анализа повлачења одобрених кредита

Ради финансирања специфичних пројеката којим се повећавају производни капацитети у термоелектранама и хидроелектранама, Матично друштво је у периоду од 2003. до 2023. године закључило више уговора о кредитима са међународним финансијским организацијама у којима се Савезна Република Југославија, односно Државна заједница Србије и Црне Горе или Република Србија појављује као гарант:

Кредитор	Валута	Уговорени износ	Повучени износ
Европска банка за обнову и развој IV	EUR	78.527.683	78.527.683
Европска банка за обнову и развој V	EUR	24.395.989	24.395.989
Европска банка за обнову и развој VI	EUR	200.000.000	200.000.000
Европска банка за обнову и развој VII	EUR	300.000.000	201.000.000
Европска инвестициона банка II	EUR	22.000.000	22.000.000
KfW V	EUR	70.000.000	65.468.170
KfW VI	EUR	64.999.948	64.999.948
KfW VIII	EUR	80.000.000	58.824.170
KfW IX	EUR	100.000.000	-
IDA	XDR	11.798.849	11.798.849
JICA	JPY	28.252.000.000	28.219.679.553
EXIM Bank of China I	USD	286.639.231	286.639.231
EXIM Bank of China II	USD	608.260.000	471.117.053
Кредит владе Републике Пољске	USD	49.996.617	49.996.617
WB IBRD	EUR	135.402.191	135.402.191
Пословне банке	EUR	326.599.345	326.599.345
Пословне банке	RSD	20.759.994.277	20.759.994.277

Анализа доспећа дугорочних кредита

	У хиљадама динара		
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.	Индекс
До једне године	40.989.923	51.832.566	78.94
Од једне до пет година	95.168.652	73.959.486	128.78
Преко пет година	39.681.756	40.428.453	98.15
Укупно	175.840.331	166.220.505	105.79

Анализа кредита по валутама у којима се захтева плаћање

Валута	31. децембар 2023.		31. децембар 2022.	
	Износ у валути	У хиљадама динара	Износ у валути	У хиљадама динара
EUR	789.963.527	92.562.949	611.453.215	71.737.159
USD	574.963.403	60.869.708	544.077.438	59.930.946
CHF	6.241.047	783.466	17.523.915	2.089.802
YPU	18.527.681.609	13.872.824	21.108.498.610	17.540.191
XDR	1.769.827	251.384	2.949.712	432.410
RSD	7.500.000.000	7.500.000	14.489.997.139	14.489.997
Укупно		175.840.331		166.220.505

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

34. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Усаглашавање промена у обавезама са новчаним токовима из активности финансирања

Табела која следи приказује усаглашавање почетног и закључног стања обавеза по основу активности финансирања за годину завршену на дан 31. децембра 2023. и 2022. године:

	У хиљадама динара								
	Стање на дан 01.01.2023.	Новчани токови		Неновчане промене				Остало	Стање на дан 31.12.2023.
		Приливи	Отплате	Директна транша добављачу	Конверзија трошкова у главницу дуга	Рекласи- фикација	Курсне разлике		
2023.									
Дугорочни и краткорочни кредити и позајмице	166.222.176	30.223.822	(29.695.789)	15.739.904	443.976	(2.806.010)	(4.283.090)	(4.658)	175.840.331
Остале дугорочне финансијске обавезе	-	-	-	-	-	-	-	262	262
Остале краткорочне финансијске обавезе	31.848	153.419	(90.671)	-	-	-	-	68.370	162.966
Обавезе по основу лизинга	21.728	28	(9.555)	-	-	-	-	4.746	16.947
Укупне обавезе од активности финансирања	166.275.752	30.377.269	(29.796.015)	15.739.904	443.976	(2.806.010)	(4.283.090)	68.720	176.020.506
2022.									
Дугорочни и краткорочни кредити и позајмице	147.032.880	37.760.810	(40.935.746)	24.612.525	104.444	(2.957.872)	600.796	4.339	166.222.176
Остале дугорочне финансијске обавезе	105	-	(16)	-	-	-	-	(89)	-
Остале краткорочне финансијске обавезе	12.572	20.152	(53.371)	-	-	-	(19)	52.514	31.848
Обавезе по основу лизинга	80.122	-	(63.857)	-	-	-	3	5.460	21.728
Укупне обавезе од активности финансирања	147.125.679	37.780.962	(41.052.990)	24.612.525	104.444	(2.957.872)	600.780	62.224	166.275.752

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

35. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Примљене донације:		
- од Владе РС и осталих државних органа	903.069	684.833
- из иностранства	7.745.756	8.086.276
- у земљи	24.445	54.909
	8.673.270	8.826.018

Дана 29. децембра 2022. године потписан је Протокол између Министарства рударства и енергетике и Матичног друштва о реализацији Закључка Владе 05 Број: 401-11262/2022 од 29. децембра 2022. године којим се усваја Програм о распореду и коришћењу средстава субвенција јавним нефинансијским предузећима и организацијама. Протоколом је регулисано да ће Влада Републике Србије преко ресорног министарства, у периоду од 2022. године до 2024. године, обезбедити део средстава потребних за реконструкцију турбина на блоковима ТЕНТ А3-А6 ради даље реализације Пројекта изградње топловода Обреновац-Нови Београд. Транспортни топловод ванградског топловода повезује топлотни извор - термоелектрану ТЕ "Никола Тесла А" у Обреновцу са топланом (ТО) Нови Београд. Овим пројектом предвиђено је грејање Београда. По наведеном основу, Група је на дан 31. децембар 2023. године признала субвенције у износу од 226.100 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 416.500 хиљаде динара).

Група је примала средства на име финансијске и техничке помоћи од агенција и сличних органа на међународном нивоу, а која су иницијално призната као одложени приходи. Све међународне уговоре или споразуме ратификовала је Народна скупштина Републике Србије.

Промене на одложеним приходима по основу примљених донација током 2023. и 2022. године биле су следеће:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Стање на почетку године	8.826.018	8.575.955
Вредност пренетих средстава од трећих лица без накнаде (донације)	147.662	158.748
Укидање одложених прихода у корист текућих прихода на систематској основи (напомена 8)	(384.228)	(218.873)
Субвенције РС за реконструкцију блокова А3-А6 у Огранку ТЕНТ, а у склопу изградње топловода Обреновац-Београд	226.100	416.500
Остало	(142.282)	(106.312)
Стање на крају године	8.673.270	8.826.018

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

36. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
<i>Обавезе у страниј валути</i>		
Део дугорочних кредита у иностранству који доспева до једне године	21.714.769	29.841.686
Део дугорочних кредита у земљи у девизама који доспева до једне године	16.175.154	15.000.883
Део обавеза по основу лизинга у иностранству који доспева до једне године	410	592
	<u>37.890.333</u>	<u>44.843.161</u>
<i>Обавезе у динарима</i>		
Краткорочни кредити у земљи	1.671	1.671
Део дугорочних кредита у земљи у динарима који доспева до једне године	3.100.000	6.989.997
Део репрограмираних обавеза по основу јавних прихода који доспева до једне године	-	1.614
Део обавеза по основу лизинга у земљи	7.213	8.587
	<u>3.108.884</u>	<u>7.001.869</u>
Остале краткорочне финансијске обавезе у девизама	3.364	3.016
Остале краткорочне финансијске обавезе у динарима	157.931	27.218
	<u>41.160.512</u>	<u>51.875.264</u>

Обавезе по основу дугорочних кредита у иностранству које доспевају до једне године у износу од 21.714.769 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 29.841.686 хиљада динара) односе се на кредите међународних финансијских организација у износу од 8.659.371 хиљаду динара (31. децембар 2022. године: 17.472.161 хиљаду динара), кредите које су дале Владе држава у износу од 12.981.599 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 10.847.807 хиљада динара) и кредите које су дале Пословне банке у износу од 73.798 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 1.521.718 хиљада динара).

Обавезе по основу дугорочних кредита у земљи у девизама које доспевају до једне године у износу од 16.175.154 хиљаде динара (31. децембар 2022. године: 15.000.883 хиљаде динара) се састоје од обавеза по основу Париског клуба поверилаца у износу од 2.318.939 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 3.991.064 хиљаде динара), обавеза по основу осталих рефинансираних кредита у износу од 188.801 хиљаду динара (31. децембар 2022. године: 193.371 хиљаду динара), кредите одобрене од стране домаћих пословних банака у износу од 13.667.414 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 10.816.261 хиљаду динара), док се износ од 187 хиљада динара на дан 31. децембра 2022. године односи на остале обавезе.

Обавезе по основу дугорочних кредита у земљи у динарима које доспевају до једне године у износу од 3.100.000 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 6.989.997 хиљада динара) односе се на кредите за ликвидност одобрене Матичном друштву током 2021. године од стране домаћих пословних банака.

37. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Примљени аванси:		
- у динарима	81.220	321.286
- у девизама	137	137
Примљени депозити и кауције	223.605	128.548
Примљени аванси од физичких лица у динарима	1.277	973
	<u>306.239</u>	<u>450.944</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

38. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Добављачи – остала повезана правна лица у земљи	57.228	182.611
	<u>57.228</u>	<u>182.611</u>
Добављачи у земљи	22.391.129	36.965.557
АД „Електро mreжа Србије“, Београд	1.021.616	1.754.210
„Електродистрибуција Србије“ д.о.о., Београд	25.767.259	34.455.764
	<u>49.180.004</u>	<u>73.175.531</u>
Добављачи у иностранству	13.053.090	18.522.777
Остале обавезе из пословања:		
- обавезе по основу експропријације	63.603	306.391
- обавезе по основу накнаде штете из пословања	20.578	10.474
- остало	2.713.379	2.534.453
	<u>2.797.560</u>	<u>2.851.318</u>
	<u>65.087.882</u>	<u>94.732.237</u>

Обавезе према правном лицу „Електродистрибуција Србије“ д.о.о., Београд исказане са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 25.767.259 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 34.455.764 хиљаде динара) односе се на обавезе према „Електродистрибуција Србије“ д.о.о., Београд по основу накнаде за приступ дистрибутивном систему (напомена 10).

Обавезе према правном лицу А.Д. „Електро mreжа Србије“ исказане са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 1.021.616 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 1.754.210 хиљада динара) односе се на обавезе по основу накнаде за приступ и коришћењу система за пренос електричне енергије, закуп капацитета и балансну одговорност (напомена 10).

Обавезе према добављачима у иностранству исказане са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 13.053.090 хиљада динара (31. децембра 2022. године: 18.522.777 хиљада динара) односе се на преузете обавезе у вези са занављањем и ревитализацијом постројења и опреме, који се финасирају из позајмљених средстава (напомена 33).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

39. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022. <i>Кориговано</i>
Обавезе из специфичних послова	1.955.846	1.946.863
Остале обавезе према запосленима	231.351	145.622
Обавезе по основу нето зараде и накнада зарада	1.384.949	1.290.539
Обавезе по основу пореза и доприноса:		
- на терет запосленог	545.208	512.386
- на терет послодавца	388.624	474.516
Остале обавезе по основу зарада и накнада зарада	28.385	29.994
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	29.930	111.755
Обавезе за дивиденде и учешће у добитку	3.032.107	3.032.107
Обавезе према члановима органа управљања и надзора	2.631	1.090
Обавезе према физичким лицима	34.074	30.996
Остале обавезе	25.719.997	63.908.550
Разграничени порез на додату вредност	4.967.228	3.800.704
Обавезе по основу пореза на додату вредност	4.968.626	1.906.092
Обавезе за порез из резултата	17.737.089	-
Накнаде за коришћење вода и осталих јавних добара	1.338.356	638.011
Накнада за енергетску ефикасност	89.544	87.682
Накнаде за заштиту животне средине	3.020.098	2.388.278
Остале обавезе по основу осталих јавних прихода	58.441	375.749
Обавезе по основу акцизе	5.257.595	4.062.770
Обавезе за остале порезе, царине и друге дажбине	77.259	111.431
	70.867.338	84.855.135

Обавезе из специфичних послова исказане на дан 31. децембра 2023. године у износу од 1.955.846 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 1.946.863 хиљаде динара) односе се на обавезе по основу таксе за Јавни Медијски Сервис које је Матично друштво као снабдевач електричном енергијом у обавези да наплати од крајњих купаца за рачун Јавног Медијског Сервиса (напомена 6 и 28).

Обавезе за дивиденде и учешће у добитку исказане на дан 31. децембра 2023. године у износу од 3.032.107 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 3.032.107 хиљада динара) се односе на обавезе према оснивачу признате у ранијим годинама на основу одлука Надзорног одбора Матичног друштва о расподели добитка у корист оснивача, а у складу са Законом о буџету Републике Србије, и на обавезе према запосленима и бившим запосленима на име учешћа у добитку утврђеном по финансијским извештајима за годину која се завршава на дан 31. децембра 2015. године, у складу са одлуком Надзорног одбора од 6. децембра 2018. године.

Као што је обелодањено у напомени 6, остале обавезе са стањем на дан 31. децембар 2023. године укључују уговорене обавезе према купцима електричне енергије на гарантованом и комерцијалном снабдевању по основу претплата и нераспоређених уплата купаца у износу од 2.549.146 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 2.306.800 хиљада динара).

Током извештајног периода дошло је до смањења осталих обавеза насталих у 2022. години, услед подршке за време енергетске кризе због лимитираних цена Друштва.

Разграничене обавезе по основу исказаног ПДВ-а односе се на дуговани порез наредног пореског периода, који је плаћен по умањењу претходног пореза на додату вредност после датума биланса стања.

Обавезе по основу јавних прихода Група је измирила после датума биланса стања у роковима предвиђеним пореским прописима и/или пореским управним актима. У случају да иста акта нису примљена Група има обавезу аконтативног плаћања у висини претходно утврђене обавезе до добијања истих аката пореских и других органа.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

40. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31 децембар 2023.	31 децембар 2022.
Обрачунати трошкови	1.819.673	1.128.247
Остала пасивна временска разграничења	2.977.078	927.233
	4.796.751	2.055.480

Обрачунати трошкови исказани са стањем на дан 31. децембра 2023. године у износу од 1.819.673 хиљаде динара (31. децембар 2022. године: 1.128.247 хиљада динара) укључују износ од 1.629.976 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 1.056.484 хиљаде динара) признат по обрачуну камата по зајмовима и кредитима за које није примљена рачуноводствена исправа.

Остала пасивна временска разграничења укључују износе пореза на додату вредност садржаног у датим авансима добављачима (брutto принцип признавања пореза на додату вредност).

41. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

	У хиљадама динара	
	31 децембар 2023.	31 децембар 2022.
Примљен материјал на дораду и обраду	79	79
Дате гаранције и други облици обезбеђења обавеза	183.533.074	205.116.264
Примљене гаранције и други облици обезбеђења потраживања	63.205.168	56.176.172
Остала ванбилансна евиденција	68.934	68.934
	246.807.255	261.361.449

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Показатељи задужености Групе са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
		<i>Кориговано</i>
Задуженост а)	176.101.006	166.356.252
Готовина и готовински еквиваленти	37.125.145	14.145.781
Нето задуженост	138.975.861	152.210.471
Капитал б)	632.156.004	524.665.695
Рацио укупног дуговања према капиталу	0,22	0,29

а) Дуговање се односи на дугорочне и краткорочне обавезе по основу кредита и зајмова и остале дугорочне и краткорочне финансијске обавезе.

б) Капитал укључује основни капитал, ревалоризационе резерве, нереализоване добитке и губитке по основу ХоВ расположивих за продају, нераспоређену добит и акумулирани губитак.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напмени 3 ових консолидованих финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска средства		
Учешћа у капиталу	317.884	313.817
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	2.511.483	2.718.578
Потраживања од купаца	87.364.929	63.991.772
Краткорочни кредити и финансијски пласмани	361.932	304.716
Остала потраживања	10.890.069	9.148.403
Готовина и готовински еквиваленти	37.125.145	14.145.781
	138.571.442	90.623.067
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	134.940.232	114.480.988
Остале дугорочне обавезе	262	-
Обавезе из пословања	65.087.882	94.732.237
Остале краткорочне обавезе	30.771.954	69.030.271
Текућа доспећа дугорочних кредита	40.997.546	51.843.359
Краткорочне финансијске обавезе	162.966	31.905
	271.960.842	330.118.760

Основни финансијски инструменти Групе су готовина и готовински еквиваленти, потраживања од купаца по основу продаје и по основу камате и обавезе према добављачима, а чија је основна намена финансирање текућег пословања Групе. У нормалним условима пословања Група је изложена ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Групе овим ризицима. Група не користи никакве финансијске инструменте како би избегла утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању, Група је изложена финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Групе тржишном ризику, нити у начину на који Група управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Група је изложена девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената и обавеза према добављачима који су деноминирани у страниој валути. Група не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Група послује, у великој мери зависи од мера Владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на датум извештавања у Групи била је следећа:

	Средства		У хиљадама динара Обавезе	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
	EUR	11.013.430	7.601.625	95.552.901
JPY	25.625	5.091	13.889.996	17.638.947
CHF	1	1	786.472	2.092.734
USD	12.010.726	2.803.674	71.864.172	74.751.284
XDR	251.384	432.410	251.939	433.365

Група је осетљива на промене девизног курса. Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Групе на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дате стране валуте. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само неизмирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута.

	31. децембар 2023.		У хиљадама динара 31. децембар 2022.	
	Јачање РСД	Слабљење РСД	Јачање РСД	Слабљење РСД
	EUR	8.453.947	(8.453.947)	6.906.573
JPY	1.386.437	(1.386.437)	1.763.386	(1.763.386)
CHF	78.647	(78.647)	209.273	(209.273)
USD	5.985.345	(5.985.345)	7.194.761	(7.194.761)
XDR	56	(56)	96	(96)
Резултат текућег периода	15.904.432	(15.904.432)	16.074.089	(16.074.089)

Осетљивост Групе на промене у страним валутама повећала се у текућем периоду, углавном на основу ефеката номиналног повећања обавеза исказаних у доларима и еврима.

Ризик од промене каматних стопа

Група је изложена ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и Група нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промене каматних стопа (наставак)

Књиговодствена вредност финансијских средстава на крају посматраног периода груписана према степену ризика од промене камата, дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
- учешћа у капиталу	317.884	313.817
- дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	778.841	779.103
- потраживања од купаца	87.364.929	63.991.772
- готовина и готовински еквиваленти	2.274.819	2.652.757
- остала потраживања	576.002	-
	91.312.475	67.737.449
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
- дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	506.461	432.690
- краткорочни кредити и краткорочни финансијски пласмани	24.431	44.771
- готовина и готовински еквиваленти	34.850.326	11.493.024
	35.381.218	11.970.485
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
- дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	1.226.181	1.506.785
- краткорочни кредити и остали краткорочни фин. пласмани	337.501	259.945
- остала потраживања	10.314.067	9.148.403
	11.877.749	10.915.133
	138.571.442	90.623.067

Књиговодствена вредност финансијских обавеза на крају посматраног периода груписана према степену ризика од промене камата, дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносна</i>		
- обавезе према добављачима	65.087.882	94.732.237
- остале обавезе	30.463.617	64.051.301
	95.551.499	158.783.538
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
- дугорочни кредити	25.321.520	30.642.809
- текућа доспећа дугорочних кредита	19.275.154	21.990.880
- краткорочне финансијске обавезе	-	1.614
	44.596.674	52.635.303
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
- дугорочни кредити	109.618.712	83.838.179
- остале дугорочне обавезе	262	-
- остале обавезе	308.337	4.978.970
- текућа доспећа дугорочних кредита	21.722.392	29.852.479
- краткорочне финансијске обавезе	162.966	30.291
	131.812.669	118.699.919
	271.960.842	330.118.760

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промене каматних стопа (наставак)

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављена под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама. Да је каматна стопа 1% виша/нижа, а све остале варијабле остале непромењене, Група би претрпела оперативни губитак за годину која се завршава 31. децембра 2023. године у износу од 1.199.349 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 1.007.848 хиљада динара). Оваква ситуација се приписује изложености.

Кредитни ризик

Група је изложена кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Групи измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Групу. Изложеност Групе овом ризику ограничена је на вредност финансијских средстава и уговорене имовине на дан биланса.

Потраживања од купаца и уговорна имовина

Изложеност Групе кредитном ризику по основу потраживања од купаца и уговорне имовине на дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године приказана је у табели, која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	52.892.897	(1.086.604)	51.806.293
Доспела, исправљена потраживања од купаца	105.165.456	(69.606.820)	35.558.636
31. децембар 2023. године	158.058.353	(70.693.424)	87.364.929
Недоспела потраживања од купаца	34.607.971	(537.813)	34.070.158
Доспела, исправљена потраживања од купаца	98.254.844	(68.333.230)	29.921.614
31. децембар 2022. године	132.862.815	(68.871.043)	63.991.772

У структури потраживања од купаца доминирају потраживања од купаца по основу електричне енергије. На дан 31. децембар 2023. године изложеност Групе кредитном ризику по основу потраживања од купаца за промет електричне енергије износи 75.515.606 хиљада динара, односно око 85%:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Грантовано снабдевање	57.922.773	15.021.190	42.901.583
Комерцијално снабдевање	47.884.741	15.667.126	32.217.615
Резервно снабдевање	5.242.000	4.845.592	396.408
	111.049.514	35.533.908	75.515.606

Очекивани кредитни губици за потраживања од купаца по основу промета електричне енергије

Процена наплативости потраживања од купаца за промет електричне енергије, врши се по групама и подгрупама купаца кроз употребу матрице резервисања применом коефицијената резервисања. Исти се рачунају на бази историјских података о кредитним губицима и периодично ажурирају како би одражавали кредитне губитке.

Стопе губитака се обрачунавају коришћењем методе "растуће стопе неизвршења" ("roll rate") засноване на вероватноћи да потраживања пролазе кроз узастопне фазе неизвршења, све до резервисања за пуну исправку вредности. Растуће стопе неизвршења се обрачунавају одвојено за различите сегменте пословања које имају заједничке карактеристике ризика.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Стопе кредитних губитака за испоручену електричну енергију (и припадајућа потраживања) се процењују посебно за следеће категорије купаца: комерцијално снабдевање, резервно снабдевање и гарантовано снабдевање.

Стопе губитака су засноване на стварном искуству са кредитним губицима током претходних година.

Наредна табела приказује информације о очекиваном кредитном ризику и кредитним губицима за потраживања од купаца на гарантованом, комерцијалном и резервном снабдевању на дан 31. децембар 2023. године:

	У хиљадама динара		
	Пондерисана просечна стопа губитка	Бруто вредност	Кредитни губитак
Грантовано снабдевање			
Недоспело	1,95%	24.125.382	470.311
до 30	3,32%	1.855.442	61.672
31-60	8,66%	2.650.321	229.515
61-90	12,35%	2.049.636	253.146
91-180	16,08%	3.716.463	597.763
181-270	34,20%	2.164.553	740.248
271+	59,31%	21.360.975	12.668.535
		57.922.772	15.021.190
Комерцијално снабдевање			
Недоспело	2,12%	28.714.391	609.633
до 30	7,34%	1.788.988	131.389
31-60	21,76%	1.105.799	240.599
61-90	40,60%	528.330	214.478
91-180	46,12%	901.463	415.746
181-270	65,67%	450.311	295.718
271-360	75,03%	285.222	213.989
361+	96,00%	14.110.237	13.545.573
		47.884.741	15.667.125
Резервно снабдевање			
Недоспело	12,54%	53.124	6.659
до 30	17,86%	33.442	5.972
31-60	77,62%	25.769	20.002
61-90	62,06%	7.714	4.787
91-180	74,58%	92.742	69.164
181-270	89,01%	70.968	63.172
271-360	85,69%	110.343	94.555
361+	94,50%	4.847.898	4.581.280
		5.242.000	4.845.591

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Табела промена на исправци вредности финансијских средстава

Табела промена на исправци вредности финансијских средстава за 2023. и 2022. годину представљена је у следећој табели:

	Дугорочни финансијски пласмани	Дугорочна потраживања	Потраживања по основу продаје	Потраживања из специфичних послова	Друга потраживања	Краткорочни финансијски пласмани	У хиљадама динара	
							Готовина и готовински еквиваленти	Укупно
								78.208.672
Стање 01. јануара 2022. године	2.436.599	1.562.461	63.133.037	1.108.094	9.150.395	550.357	267.729	
Корекција почетног стања	-	-	(338.347)	-	338.347	-	-	-
Кориговано стање на дан 01. јануара 2022.	2.436.599	1.562.461	62.794.690	1.108.094	9.488.742	550.357	267.729	78.208.672
Исправке на терет биланса успеха	98.462	1.657	6.544.045	117.357	1.242.212	1.861	-	8.005.594
Искњижавање отписаних потраживања и пласмана	-	(770.228)	(37.622)	(1.406)	(422.907)	(41.798)	(16.873)	(1.290.834)
Приходи од усклађивања исправке вредности – наплата потраживања и умањење исправке вредности (напомена 19)	(3)	(16.084)	(387.507)	(200)	(9.836)	-	-	(413.630)
Курсне разлике	-	-	1.228	-	-	-	-	1.228
Наплата исправљених потраживања (напомена 21)	-	-	(3.318)	-	-	-	-	(3.318)
Пренос у оквиру потраживања	(88.428)	(72.778)	(31.005)	-	31.005	161.206	-	-
Књижење исправке по основу УППР (напомена 25)	1.250.530	-	-	-	-	-	-	1.250.530
Повећање по основу вредновања ХОВ	617	-	-	-	-	-	-	617
Остало	-	-	(9.468)	-	-	-	-	(9.468)
Стање 31. децембра 2022. године	3.697.777	705.028	68.871.043	1.223.845	10.329.216	671.626	250.856	85.749.391
Исправке на терет биланса успеха	-	33.145	3.226.705	-	1.917.068	-	-	5.176.918
Искњижавање отписаних потраживања и пласмана	(380.125)	-	(2.871.603)	(234.436)	(506.373)	-	(6.230)	(3.998.767)
Приходи од усклађивања исправке вредности – наплата потраживања и умањење исправке вредности (напомена 19)	(238)	(940)	(859.483)	(10.887)	(185.818)	(17.619)	-	(1.074.985)
Конверзија потраживања у учешћа	54.936	(54.936)	-	-	-	-	-	-
Наплата исправљених потраживања (напомена 21)	-	-	(1.676)	-	-	-	-	(1.676)
Пренос у оквиру потраживања	(5.556)	150.416	2.328.437	(116.379)	(2.212.058)	(144.860)	-	-
Повећање по основу вредновања ХОВ	52	-	-	-	-	-	-	52
Остало	-	(764)	1	29.836	(19.243)	(16.623)	-	(6.793)
Стање 31. децембра 2023. године	3.366.846	831.949	70.693.424	891.979	9,322,792	492.524	244.626	85.844.140

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембар 2023. године исказане су у износу од 64.751.033 хиљаде динара (31. децембра 2022. године: 94.732.237 хиљада динара). Група је обавезе према добављачима током 2023. године измиривала у условима отежане ликвидности.

Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Групе, које је успоставило одговарајући систем управљања ризиком ликвидности за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Групе, као и управљања ликвидношћу Групе одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава Групе. Приказани износи засновани су на недисконтваним токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Група бити у могућности да средства наплати.

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2023.					
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносно	90.119.384	-	96.366	-	1.096.725	91.312.475
Фиксна каматна стопа	34.850.326	24.431	363.212	-	143.249	35.381.218
Варијабилна каматна стопа	9.678.079	-	337.762	1.861.908	-	11.877.749
	134.647.789	24.431	797.340	1.861.908	1.239.974	138.571.442

	У хиљадама динара 31. децембар 2022.					
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносно	66.644.529	-	-	-	1.092.920	67.737.449
Фиксна каматна стопа	11.493.024	44.771	362.688	-	70.002	11.970.485
Варијабилна каматна стопа	9.149.387	-	258.961	1.352.265	154.520	10.915.133
	87.286.940	44.771	621.649	1.352.265	1.317.442	90.623.067

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Групе. Приказани износи засновани су на недисконтваним токовима готовине насталим на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Група бити у обавези да такве обавезе намири.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Доспеће финансијских обавеза

	У хиљадама динара 31. децембар 2023.					
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносно	75.808.858	19.685.413	57.228	-	-	95.551.499
Фиксна каматна стопа	-	-	19.275.154	-	25.321.520	44.596.674
Варијабилна каматна стопа	396.552	-	21.877.643	109.538.474	-	131.812.669
	76.205.410	19.685.413	41.210.025	109.538.474	25.321.520	271.960.842

	У хиљадама динара 31. децембар 2022.					
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносно	121.870.586	36.490.136	422.816	-	-	158.783.538
Фиксна каматна стопа	-	-	21.992.494	-	30.642.809	52.635.303
Варијабилна каматна стопа	4.673.477	308.509	29.892.303	83.825.630	-	118.699.919
	126.544.063	36.798.645	52.307.613	83.825.630	30.642.809	330.118.760

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2023. године и 31. децембра 2022. године.

	У хиљадама динара			
	31. децембар 2023.		31. децембар 2022.	
	Књиговодств. вредност	Фер вредност	Књиговодств. вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Учешћа у капиталу	317.884	317.884	313.817	313.817
Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања	2.511.483	2.511.483	2.718.578	2.718.578
Потраживања од купаца	87.364.929	87.364.929	63.991.772	63.991.772
Краткорочни кредити и финансијски пласмани	361.932	361.932	304.716	304.716
Остала потраживања	10.890.069	10.890.069	9.148.403	9.148.403
Готовина и готовински еквиваленти	37.125.145	37.125.145	14.145.781	14.145.781
	138.571.442	138.571.442	90.623.067	90.623.067
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити	134.940.232	134.940.232	114.480.988	114.480.988
Остале дугорочне обавезе	262	262	-	-
Обавезе из пословања	65.087.882	65.087.882	94.732.237	94.732.237
Остале краткорочне обавезе	30.771.954	30.771.954	69.030.271	69.030.271
Текућа доспећа дугорочних кредита	40.997.546	40.997.546	51.843.359	51.843.359
Краткорочне финансијске обавезе	162.966	162.966	31.905	31.905
	271.960.842	271.960.842	330.118.760	330.118.760

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

42. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

43. ПРЕУЗЕТЕ И ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

Са стањем на дан 31. децембра 2023. године, против Групе се воде судски спорови чија вредност износи 2.999.934 хиљаде динара (31. децембар 2022. године: 3.430.451 хиљаду динара). Коначан исход ових судских спорова је неизванстан. На основу процене руководства, Група је на дан 31. децембра 2023. године формирала резервисање за потенцијалне губитке који могу проистећи из наведених спорова (напомена 33) у укупном износу од 2.513.417 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 2.975.045 хиљада динара). По преосталом износу судских спорова који се воде против Групе, а за које није извршено резервисање за потенцијалне губитке, руководство Групе сматра да не могу настати материјално значајни губици по Групу.

Преузете обавезе по основу уговорених улагања у инвестиције

Ради стицања некретнина, постројења и опреме Група је преузела уговором обавезе са следећим испоручиоцима на дан 31. децембра 2023. године:

Испоручилац	Уговорена вредност	Реализовано до 31.12.2023.	За потребе огранка
Konzorcijum Elnos BL Koessler GmbH & Co KG	971.879	647.907	Обновљиви извори
WEIRTurkey Mineralleri LTD	473.903	421.888	ТЕ КО Костолац
Extra Auto Transport	374.710	352.029	ТЕ КО Костолац
EX ING B&P DOO Beograd	3.689.894	3.147.532	ТЕ Никола Тесла
Energotehnika-Južna Bačka DOO	3.688.370	2.800.193	ТЕ Никола Тесла
Mitsubishi Power LTD	15.932.272	10.282.334	ТЕ Никола Тесла
Hidro-Tan DOO Beograd	1.101.441	607.209	Обновљиви извори
China Machinery Engineering Corporation (CMEC)	75.758.497	66.350.112	ТЕ КО Костолац
Power Machines PJSC	4.584.475	2.415.931	ХЕ Ђердап
Nari Group Corporation	1.563.153	1.381.626	Обновљиви извори
ESOTECH Družba za Ril	1.144.833	224.778	ТЕ Никола Тесла
ELEKTROMONTAŽA DOO Kraljevo	1.405.278	9.160	ТЕ Никола Тесла
Siemens Gamesa Renewable	13.901.839	150.819	ТЕ КО Костолац
Konzorcijum Mitsubishi Hitachi Power Systems Ltd., Itochu Corporation, Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH i Jedinstvo AD Sevojno	24.630.815	22.860.530	ТЕ Никола Тесла
Toshiba International Europe LTD	3.058.234	152.326	Дринско-Лимске ХЕ
	152.279.593	111.804.374	

Укупан износ преузетих обавеза по основу уговорених улагања у некретнине, постројења и опрему на дан 31. децембра 2022. године износио је 60.229.222 хиљаде динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

43. ПРЕУЗЕТЕ И ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Потенцијалне обавезе по споразумима са локалним самоуправама

По основу финансирања инфраструктурних пројеката Група има потенцијалне обавезе према локалним самоуправама, а по споразумима којима је, најчешће, регулисано питање уређења водотока и инфраструктурних коридора, уређење зона рударских и пратећих активности, заштите водоизворишта, пресељења насеља и измештање објеката, изградња или адаптација образовних, културних, здравствених, верских, спортских, инфраструктурних објеката, постројења за пречишћавање отпадних вода, водних и других објеката, укључујући и одржавање нивоа воде на рекама које припадају црноморском сливу, уклањања штетних последице таложења и сл. уз учешће локалних самоуправа, и то у делу суфинансирања или обезбеђивања услова за изградњу у складу са прописима којима је уређено планирање и изградња, експропријације непокретности у местима локалних самоуправа и сл.

Међутим, постоје значајне неизвесности у вези вероватноће настанка будућих догађаја који нису у потпуности под контролом Групе, као што су: хидрометеоролошки услови, водостај, испуњења обавеза преузетих од стране локалних самоуправа - потписница споразума, као и пристанак лица- власника истих објеката. У неким од споразума (програмских основа и слично) није утврђена процењена вредност потребних средстава Групе за финансирање укупно преузетих обавеза, а по појединим споразумима из ранијих година, иако је пројектована вредност, није дошло до реализације, бар не у обиму првобитно одређеном, обзиром да нису наступили догађаји који би довели до одлива економских користи. Извршавање споразума са локалним самоуправама ће бити потврђено само испуњењем обавеза локалних самоуправа или настанком или ненастанком једног или више неизвесних будућих догађаја, на које Матично друштво нема утицаја и за које се не може поуздано утврдити износ и вероватноћа настанка.

По свакој реализацији по предметној ствари извршено је признавање обавеза из пословања, као што је обелодањено у следећој табели:

Редни број	Назив споразума	У хиљадама динара
		Укупно евидентирано по споразумима до 31.12.2023.
1.	Програмска основа за пресељење насеља Вреоци	2.461.042
2.	Споразум о спровођењу програма пресељења дела насеља Барошевац и Зеоке	1.511.466
3.	Споразум којим се уређују међусобни односи везани за пресељења објеката са јавним функцијама са подручја КО Мали Борак и КО Скобаљ	468.221
4.	Споразум о финансирању пресељења споменика културе који се налазе у зони утицаја рударских радова	45.096
5.	Споразум о регулисању међусобних односа поводом отварања површинског копа „Радљево“- I фаза (део који се односи на прву фазу б.242.448.002 РСД)	2.876.414
6.	Споразум о уређењу међусобних односа на финансирању поправке и унапређења инфраструктурних објеката на територији Града Пожаревца	388.987
7.	Самоуправни Споразум о правима и обавезама у извршавања послова експропријација непокретности релокације насеља и уређења зоне Главног објекта у вези изградње ХЕПС Ђердап 2	439.829

Обавезе према Агенцији за осигурање депозита

Група није усагласила обавезе према Агенцији за осигурање депозита, која управља имовином и обавезама пренетим у поступку реструктурирања банака и обавља друге послове у вези с поступком реструктурирања банака, сагласно Закону о Агенцији за осигурање депозита. Спорни износ односи се на обавезе према повериоцима Лондонског клуба и то за основни дуг у износу од USD 42.148.080,27 и камату у износу од USD 45.019.418,89, што у динарској противвредности на дан биланса стања износи 9.228.170 хиљада динара.

Наиме, спорни износ односи се на позајмљена средства јавних предузећа са територије АП КиМ и непосредно су повезана са имовином истих предузећа, над којима Група, и поред капитал односа, нема контролу како је наведено у напомени 1. Крајњи корисник, према обавезујућим уговорима о позајмљеним средствима, јесу предузећа са територије АП КиМ.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

44. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

У складу са чланом 22. Закона о рачуноводству Матично друштво је извршило усаглашавање потраживања и обавеза са дужницима и повериоцима. Усаглашавање потраживања и обавеза извршено је са стањем на дан 31. октобра 2023. године. Број неусаглашених пласмана и потраживања је 8.127 у износу од 2.592.383 хиљаде динара што чини 17% од укупног броја потраживања и 2% од укупне вредности признатих пласмана и потраживања са стањем на дан 31. октобра 2023. године. Број неусаглашених обавеза је 2.882 у износу од 11.860.632 хиљаде динара што чини 21% од укупног броја обавеза и 36% од укупне вредности признатих обавеза са стањем на дан 31. октобра 2023. године.

45. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмиренених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

46. ДОГАЂАЈИ НАКОН ИЗВЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА

Кредити са међународним финансијским институцијама

У току су преговори са ЕБРД банком у вези са обезбеђивањем кредита за рехабилитацију неколико великих хидроелектрана (Бистрица, Потпећ, Ђердап).

Усаглашена је садржина уговора о кредиту и уговора о гаранцији са ЕБРД банком у вези са кредитом за пројекат „Власинске ХЕ“ у вредност од 67 милиона евра. За исти пројекат је путем ЕБРД банке обезбеђена донација (Грант) у износу од 15,482 милиона евра. Уговор о Гранту је у фази усаглашавања. Исти ће бити потписан када и Уговор о кредиту, након одобрења Владе Републике Србије.

Потписан је Уговор са Cassa depositi e prestiti SpA Италија у вези обезбеђивања кредита за транзицију енергетског сектора земље ка одрживом систему са ниским емисијама угљен-диоксида, у износу од 100 милиона евра. Након што Скупштина Републике Србије ратификује уговор, исти ће постати ефикасан.

Изградња ветропарка „Костолац“

Дана 29. јануара 2024. године потписан је споразум о финансирању пројекта изградње ветропарка „Костолац“, између Републике Србије, немачке KfW банке и Матичног друштва. Овим пројектом биће изграђен ветропарк укупне инсталисане снаге 66 од MW у Огранку ТЕ КО, на месту и затворених и рекултивисаних површинских копова угља. Пројекат се финансира из кредита и донације KfW банке, донације Европске уније и средстава Матичног друштва.

Очекивани завршетак радова је 2025. година. За потребе коришћења и одржавања биће изграђени приступни путеви и прикључци на државне путеве, као и постројење за прикључивање на мрежу (Подстанција од 35/110 кВ и разводно постројење). Изградња ће се одвијати на више локација, укључујући Дрмно, Петку, Ђириковац и Кленовник. Предвиђено је да ће век трајања ветропарка бити 20 година.

Зависно друштво „Електросевер“ д.о.о. Северна Митровица

У оквиру преговарачког процеса са Привременим институцијама самоуправе у Приштини, који се води уз посредовање Европске Уније, постигнуто је више споразума који се односе на питање енергетике: Аранжман у области енергетике из 2013. године, Акциони план у области енергетике из 2014. године, Закључци ЕУ посредника из 2015. године и Мапа пута за имплементацију енергетских споразума из 2013. и 2015. године, постигнута 2022. године.

На основу наведених споразума Матично друштво остварује оснивачка права у друштву „Електросевер“ д.о.о. Северна Митровица, које има седиште на подручју АП Косово и Метохија. Матично друштво је преко зависног друштва „Електросевер“ д.о.о. Северна Митровица, на основу ових споразума, од 1. јануара 2024. године отпочело са снабдевањем електричном енергијом, становништва у четири општине на северу АП Косово и Метохија.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

46. ДОГАЂАЈИ НАКОН ИЗВЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА (наставак)

Основну делатност предузећа представљаће снабдевање и услуге дистрибуције електричне енергије (као што су фактурисање и наплата електричне енергије, одржавање, прикључење и искључење са мреже) потрошача у општинама Северна Митровица, Звечан, Лепосавић и Зубин Поток.

Како би се обезбедили услови за несметано пословање друштва и сигурност снабдевања електричном енергијом Скупштина Матичног друштва је дана 19. марта 2024. године донела Одлуку број 12.01.238650/4-2024 о повећању новчаног улога у капиталу зависног друштва „Електросевер“ д.о.о. Северна Митровица и то у износу од 23.000.000 еур, који ће Матично друштво уплаћивати сукцесивно у року од шест месеци од дана доношења исте.

47. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	У динарима	
	31. децембар	31. децембар
	2023.	2022.
EUR	117,1737	117,3224
USD	105,8671	110,1515
CHF	125.5343	119,2543
JPY	0,748762	0,830954